

TANGUY

Història d'un noi d'avui

ALUMNA: ANNA MARTORANO
TUTORA: ROSA FONT

Introducció, metodologia i objectius.

Tanguy, de Michel del Castillo, és un llibre que vaig llegir per primera vegada quan tenia només 10 anys. A aquesta edat, la meua poca consciència no em permetia valorar la crueta de la novel·la. Quan el vaig tornar a llegir, ja a l'edat de 15 anys, em va causar un gran impacte conèixer totes les atrocitats que s'havien arribat a fer en aquella època. A més, l'estil tan directe de l'escriptor permetia veure-les més clarament. És per això que vaig pensar que seria interessant adaptar aquest relat a guió cinematogràfic.

Més tard, em van anar facilitant informació sobre l'autenticitat dels fets que s'explicaven a la història (una sèrie d'articles del diari *El País* escrits per Joan de Sagarra). Aleshores, no només se'm va fer interessant la vida de Tanguy, sinó també la paral·lela vida de l'autor. Vaig intentar fer-li arribar una entrevista a través de l'editorial *Folio* i no en vaig rebre cap resposta. Primerament, he buscat una mica d'informació sobre com fer un guió cinematogràfic, i els aspectes bàsics per crear cinema. També he llegit llibres i he vist pel·lícules que tinguessin com a tema la primera i la segona guerra mundial. En segon lloc, he fet l'anàlisi de la novel·la i després he passat a seguir els passos bàsics: *Story Line*, Sinopsi, Tractament i, finalment, el Guió Literari. En aquest últim he hagut de buscar i afegir totes les traduccions d'alemany, rus i francès que hi he fet sortir. Per últim, hi he afegit el tractament dels personatges, la música i la fotografia, i per tancar el treball, els apèndixs i els agraïments.

Amb aquest treball pretenc mostrar l'evolució que se segueix a l'hora d'adaptar una novel·la a guió cinematogràfic, i els canvis que s'hi poden arribar a fer: des de l'*Story Line*, més semblant a la novel·la, fins al *Guió Literari*.

Finalitzaré et treball, doncs, amb la il·lusió que, en un futur, aquest guió pugui ser portat a la gran pantalla.

Anna Martorano Oliver

SOBRE EL CINEMA

Aspectes bàsics per fer cinema.

- **EL LLENGUATGE CINEMATogrÀFIC**

El llenguatge cinematogràfic està format per IMATGES i SO.

Un dels elements més rellevants d'aquest llenguatge del cine és el PLA. En el cine d'abans sempre s'usava el mateix pla per rodar una escena des de diferents angles, però més endavant es va descobrir que acostant i allunyant els plans i alternant-los amb certa lògica, es podien aconseguir efectes que abans eren impossibles de realitzar.

Podem distingir entre:

- **Pla General.** Dóna un sentit dramàtic, de soledat, i s'utilitza freqüentment per descriure la relació entre l'ambient i la situació i els personatges.
- **Pla Mig.** Dins d'aquest pla podem distingir dues variants:
 - El Pla Mig Curt; que és el que enfoca l'actor del pit cap amunt.
 - El Pla Mig Llarg; que és el que ens deixa veure fins a la cintura.
- **Pla Americà.** Ens mostra les $\frac{3}{4}$ parts del cos, és a dir, fins als genolls, aproximadament. El solien fer servir en les pel·lícules de l'Oest per tal de donar especial rellevància a les cartutxeres dels pistolers i també per intentar dissimular la baixa estatura d'alguns personatges.
- **Primer Pla.** Posseeix un alt contingut psicològic i dramàtic. Té com a principal objectiu captar les emocions expressives, per la qual cosa se li resta importància als decorats. Però tampoc s'ha d'abusar de la seva utilització.

- **ELS OBJECTIUS DE LES CÀMERES**

Segons la seva distància focal, podem distingir entre:

- **Angular.** Fa més gran el personatge. Provoca efecte de rapidesa i sembla com si els personatges se't tiressin a sobre.
- **Teleobjectiu.** Comprimeix el personatge. Gairebé no s'aprecia moviment, es desplaça molt a poc a poc.

La situació de la càmera respecte a l'altura dels ulls pot ser:

- **Per sobre del nivell dels ulls.** Fa de l'escena una escena de debilitat, fragilitat, humiliació, etc. Sol acompanyar-se d'un punt de vista *picat*.
- **Per sota del nivell dels ulls.** Indica superioritat, triomf, magnificència. També és acompanyat d'un punt de vista, en aquest cas *contrapicat*.

Aquest tipus de recurs també és utilitzat amb freqüència en determinades situacions per tal d'imitar moviment de trens, avions, cotxes i/o diferents objectius que comporten moviment.

- **ELS MOVIMENTS DE CÀMERA**

Els moviments de la càmera ajuden a donar dinamisme al rodatge de les escenes i es converteixen en un segon parell d'ulls per a l'espectador, ja que és aquesta la que segueix tots els moviments i les accions dels personatges.

Existeix una gran varietat de possibilitats per captar aquests moviments, entre les quals destaquen:

- **El Travelling.** Consisteix en desplaçar la càmera cap endavant i cap endarrere o, contràriament, cap a la dreta i cap a l'esquerra.
- **El Zoom.** Es tracta de l'acostament i allunyament progressiu de la càmera respecte als actors o objectes.

Però per aconseguir rodar certes escenes es requereix recórrer a uns mètodes molt més sofisticats i precisos que permetin seguir el fil de moviment amb facilitat. Estem parlant, doncs, de la grua i de la *steady-cam*:

- **La Grua.** Es fa servir, sobretot, per captar moviments horitzontals i verticals i donar-los una excel·lent mobilitat sense interrupcions. Hi ha una variant:
 - La Grua Electrònica: que és controlada per ordinador i és emprada per rodar els moviments que l'home és incapaç de realitzar. Ofereix una gran precisió.
- **Steady-cam.** En totes les pel·lícules es roden escenes en les quals els personatges són seguits o, simplement, escenes on s'ha de rodar amb més rapidesa. És en aquestes ocasions quan es fa servir l'*steady-cam*, quan els actors pugen i baixen escales, corren, etc. Aquest mètode també serveix per donar volum a l'escena i per sentir una major identificació amb el personatge (es veu el que aquest veu). Enriqueix àmpliament els aspectes visuals.

Tots els efectes del muntatge de la pel·lícula han d'estar totalment controlats i estudiats per tal de provocar una reacció de continuïtat i un cert efecte psicològic a l'espectador.

Els FRAGMENTS són plans que tenen una única diferència: la grandària.

Per “descobrir” el muntatge d'una pel·lícula van haver de passar 20 anys. Abans es rodava tota la pel·lícula des d'un mateix pla, sense moure la càmera, sense canviar d'angle, etc. Però 20 anys després, es van començar a revelar els més profunds i pràctics secrets del muntatge.

L'ús de diferents plans provoca diferents sensacions, com per exemple, l'ús de plans breus dóna sensació de velocitat. A partir d'aquest coneixement, que un o altre ús de la duració i l'alternació dels plans provoca sensacions diverses, alguns cineastes russos van intentar crear, mitjançant la juxtaposició d'imatges, noves i més variades sensacions.

- **INSTRUMENTS UTILITZATS**

Per fer un film són necessaris milers de metres de pel·lícula. A continuació, veurem alguns dels instruments utilitzats per fer les pel·lícules:

- El RODET
- El PONT

- El BOBINADOR
- L'EMPAMADORA - Utilitzada per muntar les pel·lícules.
- La MOVIOLA - Utilitzada per marcar els diferents passos.

- **RECURSOS DEL MUNTATGE**

Quan ja estan presos tots els plans s'ha de passar al següent nivell: el muntatge.

Existeixen diversos procediments per fer, de diverses preses, una de sola i sense talls bruscos.

El TALL DIRECTE consisteix simplement en enllaçar un pla amb un altre.

L'ENCADENAT estableix una relació entre dues imatges per relacionar dues escenes completament diferents en diferents escenaris. És com si es fonguessin.

La SUBSTITUCIÓ és molt utilitzada a les pel·lícules d'acció. Consisteix en substituir dues escenes per línies verticals o horitzontals.

La CONTRAPOSICIÓ de plans té una alta funció expressiva i un abundant efecte psicològic.

L'ALTERNANÇA d'imatges ens provoca la sensació que ambdues accions (relatives) esdevenen simultàniament.

Quan predominen els plans lents, la pel·lícula sembla avançar a poc a poc i es fa molt més llarga i pesada.

Segons la majoria dels muntadors professionals amb experiència, el més important del muntatge és el ritme de la narració i la dimensió de cada pla.

- **EL GUIÓ**

Tot comença amb una simple idea o amb l'adaptació d'altres textos: novel·les, còmics, etc. També pot sorgir a partir de la pròpia realitat (basat en fets històrics o situacions actuals).

Per començar a escriure un guió s'han de seguir els passos següents:

- *Reunir documentació.*
- *Estructurar la informació reunida.*
- *Elaboració del guió.*

La idea principal del guió ha de tenir força i ser atractiva per als espectadors, ja que constitueixen una part important del cinema.

L'argument és essencial quant a l'elaboració de guions, per això els grans experts en el cinema sempre realitzen el que se'n diu SINOPSI. S'hi recullen, de forma ordenada i estructurada, el plantejament, nus i desenllaç de la història, és a dir, l'argument, incloent també les idees principals i els personatges que intervenen.

Segons es va treballant la pel·lícula, quan es van tenint les idees més clares i consistents, es passa a elaborar el TRACTAMENT. Aquí ja podem incloure-hi tot l'argument però sense diàlegs. Es requereix seguir l'ordre cronològic temporal.

En el marge esquerre s'hi escriu tot el relacionat amb l'acció i els escenaris, mentre que al marge contrari, el dret, hi ha els diàlegs, tot i que pot estar plantejat d'altres formes.

La Unitat més simple és l' ESCENA.

Dues escenes continuades formen una SEQÜÈNCIA.

Sempre que es pugui, s'han d'evitar les escenes inútils, que no aporten res de valor significatiu ja que només carreguen la pel·lícula d'absurds detalls que ens són indiferents.

Els **DIÀLEGS** són una part important en el guió:

- Proporcionen informació complementària a la visual.
- Donen un toc d'intriga a l'argument.
- Ajuden a mantenir la tensió en situacions determinades.

- **LA DIRECCIÓ I EL DIRECTOR**

Antigament, el director feia de tot: rodava, dirigia i, fins i tot, podia arribar a actuar a la mateixa pel·lícula. Actualment, les diverses tasques es reparteixen segons els coneixements i aptituds del personal que treballa en el projecte.

Per poder portar a terme una pel·lícula calen diners. És aquí on el PRODUCTOR pren protagonisme:

- És el “creador” de la pel·lícula i té la capacitat d’adquirir un finançament destinat a cobrir les despeses del film.
- No solen ser gaire coneguts ja que la gent cau en l’error de pensar que només és el que posa els diners. Però, en realitat, és una persona que s’arrisca molt a l’hora de fer la pel·lícula.
- Col·labora en la distribució de l’esforç humà i econòmic.
- Intervé en l’elaboració de pressupostos necessaris per al bon funcionament de la pel·lícula (maquillatge, vestuari, etc.)

Tornant al DIRECTOR:

En el rodatge, el director ha de prendre una sèrie de decisions com:

- *L’enfocament de la llum.*
- *La posició (correcta) dels actors.*
- *L’angle i enquadrament de les càmeres.*
- *Aprovar el resultat final.*

No tots els directors dirigeixen de la mateixa manera, tot i que la finalitat sempre és la mateixa: crear una bona pel·lícula. Per això, ha de ser ben estudiada pel director ja que tot ha d’estar planificat i ben perfilat. Però no sempre és així, i poden obtenir-se igualment bons resultats.

- **ALTRES PAPERS IMPORTANTS**

La creació d'una pel·lícula és un esforç col·lectiu en què el director interpreta el paper més rellevant. Però existeixen altres càrrecs que no passen desapercebuts:

- L'AJUDANT DE DIRECCIÓ és una de les persones més unides al director. L'ajuda a prendre decisions i, junts, fan el treball propi d'aquesta professió.
- L'OPERADOR DE CÀMERA és qui té el control de la càmera. És "l'ull del director" i aporta els seus coneixements per tal de rodar una bonica imatge sota les ordres del director.
- El CAP DE PRODUCCIÓ ho organitza tot per tal que la direcció ho tingui tot a punt. Porta tot el control i s'encarrega de tasques com ara la de tenir els escenaris contractats per poder portar a terme el rodatge, etc.

- **L'ESTÈTICA CINEMATogrÀFICA**

Els elements més importants que la componen són:

- **La Llum.** És necessari crear una il·luminació adequada. Un recurs que dóna molt bon resultat és jugar amb les llums i les ombres. La llum serveix per descriure ambients determinats, provocar sensacions, etc. Fins i tot, un mateix guió amb dues il·luminacions diferents podria donar lloc a dues pel·lícules totalment diferents. Dins del tractament de la llum, apareix el DIRECTOR DE FOTOGRAFIA, que és qui determina com queden finalment les imatges. Fan el següent:
 - *Lectura del guió.*
 - *Parlar amb el director.*
 - *Conèixer els mitjans que li és possible utilitzar.*
 - *Visualitzar mentalment les imatges.*

Aquestes persones tenen també un quadern de notes per prendre apunts amb la finalitat de poder acabar, més tard, les seqüències que s'han deixat inacabades per diferents motius.

- **El Color.** Abans es rodaven les pel·lícules en blanc i negre i, per tant, gairebé no es podien distingir els canvis perceptibles als decorats, el vestuari, etc.

Actualment, afortunadament podem gaudir d'una televisió i un cine que ens calquen les imatges tal i com són, amb tota la gamma de colors existents.

El color, més que res, és un element expressiu. Les GAMMES CROMÀTIQUES són de vital importància ja que s'hi poden apreciar les diferents tonalitats i intensitats d'un color. Cada color provoca una sensació diferent:

- El BLANC expressa alegria.
- El VERD és el color de l'esperança.
- El VERMELL provoca la passió.
- El NEGRE és el color de la tristesa, la pena, la mort, etc.

Dins de l'apartat del COLOR també hi entrarien els decorats i el vestuari.

Els decorats poden ser naturals (com un parc o un pis), o fets expressament per al rodatge d'una o diverses escenes. Els decorats han de tenir relació amb el que es diu al guió ja que, si no, no serien coherents.

Actualment, els decorats més utilitzats són els naturals; ens aporten dades sobre els personatges, l'acció que es realitza, l'època en què està ambientada la història, etc. Enriqueixen, en gran mesura, les aportacions dels personatges. Els decorats són com un personatge passiu que, igual que els altres personatges, és de vital importància.

El vestuari dels actors també s'utilitza com a llenguatge de color. La roba que han de vestir els personatges en cada moment ha de concordar amb l'època en què està situada l'acció i també amb l'aspecte interior del personatge: segons la seva manera de ser, les seves preferències, el seu estil, etc.

- També forma part de l'estètica cinematogràfica la **composició de plànols**. El més important d'aquesta tasca és donar una il·luminació adequada al que s'està veient.

- **Els Sons.** Abans, afegir sons al cinema mut va suposar un gran fracàs. Les veus dels actors eren desagradables, i això va fer que el cinema fracassés. Els subtítols i alguna petita orquestra que s'afegiren als films es convertiren en els grans elements indesitjables per tota la societat.

Quan no hi havia so, la imatge havia de dir-ho tot. Gràcies a la incorporació d'aquest, la imatge no rep tanta importància i perd valor.

Podem diferenciar dos tipus de sons:

- El SO DIRECTE: és el més natural i està format per les veus dels propis actors. Dóna molta més força i bellesa.
- El SO REFERENCIAL: s'utilitza per realitzar els doblatges més endavant.

En totes les pel·lícules sempre hi queda lloc per a la música ambiental. Aquesta sol ser composta exclusivament per a la pel·lícula, però per compondre-la és imprescindible prendre unes mesures prèvies:

- S'han de tenir certs coneixements sobre la pel·lícula.
- Es necessita saber exactament on s'ha d'incorporar la música i per a què. Per això, els responsables de so han de parlar amb el director i informar-se correctament.
- Se serveixen d'un programa d'ordinador on es descriu cada seqüència.

- **COMES FA UNA PEL·LÍCULA**

Per fer una pel·lícula es requereix l'ajuda i la intervenció de:

- **El Productor Executiu.** És qui s'encarrega de buscar una financiació o, en alguns casos, una subvenció cedida per l'Estat. També s'encarrega de llogar els objectes d'ús i els que es fan servir per a l'ambientació, i de les necessitats tècniques i artístiques.

- **El Dissenyador de Vestuari.** És el responsable de fer diverses proves amb el vestuari que han de portar els actors abans de començar a rodar per tal que no hi hagi cap problema.
- **L'Operador de So.** Ha de tenir ben comprovats i estudiats tots els efectes especials necessaris per a la pel·lícula.
- **El Decorador.** Ambienta l'espai, pren diversos plànols i separa, en el guió, els exteriors dels interiors, i busca tota la informació important per tal que no hi hagi errors, ja que un bon decorat pot quedar totalment destrossat si se li dóna, per exemple, una il·luminació errònia.

Per traslladar tot el material s'han de fer servir camions i furgonetes, on es transporten els travellings, el vestuari, el maquillatge, etc. Hi intervenen una gran quantitat de persones, cadascuna amb una funció determinada.

A l'hora de rodar, els plànols no es filmen per ordre; es decideixen els plànols segons la il·luminació. Primer es filmen els que porten una mateixa il·luminació i, més tard, es mou la càmera per tal de rodar altres plànols que requereixin una il·luminació diferent.

Els plànols han de rodar-se de manera que provoquin a l'espectador una sensació de continuïtat i no siguin apreciables els talls entre un plànol i un altre:

- Per canviar d'un plànol a un altre s'ha de variar notablement la grandària i els angles d'ambdós.
- S'utilitzen diversos plànols per determinar el moviment, tant dels personatges com dels altres elements que intervenen en l'acció.
- Les diferents posicions de la càmera han de ser de més de 180°, així es col·loquen correctament els plànols que s'uniran de manera harmònica.
- Hi ha d'haver correspondència entre personatges i objectes.

Per tal que els talls entre plans no es percebin es necessita un **Secretari de Rodatge**. Fer una bona posada d'escena té una importància crucial a l'hora de realitzar aquesta feina.

A partir de la interpretació dels actors, els directors accedeixen a variar la seva manera de rodar per anar més compassats:

- Es roda un plànol que enquadri totalment els personatges. Aquest tipus de plànol és anomenat PLÀNOL MASTER. S'utilitza per situar gràficament l'escena.
- Es procedeix a rodar uns plànols més detallats per recollir les expressions i emocions dels personatges. És usat, també, per reviure l'escena.
- El PLÀNOL SEQÜÈNCIA és el que es pren sense talls ni pauses; simplement es va dirigint la càmera allà on s'estigui desenvolupant l'acció.

SOBRE L'AUTOR

Biografia de l'autor.

Michel-Xavier Janicot del Castillo neix a Madrid l'any 1933.

De pare francès i mare espanyola. Coneix l'exili amb la seva mare i, després, l'internament en un camp de concentració, el de Rieucros (Lozère), on els detinguts són principalment dones i presoners polítics.

Perd de vista els seus pares i, al 1942 és portat al camp de concentració de Matthausen. Quan torna a Espanya, el 1945, ajudat per la Creu Roja, és internat en un centre correccional de menors a Barcelona (Asil Durán) fins que, el 1949, se n'escapa. D'aquests anys en conserva molts mals records. Després de fugir de l'Asil, és enviat per un policia a una escola de jesuïtes a Andalusia.

Al 1953 travessa clandestinament la frontera i es retroba amb la família del seu pare i, més tard amb la seva mare. La cosa no va bé i, finalment, és acollit a París per un germà del seu pare. Allà estudia lletres i als 20 anys (1957) publica Tanguy, la seva primera novel·la. Aquesta té tant d'èxit que és traduïda a 25 llengües.

Més tard publica, entre altres novel·les, Les louves de l'Escurial (1964), Les écroux de la haine (1970), Le Vent de la nuit (1973), Le silence des pierres (1975), Le sortilège espagnol (1977), La Nuit du décret (1981), amb la qual obté el premi *Renaudot*, La gloire de Dina (1984), Colette, une certaine France (1999) amb la que guanyà el premi *Femina d'assaig*, Mon frère l'idiot, Algérie, l'extase et le sang (2002), la vida i l'obra de Jean Sénac, el poeta homosexual assassinat el 1973 a Alger, i la seva darrera obra, Diccionario amoroso de España (2005).

SOBRE LA NOVEL·LA

Altres opinions.

***Tanguy*, de Michel del Castillo, la història d'un noi d'avui**

Michel del Castillo és un escriptor d'ascendència espanyola que lentament ha anat consolidant una prestigiosa carrera literària a França, amb títols i llibres que han rebut nombrosos premis de prestigi. *Tanguy* va ser la seva primera novel·la. Escrita al 1957 amb un to marcadament autobiogràfic, explica la seva pròpia infantesa i l'adolescència trista i desolada que va viure en un camp de concentració francès, i el seu posterior alliberament fins arribar a una Barcelona negra i pobra, gairebé empresonat en una congregació religiosa encarregada de l'educació d'un noi solitari i la seva tornada a París, on retroba els seus pares i on el jove protagonista recull finalment el testimoni dels qui a l'Europa de la Guerra van perdre la seva llibertat i la seva dignitat per tal de sobreviure.

Tanguy, a més de ser el nom del protagonista, és un cant a la maduresa, a la vida d'aquells infants que, sense límits ni coartades, són capaços de veure amb nitidesa de quina matèria està feta la crua realitat. El món dels adults als ulls d'un nen, la mort com a companya inevitable de viatge de quasi tots els protagonistes, la crueltat, la mentida, la tortura psicològica, el dolor i l'odi passaran per aquestes pàgines d'una manera sorprenent. Va ser així, i així s'ha d'explicar, sembla que ens diu el seu autor quan comença a descriure amb una veu narrativa distant el que van veure els seus ulls i el que va patir el seu cos menut en aquella època de fam i de guerra, d'absoluta falta de llibertat que va patir Europa a mitjans del segle XX.

Aquesta novel·la explica els esdeveniments sense jutjar-los, sense trampes ni hipocresies, i deixa que el lector s'estremeixi davant dels fets. No hi ha altre límit que el record del noi jove en el seu descens als inferns. El seu viatge no necessita poesia ni metàfores complaents, sinó la paraula directa i la frase reposada que descarrega la seva emoció amb pes i versemblança, que suggereix i recrea només allò que explica. El món subjectiu, el dels somnis, el del desig del protagonista respira a poc a poc amb la finalitat que el respiri també el lector. Algunes escenes que desprenen una certa tendresa entre els protagonistes són l'oxigen per a la narració terrible que és *Tanguy*. Les petites concessions al món dels sentiments són la finestreta per la qual respira aquesta novel·la tan intensa.

La cruesa, l'eterna realitat van més enllà d'una impostura i salven la novel·la de qualsevol plantejament estètic previ. A *Tanguy* la literatura transcendeix l'escrit i es confon amb la història viscuda i explicada gràcies a les paraules precises i demolidores que una veu en

tercera persona s'apropia amb energia i serenitat. Publicada per Ikusager, una editorial literària de Vitoria-Gasteiz, en castellà, amb pròleg d'Antonio Muñoz Molina, per Límits, en català, traduïda per Ramon Lladó i amb pròleg de Manuel Vázquez Montalbán, va ser publicada en francès per l'editorial Folio, entre altres. Aquest llibre demostra una vegada més que les coses ben fetes en el camp de la literatura i l'edició no necessiten els aplaudiments de la crítica ni el recolzament innecessari dels diferents mitjans acostumats a encobrir obres d'entreteniment i intrascendents. Llegir *Tanguy* és descobrir un bon llibre i un autor, Michel del Castillo, que, si ningú no hi posa remei, passarà desapercebut a l'aparador de les novetats literàries, fet a què ens té acostumats el món de l'edició políticament correcta.

Per: <http://www.espacioluke.com/2000/Marzo2000/libros.html>

Anàlisi de la novel·la.

ASPECTES COMUNS EN TOTA LA NOVEL·LA

PUNT DE VISTA: Es tracta d'un narrador en tercera persona amb omnisciència absoluta.

ESTRUCTURA: La novel·la es divideix en tres parts. En la primera, UNA INFÀNCIA D'AVUI, s'explica com Tanguy arriba al camp de concentració i tot el que li passa allà. En la segona, LES IL·LUSIONS DESTRUÏDES, s'explica la seva estada al correccional i la seva estada amb els jesuïtes. En la tercera part, ELS DOS MONS, es narra la retrobada amb els seus pares.

LLENGUA I ESTIL: Michel del Castillo usa un estil molt directe, sense gaire riquesa literària. Utilitza, però, comparacions i una rica adjectivació.

UNA INFÀNCIA D'AVUI

I

TEMA I SUBTEMES: Els records de Tanguy abans de marxar i l'anada cap al vaixell que els portarà a França.

PERSONATGES: Tanguy, la seva mare i un amic d'aquesta. Gent que s'acomiada i la gent que s'embarca al vaixell.

MARC ESCÈNIC: Madrid, València i el vaixell que els porta a França

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és desajustat. La narració comença amb una retrospectiva, en passat, on s'expliquen els records de Tanguy abans dels tres anys, i torna al present, quan Tanguy ja té cinc anys. Més endavant hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i descripció.

II

TEMA I SUBTEMES: La trobada amb el pare, la curta felicitat de Tanguy. La mala relació que hi ha entre els pares i la denúncia per part del pare.

PERSONATGES: Tanguy, la seva mare, un cuiner anglès, el pare de Tanguy, dones i homes que s'han d'endur a un camp, Robert, el gos Tom i dos guardes. Gent del carrer, entre ells, uns escoltes que caminen cantant.

MARC ESCÈNIC: Oran, Marsella, Clermont-Ferrand, comissaria de Clermont-Ferrand.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha quatre el·lipsis temporals.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg i narració.

III

TEMA I SUBTEMES: La primera estada a un camp de concentració. L'amor de Rachel.

PERSONATGES: Tanguy, la seva mare, Rachel, les internes del camp de concentració i algunes oficials

MARC ESCÈNIC: Camp de concentració femení.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha tres el·lipsis temporals.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg i narració.

IV

TEMA I SUBTEMES: La felicitat de Tanguy i la fugida de l'hospital amb la seva mare, i els plans d'aquesta per passar la frontera.

PERSONATGES: Tanguy, la seva mare, Michel, una monja, el pare Marcel, el pare Albert i altres nens de l'escola.

MARC ESCÈNIC: L'hospital on s'està la mare i l'escola on assisteix cada dia.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha dues el·lipsis temporals.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, diàleg i descripció.

V

TEMA I SUBTEMES: La separació de la mare.

PERSONATGES: Tanguy, la seva mare, Anne-Marie, els pares d'Anne-Marie i senyor i senyora Puigdel·lívol.

MARC ESCÈNIC: L'estació de trens i Marsella.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

VI

TEMA I SUBTEMES: L'estada a casa dels Puigdel·lívol, la detenció d'aquests i l'inici del viatge que portarà Tanguy a la desesperació.

PERSONATGES: Tanguy, senyor i senyora Puigdel·lívol, Cohen, altres fugitius jueus i oficials que els detenen.

MARC ESCÈNIC: Casa dels Puigdel·lívol i un vagó de tren.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha dues el·lipsis temporals. En el primer coneixem que és els dia 2 d'agost de 1942.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

VII

TEMA I SUBTEMES: Interrogatori que es fa a Tanguy, l'amistat que fa amb Guy i la revelació que aquest li fa dient-li que els porten a un camp alemany. L'esperança que té Tanguy que algú s'adoni que ell no és jueu.

PERSONATGES: Tanguy, la senyora Puigdemívol, Guy, l'oficial que interroga Tanguy i altres oficials i deportats.

MARC ESCÈNIC: París i el Velòdrom d'Hivern.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, diàleg i descripció.

VIII

TEMA I SUBTEMES: La mort de Guy i l'arribada al camp.

PERSONATGES: Tanguy, Guy, un israelita, nens del tren, gent del tren i oficials de les SS.

MARC ESCÈNIC: El tren que els porta al camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal de nou dies i nou nits.

MODALITATS PREDOMINANTS: Descripció, narració i diàleg.

IX

TEMA I SUBTEMES: Els ànims que Gunther dóna a Tanguy perquè s'aixequi cada dia.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, l'encarregat dels vestidors i altres deportats.

MARC ESCÈNIC: Camp de concentració, excavació i la latrina del camp.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal que ocupa tota la nit.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

X

TEMA I SUBTEMES: L'aparició de Misha, la coneixença del passat de Gunther i el mercat negre dins el camp.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, Misha, Antonie Desprez, kapos, oficials de les SS i altres deportats.

MARC ESCÈNIC: Camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

XI

TEMA I SUBTEMES: La dependència que Tanguy té de Gunther i la mala passada que els fan els altres deportats de l'excavació.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, un kapo de l'excavació i els deportats que acusen Gunther.

MARC ESCÈNIC: Excavació.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg i narració.

XII

TEMA I SUBTEMES: Compassió de la dona alemanya i l'arrogància dels nois alemanys.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, Misha, dos nois alemanys, una dona alemanya, kapos, oficials de les SS i altres deportats.

MARC ESCÈNIC: Carrers de la ciutat i el camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal en la qual només han passat uns quants dies d'hivern.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, diàleg i descripció.

XIII

TEMA I SUBTEMES: El Nadal al camp de concentració.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, kapos, oficials de les SS i altres deportats.

MARC ESCÈNIC: Camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una breu el·lipsi temporal d'unes hores. Sabem que és el Nadal de 1942.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

XIV

TEMA I SUBTEMES: L'arrogància del cap de la barraca envers els nous deportats jueus i la denúncia dels veterans de la barraca envers aquest.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, Mathias, el cap de barraca, deportats jueus, deportats veterans, oficials de les SS que detenen el cap de barraca i Antonie Desprez.

MARC ESCÈNIC: Barraca del camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha dues breus el·lipsis temporals. Estem, ja, a l'any 1943.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

XV

TEMA I SUBTEMES: El pànic per la mort que senten els deportats al final de la guerra, la mort de Gunther i la inútil avarícia dels altres deportats.

PERSONATGES: Tanguy, Gunther, Mathias, oficials de les SS i altres deportats.

MARC ESCÈNIC: Camp de concentració.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i diàleg.

LES IL·LUSIONS DESTRUÏDES

I

TEMA I SUBTEMES: Alliberació del camp de concentració, l'acollida a casa de la senyora Lucienne a Sant Sebastià i el descobriment que la seva àvia és morta, és a dir, que, de moment, Tanguy no té cap lloc on anar.

PERSONATGES: Tanguy, un delegat de la Creu Roja, la senyora Lucienne, la portera, l'àvia (indirectament) i la gent dels carrers de Sant Sebastià.

MARC ESCÈNIC: Tren que el porta a Espanya, Sant Sebastià i Barcelona.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha tres el·lipsis temporals, una de les quals és força curta.

MODALITATS PREDOMINANTS: Descripció, narració i diàleg.

II

TEMA I SUBTEMES: Arribada a l'Asil Dumos, la trobada amb El P i la fam i la violència de l'Asil.

PERSONATGES: Tanguy, un vigilant, un policia, un germà, El P, Fermín, el germà Rojo, germà Antoñín, germà Armando, els kapos de l'Asil i la resta d'interns.

MARC ESCÈNIC: Asil Dumos Establiment Correccional.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

III

TEMA I SUBTEMES: Tanguy, noi resistent i rebel, i la pallissa que li donen els germans.

PERSONATGES: Tanguy, germà Rojo, germà Armando, germà Antonín, i altres kapos i interns.

MARC ESCÈNIC: Asil Dumos Establiment Correccional.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal de cinc dies.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

IV

TEMA I SUBTEMES: Els treballs forçats a la fàbrica, explicació que Tanguy fa al metge sobre tot el que els fan fer a l'Asil i la promesa d'una futura ajuda per part del metge.

PERSONATGES: Tanguy, Mateo, el metge, els tres germans, Fermín, Antonio Fuentes Mazos i altres interns.

MARC ESCÈNIC: Asil Dumos Establiment Correccional.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una breu el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, descripció i narració.

V

TEMA I SUBTEMES: L'ajuda que Tanguy dona als altres interns i la jerarquia de l'Asil.

PERSONATGES: Tanguy i altres kapos i interns.

MARC ESCÈNIC: Asil Dumos Establiment Correccional.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una breu el·lipsi temporal que indica un canvi de tema.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració.

VI

TEMA I SUBTEMES: L'arribada del bisbe i la superficialitat dels germans envers aquest, la visita del metge, els descobriments que fa Tanguy sobre Fermín i la fugida d'aquests.

PERSONATGES: Tanguy, Fermín, El P, el bisbe, el metge, els germans i altres kapos i interns.

MARC ESCÈNIC: Asil Dumos Establiment Correccional.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i lineal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

VII

TEMA I SUBTEMES: La supervivència de Tanguy i Fermín fora de l'Asil i la resignació d'aquest últim que només se salvi Tanguy, ja que ell és un assassí.

PERSONATGES: Tanguy, Fermín, els pares d'ambdós (indirectament) i la gent que hi ha per l'andana del tren.

MARC ESCÈNIC: Camps dels afores de Barcelona, una platja de Sitges i l'estació de Sitges.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal que passa durant una nit.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, descripció i narració.

VIII

TEMA I SUBTEMES: La utilització de la carta de recomanació que li donà el metge i l'anada a una escola de jesuïtes.

PERSONATGES: Tanguy, dona de la Societat protectora de menors, home del tren acompanyat d'uns quants nens i la gent dels carrers de Madrid.

MARC ESCÈNIC: Madrid (carrers Velàzquez i Goya, carrer d'Alcalà, la Puerta del Sol, la Gran Via i el passeig de la Castellana), la Societat protectora de menors de la ciutat i un tren que el porta a Andalusia.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una breu el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Descripció, narració i diàleg.

IX

TEMA I SUBTEMES: La llibertat de Tanguy a l'"Obra" i la presentació dels altres professors.

PERSONATGES: Tanguy, Pare Pardo (Anatomia, Botànica, Química orgànica, Trigonometria i Grec), quatre pares més (Religió, Moral, Teologia i Filosofia), don Armando (Literatura espanyola), don Santos (Llatí i Grec), don Francisco (Geografia), don Ismán (Francès), don José Aguilde (Matemàtiques) i Filiston.

MARC ESCÈNIC: L’“Obra”, Úbeda, Jaén.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal curta.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

X

TEMA I SUBTEMES: Presentació d’altres personatges de l’“Obra” i la bondat del Pare Pardo.

PERSONATGES: Tanguy, Pare Pardo, Gabriel Almonzas, Manolo, don Armando, Joselín, Platero i el *diestro* Manolete.

MARC ESCÈNIC: L’“Obra”, Úbeda, Jaén.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, diàleg i descripció.

XI

TEMA I SUBTEMES: Malaltia de Tanguy i la introducció al desenllaç quan escriu al seu pare.

PERSONATGES: Tanguy, Pare Pardo i tots els altres professors i alumnes.

MARC ESCÈNIC: L’“Obra”, Úbeda, Jaén.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal d’un mes.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, descripció i narració.

XII

TEMA I SUBTEMES: Necessitat de Tanguy de veure els seus pares i l'acomiadament de l'"Obra".

PERSONATGES: Tanguy, Pare Pardo, Manolo, Platero, Joselín i tots els altres professors i alumnes de l'"Obra".

MARC ESCÈNIC: L'"Obra", Úbeda, Jaén i l'estació de la ciutat.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg i narració.

XIII

TEMA I SUBTEMES: L'espera de la resposta del pare i la recerca de feina.

PERSONATGES: Tanguy i Madame Bérnard.

MARC ESCÈNIC: Consolat de França a Madrid, Barcelona i Vallcarca de Sitges.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal que justifica l'anada de Madrid a Barcelona.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

XIV

TEMA I SUBTEMES: Trobada de treball en una fàbrica i la presentació de la seva llogatera, Sebastiana.

PERSONATGES: Tanguy, director de la fàbrica de Sitges, Sebastiana i una persona que li pregunta si li han donat la feina.

MARC ESCÈNIC: Fàbrica, platja i casa de Sebastiana a Sitges.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i lineal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, descripció i narració.

XV

TEMA I SUBTEMES: El treball a la fàbrica.

PERSONATGES: Tanguy, Quico, Alejandro, Sebastiana i altres treballadors de la fàbrica.

MARC ESCÈNIC: La fàbrica de Sitges.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i lineal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i descripció.

XVI

TEMA I SUBTEMES: L'estimació que sent Sebastiana cap a Tanguy, la detenció d'aquesta a conseqüència de la seva implicació a les vagues dels obrers, l'acomiadament de Tanguy i la tornada d'aquest a Sant Sebastià.

PERSONATGES: Tanguy, Sebastiana, Quico i altres obrers.

MARC ESCÈNIC: La fàbrica de Sitges i els carrers de Barcelona.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha dues el·lipsis temporals, la primera de sis mesos i la segona de dos dies.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i descripció.

XVII

TEMA I SUBTEMES: L'homosexualitat de Ricardo que s'aprofita de la situació de Tanguy i s'ofereix a ajudar-lo a canvi de favors sexuals.

PERSONATGES: Tanguy i Ricardo.

MARC ESCÈNIC: Sant Sebastià.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha quatre el·lipsis temporals.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

ELS DOS MONS

I

TEMA I SUBTEMES: Retrobada amb el pare i l'arrogància d'aquest envers Tanguy.

PERSONATGES: Tanguy, el majordom i el pare.

MARC ESCÈNIC: El lavabo del tren, París i el cafè *La Rotonde* de París.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps de la narració és present i lineal. Sabem que és l'any 1953.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i diàleg.

II

TEMA I SUBTEMES: Presentació de la nova família del pare.

PERSONATGES: Tanguy, el pare i la madrastra.

MARC ESCÈNIC: El cafè *La Rotonde* de París i casa del seu pare.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha dues el·lipsis temporals.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració, descripció i diàleg.

III

TEMA I SUBTEMES: Notícies sobre la seva mare després de 13 anys.

PERSONATGES: Tanguy i el pare.

MARC ESCÈNIC: París.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració i diàleg.

IV

TEMA I SUBTEMES: Forta baralla amb el seu pare a causa de les companyies de Tanguy.

PERSONATGES: Tanguy, Norbert, Nita, Monique, el pare i la madrastra.

MARC ESCÈNIC: París.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i hi ha una el·lipsi temporal.

MODALITATS PREDOMINANTS: Diàleg, narració i descripció.

V

TEMA I SUBTEMES: Retrobada amb la seva mare i final de la novel·la, que ens deixa una visió incerta del que li passarà, en un futur a Tanguy, que camina solitari.

PERSONATGES: Tanguy, la mare i el narrador (indirectament).

MARC ESCÈNIC: París.

TEMPS DE LA NARRACIÓ: El temps és present i lineal. Sabem que és l'any 1955.

MODALITATS PREDOMINANTS: Narració.

SOBRE EL GUIÓ

Personatges.

TANGUY (AMB LA MARE I AL CAMP DE CONCENTRACIÓ): Es tracta d'un personatge rodó. És un noi de cabells arrissats i negres i ulls grossos i del mateix color. És baixet. Té un caràcter tímid i dependent de qualsevol persona propera a ell. És indecís i es pot mostrar, a vegades, covard, però és, en realitat, un personatge fort i, a mesura que aprèn dels seus amics, madur.

TANGUY (A L'ASIL): Ara duu el cap rapat. Aparentment fred i distant. Al principi, es mostra reservat i no l'interessa fer amics, però a mesura que va coneixent els altres interns, es mostra més obert, tot i que només l'arribaran a conèixer aquells en qui confia més, és a dir, aquells que tenen els mateixos problemes o interessos que ell. Resisteix qualsevol atac dels germans. Fins i tot arriba a representar una greu amenaça per a aquests, ja que expressa, davant l'altra gent, la seva disconformitat amb el tracte que rep.

TANGUY (A L'OBRA): Li ha crescut força el cabell. Ara és un noi alt i ben plantat. Després d'haver explicat la seva història al Pare Pardo se sent deslliurat del pes que portava a sobre. Aquest Tanguy es mostra obert, enamoratís i apassionat. És un Tanguy totalment diferent. El canvi és degut a la seva estada a l'asil, a la confiança que li donen els seus amics i professors de l'"Obra".

MARE: Es tracta d'un personatge pla. És una dona de cabells castanys i ulls bruns. Alta, prima i de pell blanca. Tot i que al principi demostra estimar el seu fill, seran sempre prioritaris els seus ideals. Fins i tot decideix abandonar totalment Tanguy.

PARE: Es tracta d'un personatge rodó. És un home alt i prim. Cabells negres i despentinats, ulls negres i pell morena. Des d'un principi veu com una obligació acollir la seva dona i el seu fill i es mostra molt arrogant. Té mala relació amb la mare i amb el fill i no l'interessa el que els pugui passar. Fins i tot els denuncia.

PARE (VELL): Ara és un home més aviat gras i de baixa estatura. Llueix uns cabells negres cendrosos, amb una calba a la coroneta. Es mostra també desinteressat amb el futur de Tanguy, tot i que, d'alguna manera, intenta ajudar-lo.

GUNTHER: Es tracta d'un personatge pla. És un home alt, prim i de pell blanca, quasi transparent. Cabells castany clar, curts i ulls blaus. Es mostra comprensiu amb Tanguy i no comprèn ni l'odi ni la guerra. És un bon mestre per Tanguy, li ensenya a no tenir rancúnia de ningú, ni d'aquells que li fan mal, i a tirar endavant. Toca el piano per als alemanys.

FERMÍN: Es tracta d'un personatge rodó. És un noi jove, alt, de cabells rossos, llisos i brillants, i ulls verds. Al principi es mostra solitari i enfadat amb tothom. A partir de la revelació de Tanguy contra els germans, es mostra sociable amb ell. No li agrada la superficialitat de la gent.

PARE PARDO: Es tracta d'un personatge pla. És un home vell, de baixa estatura i de pell blanca i rugosa. Cabells blancs i ulls marrons. Porta ulleres. Vesteix sempre els hàbits blancs. És un home humil i comprensiu amb tothom, sobretot amb Tanguy, per a qui el Pare Pardo és també un gran mestre, tant en l'aspecte físic com en l'aspecte moral.

JOVE: Es tracta d'un personatge pla. És una noia jove, alta, de pell morena. Cabells llargs i negres i ulls castanys i brillants. És una noia de poques paraules però molt apassionada. Es mostra, aparentment, com una noia molt madura.

EL P: Es tracta d'un personatge rodó. És un noi alt i prim, de pell blanca i duu els cabells rapats. És un noi que es mou pels seus interessos, fa el que sigui per tal de no tenir problemes amb els germans. Al principi es fa amic de Tanguy per tal d'aconseguir menjar. Més tard, serà un ésser horrible per Fermín i Tanguy.

METGE: Es tracta d'un personatge pla. És un home alt, prim, de cabells negres i ulls marrons. Porta ulleres. Es mostra comprensiu i disposat a ajudar Tanguy.

SRA. LUCIENNE: Es tracta d'un personatge pla. És una dona vella, de baixa estatura, cabells blancs i arrissats, camina encorbada i té la veu trencada. Es mostra comprensiva amb Tanguy.

GUY: Es tracta d'un personatge pla. És un nen baixet, prim, de cabells i ulls negres. És un personatge que no s'adona del que li ha de passar.

RACHEL: Es tracta d'un personatge pla. És una dona alta i ben plantada, rossa i d'ulls clars. Es mostra amable amb la mare i Tanguy. També una mica idealista.

MISHA: Es tracta d'un personatge pla. És un home vell, de mitjana estatura i que llueix una llarga barba blanca. Està interessat en les noves notícies del front i no vol preocupar els altres.

ROBERT: Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt, de cabells castanys i ulls bruns. És ingenu i valent.

MARE DE ROBERT: Es tracta d'un personatge pla. Només se li veu la cara. És una dona que exemplifica molt bé a una mare de família de classe treballadora.

FRAU: Es tracta d'un personatge pla. És una dona baixa i una mica grassa. Duu els cabells recollits i un barret. Els ulls clars. Actua per compassió.

MATHIAS: Es tracta d'un personatge rodó. És un home alt i ben plantat. Té la cabellera negra i els ulls marrons. Tot i que la seva aparició és curta, primer surt insultant Gunther amb els altres deportats. Després, però, comprèn que cal denunciar les injustícies.

TXEC: Es tracta d'un personatge pla. És ros amb els ulls blaus, alt i de pell blanca. Mai no s'ha rigut de ningú i denuncia, amb Mathias, la injustícia que comet el cap de barraca.

ANTONIE DESPREZ: Es tracta d'un personatge pla. És un home de mitjana edat, alt i de cabells negres i ulls clars. Es mou per interessos.

SRA. PUIGDELLÍVOL: Es tracta d'un personatge pla. És una dona madura, alta i grossa. Duu els cabells grisos i recollits. Es mostra sempre preocupada.

SR. PUIGDELLÍVOL: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, baix i prim. Completament dominat per la seva dona.

ANNE-MARIE: Es tracta d'un personatge pla. És una noia baixa i prima. Té els cabells llargs i rossos recollits en dues tresses i els ulls blaus. Es mostra molt decidida, tot i que, al principi, desinteressada.

PARES D'ANNE MARIE: Un home i una dona alts (l'home una mica més), rossos i ben plantats. Són el tipus de família ideal de l'època.

SR. LA FONTAINE: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i forçut. Té els cabells castanys i ben pentinats cap a un costat. La seva expressió facial mostra autoritat.

MANOLO: Es tracta d'un personatge pla. És un noi de baixa estatura, pell morena i ulls i cabells negres. Parla amb el dialecte andalús i és un apassionat dels toros. És molt trapella, però mai dolent.

PLATERO: Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt, pell blanca i cabells castanys. És un apassionat del futbol.

JOSELÍN: Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt i prim, de pell transparent. Té una expressió molt dolça. Li agraden la música i el cinema.

DON ARMANDO: Es tracta d'un personatge pla. És un home gran, baix i prim. És mig calb i porta ulleres.

PORTERA: Es tracta d'un personatge pla. És una dona gran, baixa i grassa. Duu els cabells grisos, curts i arrissats.

ISRAELITA: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i duu els "papillotes" típics de la religió jueva.

CUINER: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, gros i de pell negra. Duu els cabells curts i negres i una barba força abundant i arrissada del mateix color.

GERMÀ ROJO: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i amb cara de mals amics. Vesteix els hàbits negres. Es mostra sempre violent.

GERMÀ ANTONÍN: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, de mitjana estatura i que vesteix els hàbits negres.

GERMÀ ARMANDO: Es tracta d'un personatge pla. És un home gran, amb cara de mals amics i que vesteix els hàbits negres. Porta ulleres.

HOME: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, alt i de cabells i ulls negres.

SENYORA: Es tracta d'un personatge pla. És una dona gran. Els seus cabells són grisos i els duu recollits.

NOI I : Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt i prim. Els seus cabells són castany fosc i els duu ben pentinats cap a un costat.

RECEPCIONISTA: Es tracta d'un personatge pla. És una dona baixa i grassa. Els seus cabells són grisos i els duu recollits.

GENDARME I: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i vestit amb l'uniforme dels gendarmes de l'època.

GENDARME II: Es tracta d'un personatge pla. És un home de mitjana edat, alt i vestit amb l'uniforme dels gendarmes de l'època.

GENDARME III: Es tracta d'un personatge pla. Només se li sent la veu. És la veu d'un home de mitjana edat.

GENDARME IV: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, alt, vestit amb l'uniforme dels gendarmes de l'època.

GENDARME V: Es tracta d'un personatge pla. És un home de mitjana edat, alt, de cabells castanys, vestit amb l'uniforme dels gendarmes de l'època.

DONA I: Es tracta d'un personatge pla. És una dona gran, alta i prima. Els seus cabells són d'un color gris fosc.

DONA II: Es tracta d'un personatge pla. És una dona jove, alta i prima. Els seus cabells són negres i els duu recollits.

DONA III: Es tracta d'un personatge pla. És una dona madura, baixa i prima. Els seus cabells són de color daurat.

UNIFORMADA: Es tracta d'un personatge pla. És una dona alta i esvelta, vestida amb l'uniforme de les oficials del camp femení. Té es cabells rossos i els duu recollits.

VIGILANT I: Es tracta d'un personatge pla. És una dona gran, alta i grossa. Els seus cabells són castanys i els duu recollits.

VIGILANT II: Es tracta d'un personatge pla. Es un home gran, baix i amb cara de mals amics. És calb.

VIGILANT DE LA LATRINA: Es tracta d'un personatge pla. És un home jueu, alt, vestit amb un uniforme del camp de diferent color.

CAP DE BARRACA: Es tracta d'un personatge pla. És un home de mitjana estatura, prim i duu els cabells rapats.

OFICIAL: Es tracta d'un personatge pla. És un home de mitjana edat vestit amb l'uniforme de les SA.

OFICIAL SS: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur vestit amb l'uniforme de les SS. Porta ulleres.

NENA: Es tracta d'un personatge pla. És una nena jueva. És alta i prima i duu els seus cabells negres recollits en dues trenes llargues.

NEN I: Es tracta d'un personatge pla. És un nen jueu. És baix i prim. Té els cabells negres i els ulls castanys.

NEN II: Es tracta d'un personatge pla. És un nen baix, gras, ros i d'ulls blaus.

SECRETÀRIA DE L'ENTRADA: Es tracta d'un personatge pla. És una dona prima, de cabells rossos i arrissats i ulls blaus.

KAPO I: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i que vesteix l'uniforme d'oficial alemany. És calb.

KAPO II: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, alt i que vesteix l'uniforme d'oficial alemany. És ros i té els ulls blaus.

KAPO DE L'EXCAVACIÓ: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i que vesteix l'uniforme d'oficial alemany. És ros i té els ulls blaus.

KAPO DE L'ASIL I: Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt i gros. Els seus cabells són castanys.

KAPO DE L'ASIL II: Es tracta d'un personatge pla. És un noi alt i gros. Els seus cabells són pèl rojos.

BISBE: Es tracta d'un personatge pla. És un home molt vell que porta els hàbits de bisbe.

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ I: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, de mitjana estatura i molt prim. Duu la cara bruta i suada de tant treballar.

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ II: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, de mitjana estatura i molt prim. Duu la cara bruta i suada de tant treballar.

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ III: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, baix i molt prim. Duu la cara bruta i suada de tant treballar.

DEPORTAT DE LA BARRACA I: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, alt i esquelètic. Duu els cabells rapats.

DEPORTAT DE LA BARRACA II: Es tracta d'un personatge pla. És un home jove, alt, i esquelètic. Duu els cabells rapats.

VEU I: Es tracta d'un personatge pla. És la veu d'un home de la tercera edat.

VEU II: Es tracta d'un personatge pla. És la veu d'un noi jove.

VEU III: Es tracta d'un personatge pla. Es tracta de la veu d'un home madur.

DELEGAT DE LA CREU ROJA: Es tracta d'un personatge pla. És un home gran, de mitjana estatura i calb.

POLICIA: Es tracta d'un personatge pla. És un home madur, alt i porta uniforme de policia. El barret que duu li tapa els cabells.

MAJORDOM: Es tracta d'un personatge pla. És un noi jove, alt i de cabells castanys.

INTERN I: Es tracta d'un personatge pla. Noi de cabells negres vestit amb l'uniforme de l'Asil.

INTERN II: Es tracta d'un personatge pla. Noi de cabells rossos vestit amb l'uniforme de l'Asil.

INTERN III: Es tracta d'un personatge pla. Noi de cabells castanys vestit amb l'uniforme de l'Asil.

INTERN IV: Es tracta d'un personatge pla. Noi de cabells pèl rojos vestit amb l'uniforme de l'Asil.

INTERN V: Es tracta d'un personatge pla. Noi amb els cabells rapats vestit amb l'uniforme de l'Asil.

EXTRES:

- GENT DEL PORT
- DONES COMPANYYES DE DONA I, DONA II i DONA III
- COMPANYS DE CLASSE DE TANGUY I ROBERT
- GENDARMES COMPANYS DE GENDARME III, GENDARME IV i GENDAMRE V
- NENS DEL TREN COMPANYS DE NENA I NEN I
- NOI II, NOI III I NOI IV, COMPANYS DE NOI I
- ALTRES VEUS ACOMPANYANT LES VEUS I, II I III
- ALTRES DEPORTATS DE L'EXCAVACIÓ
- NEN III, COMPANYY DE NEN II
- ALTRES INTERNS DE L'ASIL
- NOIS DE L'OBRA
- PROFESSORS DE L'OBRA
- GENT DEL CARRER I GENT DE L'ANDANA (AMB MALETES)
- NEN III, COMPANYY DE NEN II
- VEU IV, ES TRACTA DE LA VEU D'UN NEN QUE PLORA
- ALTRES KAPOS QUE ACOMPANYEN EL KAPO I

Story line.

Tanguy és un noi de 5 anys abandonat pel seu pare i fill de mare republicana. Al novembre de 1938 Franco pren el poder i els republicans s'han d'exiliar. Tanguy es retroba amb el seu pare, però al cap d'unes setmanes algú els denuncia. Aquí comença l'aventura de Tanguy, que viatjarà pels camps de concentració d'Europa fins a la caiguda dels alemanys a la Segona Guerra Mundial. Tanguy, que fins aleshores havia crescut envoltat de mort i dolor, ara tindrà l'oportunitat d'estudiar amb els jesuïtes i, més tard, després de molts esforços, de retrobar-se amb els seus pares.

Sinopsi.

UNA INFÀNCIA D'AVUI

Tanguy recorda la retirada de Madrid durant la guerra civil espanyola i com els comunistes s'enduen la seva mare i acaben, després, alliberant-la.

Ara ell té 5 anys, els republicans han perdut la guerra i s'exilien a França. L'acompanyen la seva mare i un altre home que acomiaden al port. Un cop a Marsella, es retroba amb el seu pare que li ofereix una bona casa i l'oportunitat d'anar a l'escola. Allà hi fa un amic, Robert, i hi adopta un gos, Tom. Tanguy sent sovint les discussions del seu pare.

Un dia se n'assabenta que la seva mare vol anar a treballar a Clermont-Ferrand. El seu pare s'hi oposa, però marxen, deixant enrere al pare, el gos, l'amic, l'escola i la casa.

Al poble, la mare anava cada dia a buscar feina, i ell l'esperava a l'habitació. Finalment troba feina, però un dia arriben dos homes que busquen la seva mare. Quan aquesta torna se l'enduen a comissaria. Li fan saber que els han denunciat i que els envien a un camp de concentració al sud de França. Allà majoritàriament hi ha dones que se'n riuen d'ells, però coneixen Rachel, una artista jueva, que els fa l'estada al camp més agradable.

La mare cau malalta i l'han de dur a l'hospital. També s'enduen Tanguy, que pateix quan ha de deixar la seva amiga Rachel enrere. A ell l'envien a una escola a Montpellier a estudiar amb el Pare Marcel, un bon home. Tanguy mostra ser un xicot molt intel·ligent. Allà hi fa un nou amic, Michel.

Com cada diumenge, Tanguy va a veure la seva mare, però aquesta li diu que han de fugir de pressa. Tanguy marxa sense acomiadar-se de Michel. La seva mare fa que agafi el tren pel seu compte dient-li que es trobaran a Marsella i que després fugiran a Mèxic. Entra a l'estació amb una noia, Anne-Marie, i la seva família. A Marsella, la seva mare es dedica a buscar un visat per anar a Amèrica però mai no en troba. Finalment, li diu a Tanguy que anirà a viure amb els senyors Puigdemívol, una família catalana que amagava els refugiats en una masia. Es separa de la seva mare, la qual li promet que es trobaran a Madrid.

Allà coincideix amb tota mena de gent, entre ells Cohen, que s'havia tornat boig. Quan es preparaven per travessar la frontera els detenen. A Tanguy, que ja té 9 anys, el confonen per un jueu i el porten a Velòdrom d'Hivern, lloc on els detinguts esperaven el tren que els duria

al camp de concentració. Coneix Guy, un noi molt feble que era transportat a un camp juntament amb la seva família. Guy emmalalteix i mor.

Arriben al camp alemany i coneix Gunther, un presoner alemany que l'ajuda i li dóna instruccions. Gràcies a ell, és enviat a excavar trinxeres, i no a un lloc pitjor. Durant aquest temps coneix Misha, un rus que li pregunta si té notícies sobre l'avançada dels americans.

Tanguy no entén per què a la guerra també s'hi han de matar nens. Va a la latrina i, de cop i volta, un presoner se li acosta i li fa algunes preguntes. Li dóna notícies sobre els anglesos. Aquest presoner és Antonie Desprez, un francès encarregat de la latrina. Li ofereix ajuda i diu a Tanguy que Gunther és el pianista que toca per a les SS.

Va passant el temps fins que, un dia, Gunther no té sopa i Tanguy li ofereix la seva. Els deportats criden al *Kapo* i li diuen que Gunther obliga el noi a donar-li la sopa. Tanguy ho nega i Misha, el rus, els ajuda. Finalment el *Kapo* marxa i van a treballar. A la nit, Tanguy plora als braços de Gunther. Aquest li ofereix el menjar que ha guanyat tocant el piano.

Arriba l'hivern i cada dia moren més deportats. Neva i es suspenen els treballs a les trinxeres. Els porten a fer les tasques de neteja als pobles més propers. Uns nens alemanys ataquen Tanguy amb pedres i boles de neu. Després se li acosta una senyora alemanya ben vestida que li fa unes preguntes i li dóna menjar. A la nit, sota la manta, el comparteix amb Gunther.

La temperatura arriba a -30°C i se suspenen els treballs a l'exterior, però tot i així els fan anar a passar revista cada matí. S'han d'estar drets i fermes. Cada dia hi falta algú i els més febles cauen allà mateix. Els companys de barraca insulten a Tanguy i a Gunther, però aquest explica a Tanguy que els que els ho fan no en tenen cap culpa.

Misha mor i arriba el Nadal de l'any 1942. Es respira pau a la barraca. Gunther ofereix a Tanguy un llibre, *Resurrecció*, de Tolstoi, com a regal de Nadal. Tanguy sent tocar a Gunther i, quan aquest arriba, es reparteixen la seva recompensa. És un Nadal que Tanguy no oblidarà mai.

L'any nou (1943) arriba amb nous deportats que supliquen màrfegues i acollida a les barraques, però els veterans es neguen a donar-los res, i els nouvinguts moren de fred a les portes de les barraques. Gunther s'enfada i comença a discutir amb el cap de barraca. Aquest li diu que dirà al *Kapo* que l'ha amenaçat de mort, però un txec i Mathias, un italià, es posen del costat de Gunther i ho expliquen tot al *Kapo*. Aquest mata el cap de barraca.

Al final deixen entrar alguns deportats nouvinguts i fan torns per dormir a la nit perquè són tres persones a cada llit. Tanguy es diu a ell mateix que ha de viure, només ha de viure.

Finalment arriba l'octubre de 1943. Hi ha un gran rebombori perquè es diu que els aliats han guanyat la guerra i tots els deportats criden d'alegria. A causa d'això castiguen la barraca de Tanguy sense sopa.

Un dia, Gunther arriba a la barraca molt pàl·lid i li fa prometre a Tanguy que resistirà encara que ell no hi sigui. També li regala una medalla, i passen la nit sense poder dormir.

A mitjanit entren les SS a la barraca i s'enduen uns quants deportats, entre ells Gunther, que havia tapat Tanguy amb la seva manta. Un altre deportat li pren i també li roba la medalla.

LES IL·LUSIONS DESTRUÏDES

Els presoners són alliberats. A Tanguy, el més jove, li porten un ram en record de tots els morts al camp. Finalment marxa cap a París i sap que Gunther és mort. A París és confiat al delegat de la Creu Roja, el qual el porta a casa de la senyora Lucienne, a Sant Sebastià. Després de passar-hi uns dies, la senyora Lucienne li diu que la seva àvia s'està a Barcelona i no a Madrid, i que ha d'anar a veure-la.

Arriba a Barcelona i pregunta per ella (Sra. Bayos). Li diuen que fa tres mesos que és morta. Una senyora que havia estat portera de la mare de Tanguy a Madrid el convida a entrar a casa seva i li aconsella que vagi a la policia perquè el col·loquin en algun lloc. Tanguy hi va. El porten a l'"Asil Dumas Establiment Correccional", un institut dels germans de les escoles cristianes.

El porten, primer de tot, al perruquer, el qual li talla els cabells i li pregunta si té res per menjar. Tanguy li diu que porta fruita i aleshores el perruquer li demana les peles de la fruita. Es presenten. Aquest nou company de Tanguy, Antonio Maderas ("el P"), li prega que li escrigui una carta ja que, al correccional, ningú no sap escriure. Acaben fent-se la promesa que aniran a mitges en tot: compartiran el menjar i tota la resta.

Arribat el diumenge, "el P" li ensenya el pati. Li explica que allà hi ha dos tipus d'interns, els de l'Ajuntament (orfes) i els del Tribunal (delinqüents). N'hi ensenya un de molt jove que es diu Fermín. Li explica que aquest havia matat el seu pare.

Quan se sent el xiulet tots han de formar files. Allà també hi ha *Kapos*, els nois més forts, que castiguen per guanyar-se els paquets que arriben als castigats. Hi ha molts càstigs a més d'un sistema molt efectiu de vigilància. Els germans més terribles són el germà Antoinín, el germà Armando i el germà Rojo. Tanguy entén que el tractin malament al camp de concentració

perquè era la guerra, però no entén que el tractin tan malament en un lloc on no hi ha guerra. A les dutxes, els germans es dediquen a maltractar els interns.

Un dia, a la dutxa, Tanguy no pot més i comença a cridar al senyor Rojo. Aquest, com a càstig, l'apallissa tan fort que Tanguy acaba caient desmaiada. El seu càstig continua més temps.

Ara ja no va a mitges amb "el P". Als interns els fan treballar en tallers. A ell li toca treballar amb Mateo, un home que agrada a Tanguy perquè és molt fort i no li plauen els *Kapos*.

Un dia, a un noi que treballa a les premses li queda una mà atrapada i el vénen a buscar amb ambulància. Aleshores Tanguy aprofita per explicar-li al metge tot el que fan a l'internat. Mateo li dóna la raó. Des d'aquest dia, els germans el deixen en pau. El temps passa. Tanguy creu que s'està tornant boig, ha après a odiar.

Un dia arriba un bisbe de visita. Aquell dia, Fermín li dirigeix la paraula. Li diu que és tot un engany i que s'estimaria més menjar farinetes que no pas bon menjar per fer content a un bisbe. Tanguy té ja 16 anys. Fermín li proposa saltar la tanca. Abans rep una visita del metge, que li diu que la investigació no pot continuar però li dóna instruccions per si un dia surt de l'internat. Finalment Tanguy accepta la proposta de Fermín i salten la tanca. S'ho fan com poden per sobreviure sense ser vistos. Es coneixen millor, parlen dels seus pares.

Arriben a una estació i Fermín mana a Tanguy que pugui al tren per anar a Madrid. Ell no vol, però al final accedeix i arriba sense problemes a Madrid. Es dirigeix cap a la *Societat protectora de menors* i l'envien a Andalusia, a Úbeda, exactament. Li presenten el pare Pardo, un jesuïta molt bon home. Tanguy li explica tot el que li ha passat i el pare Pardo li respon que, al lloc on es troba, podrà marxar quan vulgui. Li presenta Filiston, un esquelet que es fa servir a la classe d'anatomia.

Allà Tanguy hi té tot el que havia somiat: bons professors que estimen els seus alumnes. Tanguy treu molt bones notes. Els seus professors són quatre pares, a part del pare Pardo: don Francisco, don Armando, don Ismán i don Santos. També hi fa nous amics: Manolo, Platero i Joselín. Els deien "els quatre mosqueters". Al seu temps lliure es dediquen a anar al cinema, a fumar d'amagat i a anar a veure *corrides* de toros. També hi havia una granja la propietària de la qual es deia Lluïsa.

Per Setmana Santa, Tanguy es posa malalt i no es pot presentar als exàmens. És traslladat a la infermeria, amb sor Maria Magdalena. Finalment torna a classe. El pare Pardo li recomana que escrigui al seu pare i Tanguy ho fa, però no rep resposta. Decideix anar a Madrid. Vol arribar a França costi el que costi i abandona l'*Obra*.

Una vegada a Madrid, es dedica a anar cada dia al consolat de França. Allà hi coneix una senyora molt amable que es diu Madame Bérard. Arriba a Barcelona. Allà busca feina i acaba treballant en una fàbrica. S'allotja en una habitació de lloguer. La senyora Sebastiana n'és la propietària. Treballa 14 hores diàries i tot el que cobra li ho dona a Sebastiana.

De cop i volta, es declara una vaga i a la fàbrica acomiaden molts homes, entre ells Tanguy. La policia s'endú Sebastiana per haver incitat les dones a manifestar-se.

Tanguy agafa un tren cap a Sant Sebastià. Allà coneix Ricardo. Aquest li diu que el pot fer travessar la frontera. Convida Tanguy a pujar a casa seva i s'aprofita d'ell. Tanguy deixa fer a Ricardo el que vol per tal d'anar a França.

ELS DOS MONS

El pare de Tanguy l'espera a l'estació. S'ha tornat a casar amb una dona, Nita, que també tenia una filla. Viu amb ells força temps. Coneix un dels seus oncles, Norbert, que li presenta a Monique, una minyona. Quan el seu pare se n'assabenta no vol que la torni a veure. Un dia el seu pare li diu que ha vist la seva mare. A l'abril de 1955 Tanguy es retroba amb la seva mare. Parlen una estona.

Tanguy camina sol sense saber què li oferirà el destí.

Tractament.

Veiem un home, el pare Pardo, assegut en una cadira de despatx. Algú està parlant amb ell, però no podem arribar a veure qui és. El pare Pardo calla i escolta atentament després de dir-li unes paraules. La persona amb qui parla diu: “Tot va començar el dia que vaig sentir aquella canonada...”

UNA INFÀNCIA D'AVUI

És plena nit i Tanguy es troba estirat al llit dormint. Apareixen els seus records. Se sent una canonada i Tanguy mira per la finestra d'un pis vell. Veu gent amb la cara plena de sang, alguns morts pel carrer i uns quants homes amb fusell. Ell està escoltant parlar la seva mare per la ràdio i de sobte truquen a la porta. Dos homes se l'emporten cap a un convent transformat en presó on els comunistes hi tenen tancada la seva mare. La veu darrere uns barrots juntament amb altres dones que havien estat detingudes. Tanguy, en veure-la, es posa a plorar i una miliciana compassiva li obre la porta. Ell corre a abraçar-la i, després, aquella mateixa miliciana separa Tanguy de la seva mare i la torna a tancar. Ell espera assegut en una sala petita amb el barret entre les mans. Al cap d'una estona, entra la seva mare acompanyada de dos homes que l'acaben llançant a terra. Tanguy s'apropa a ella per ajudar-la. Ella el crida pel seu nom i de cop Tanguy es desperta. La seva mare li està dient que s'aixequi del llit perquè han de marxar ja que han perdut la guerra. Baixen les escales ràpidament acompanyats d'un altre home i agafen el cotxe. Arriben a València i van a buscar un vaixell que els dugui a França. Al port hi ha molta gent, milers de persones que esperen, assegudes sobre les seves maletes, el seu vaixell. Finalment arriba i s'embarquen. La seva mare diu adéu a l'home que els acompanyava. Quan el vaixell surt, els que s'havien quedat al moll canten l'himne *Negras Tormentas*.

Al dia següent, Tanguy parla amb un dels cuiners, que era negre i parlava anglès. Li fa un parell de preguntes en anglès i quan ja no en sap més se'n va corrents. Fan escala a Oran, on passen la nit. En una habitació d'hotel, la mare li diu a Tanguy que van a veure el seu pare i que s'ha de portar bé amb ell.

La segona part del viatge la fan en un paquebot francès molt confortable. Quan arriben a Marsella, Tanguy es decep perquè és una ciutat molt bruta. Al moll hi ha molts “gendarmes”. A dalt del vaixell fan fer cua als espanyols perquè deixin les joies. Aquests no es queixen i

miren com els turistes ben vestits baixen del paquebot. Tanguy pregunta a la seva mare què passa i qui és aquella gent que va tan armada. Ella li respon que no ho sap. Finalment troben el pare, un home molt jove, molt alt, de cabells negres i arrissats, ulls molt grossos i de color negre, i molt elegant. Resta dret, inexpressiu. Diu a la mare que els traurà del mal tràngol que estan passant però que no té gaires diners. Tanguy s'agafa a la seva mare. Els fa pujar a un cotxe negre. Per la finestra del cotxe es veuen les dues files de deportats, separats entre homes i dones.

Arriben a una casa de dues plantes, amb un jardí molt gran, envoltada d'arbres, situada als afores d'una petita ciutat al bell mig de França. Per fi Tanguy arriba a l'escola. És el seu primer dia. Entra a la classe i veu tot de nois que el miren. El professor li diu que sigui a qualsevol lloc buit. Seu al costat d'un noi pèl-roig i d'ulls petits que es diu Robert. Es fan amics. Un dia, quan tornen tots junts cap a casa, agafen l'autobús i xerren asseguts una estona. En arribar a casa, Tanguy es troba una sorpresa: els seus pares li han comprat un gos. Es diu Tom. És un cocker americà. Aprofita que hi ha Robert per jugar i ensenyar algunes coses al nouvingut. Aquella nit, Tanguy sent una baralla molt forta dels seus pares. S'aixeca i se'n va a escoltar darrera la porta. Escolta que la seva mare vol anar a treballar a Clermont-Ferrand i el seu pare no hi està d'acord. Al dia següent la mare fa les maletes i marxa. Des del cotxe, Tanguy observa com Tom corre darrere seu. Quan ja no el veu es posa a plorar.

Han passat uns quants dies des que són a la nova ciutat. Ara s'allotgen en un hotel de Clermont-Ferrand. Tanguy resta sol, estirat al llit, a la seva habitació. No para de moure's. S'avorreix. S'aixeca i baixa cap a l'entrada. Allà es troba amb la seva mare que torna cansada de recórrer la ciutat buscant feina com cada dia. Tornen a l'habitació i sopen un entrepà i una mica de fruita.

De sobte truquen a la porta. La mare de Tanguy s'aixeca a obrir. Són dos homes amb uniforme. Un l'agafa fort pel braç, la llança cap al llit i li diu que faci les maletes perquè se l'enduran a comissaria. Tanguy la segueix. Quan baixen al vestíbul tots els miren i els critiquen. Els forcen a pujar a un cotxe negre amb una sirena i se'ls emporten. Mentre el cotxe s'allunya se sent el soroll de la sirena que es va apagant fins a desaparèixer.

Tanguy es troba en una sala de la comissaria assegut en una cadira esperant. Per fi s'obre una porta per on surt la seva mare acompanyada de dos homes que la porten agafada pels dos braços. No s'aturen. Tanguy la segueix i mentrestant li explica que el seu pare els ha denunciat i que hauran d'anar a un camp de concentració. Un cop allà són conduïts a un barracó (al camp només hi ha dones) on són rebuts amb burles i bromes de mal gust. Quan els

vigilants han marxat, una dona rossa, d'ulls blaus i molt alta, s'acosta a la mare de Tanguy i li ofereix tabac. Ella accepta i xerren una estona sobre les causes del seu internament. Aquella dona es diu Rachel, una jueva d'Europa central.

Ja porten divuit mesos al camp. La mare és castigada contínuament perquè sempre s'endú les culpes de tot. Rachel és la seva única amiga: es dedica a fer dibuixos i els ensenya a Tanguy i a la seva mare. Quan ja no els pot sentir ningú, Tanguy aprofita per preguntar-li a la seva mare per què Rachel és allà. Al dia següent un altaveu anuncia l'arribada de paquets plens de menjar per a les internes. Aquestes, però, n'exclouen Tanguy i la seva mare, i Tanguy plora. Rachel, però, parla amb un rabí que coneix i fa que en portin per al nen. Ell n'ofereix a la seva mare, però ella, somrient, li diu que s'ho acabi tot ell.

Arriba l'hivern i la mare cau malalta. Se l'emporten a la infermeria i Tanguy es queda sol amb Rachel. Ell passa la nit plorant, recolzant el cap al seu pit i tremolant de fred. Al dia següent arriba una vigilant i li diu que faci el farcell perquè la seva mare serà traslladada a un hospital perquè ha empitjorat. Així que Tanguy, dolgut, se separa de Rachel, que li regala uns quants dibuixos perquè la recordi i l'encoratja. Tanguy es dirigeix cap a l'ambulància on l'espera la seva mare estirada al llit acompanyada d'un metge que va comprovant que tot estigui bé.

Una vegada a l'hospital la mare li diu que l'escolti. Li explica que una metgessa li ha dit que quan es recuperi hi ha la possibilitat que els portin a un camp alemany i que cal que ell surti de l'hospital, agafi un tren cap a Marsella ajuntant-se amb una altra família a l'hora de pujar al tren per tal de passar desapercebut i que a l'estació, quan arribi, l'estaran esperant una parella amics de la metgessa, que el mantindran durant un temps i, quan ella estigui del tot bé i hagi pogut arribar a Madrid amb un passaport francès, l'ajudaran a passar la frontera. Un cop a Madrid, agafaran un avió cap a Londres i s'uniran a les Forces Lliures. Li diu que a partir d'ara es dirà Olivier. A Tanguy li costa assumir que s'haurà de separar de la seva mare, però finalment accedeix i surt de l'hospital.

Es troba a l'estació amb un bitllet que li ha donat la seva mare. Observa la gent que té al voltant i decideix anar a parlar amb una noia rossa. Es diu Anne-Marie. Aquesta veu que Tanguy no té l'accent de Marsella, i quan ell li diu que és de París, Anne-Marie queda impressionada i deixa que Tanguy l'acompanyi amb la seva família.

Una vegada a Marsella, s'acomiaden i Tanguy es queda esperant assegut en un banc. Una dona se li acosta i li pregunta el seu nom. Ell li respon amb el seu nom fals. Aleshores la dona li diu que vagi amb ella i es dirigeixen cap a un cotxe on un home els està esperant. Li diu que

són els senyors Puigdemívol i que ajuden la gent com la seva mare o com ell a passar la frontera.

L'han portat a una masia. Ell hi entra espantat. Els passadissos estan plens de refugiats i ha d'anar amb compte de no trepitjar ningú. Finalment troba un lloc buit a terra i s'asseu. Com tots els altres, ell s'està quiet i no diu res.

Dia 2 d'agost de 1942. Un focus il·lumina la cara de Tanguy i l'impedeix veure-hi. Sent com unes veus criden i diuen a la gent que vagin sortint d'un en un i amb les mans al clatell. La masia està rodejada i tothom ha perdut l'esperança. La senyora Puigdemívol, preocupada, agafa Tanguy de la mà i el fa sortir amb ella. A fora veu que els fan fer tres files: homes, dones i jueus. A Tanguy li pregunten si és jueu i ell ho nega. Tot i així, el col·loquen a la fila dels jueus. Ell, confús, diu a una dona amb uniforme que tenia aspecte amable que ell no és jueu i que s'han equivocat. Aquesta li dóna una bufetada i fa tornar Tanguy a la fila. Fan pujar cada fila a un camió diferent.

Es tanca una porta davant els ulls de Tanguy. És tot fosc. Comencen a desplaçar-se. Unes esclatxes de llum aconsegueixen filtrar-se dins el vagó de fusta del tren. Tanguy es troba en un tren ple de gent. Aconsegueix arribar a l'altra banda del vagó i seu al costat d'un altre noi. Ambdós enceten una conversa. El noi es diu Guy, i és transportat juntament amb tota la seva família ja que és jueu. Cap dels dos sap on els porten, però un altre deportat els confirma que es dirigeixen a un camp alemany. Guy és un noi molt feble i al cap de dos dies cau malalt. Tanguy insisteix al seu amic que aguantí fins arribar a Alemanya. Quan fan una parada per passar revista, es demana que tots els deportats es posin drets, però Guy no es vol aixecar. Tanguy el força a aguantar dret fins que el tren es torni a posar en marxa. Guy, però, aquella mateixa nit, cau mort. Un dels altres nens crida i s'espanta. Tanguy, amb llàgrimes als ulls, comença a cantar *Au claire de la lune* per tranquil·litzar-los. A la següent parada, els alemanys s'adonen de la mort de Guy i el llancen al mig de la via.

Es veu una imatge del camp de concentració, i com els deportats caminen en fila lentament. Entre ells hi ha Tanguy. Després es veu la gent nua en una sala passant els controls de desinfecció i rebent els nous vestits. Tanguy porta a la mà una fotografia de la seva mare i un dels encarregats de vestidor deixa que se la quedi.

Tanguy arriba a la seva barraca i el "cap de barraca" el fa anar cap a una de les lliteres. Un *kapo* els explica el funcionament del camp ràpidament i Tanguy s'estira al llit i cau en un somni profund.

Ja és de dia. Un jove li diu que s'aixequi perquè és l'hora de la "sopa". Tanguy s'hi resisteix, però el jove el convenç. Es dirigeix cap a la fila i quan li toca el torn, acosta la carmanyola i li aboquen un líquid vermellós i li donen un tros de pa. El jove es diu Gunther. Aquest li dóna ànims i consells perquè no el renyin. És un home una mica esbojarrat i alegre. Fa que Tanguy se senti bé. També li diu que li demanarà al *kapo* de treball que el deixi anar amb ell a l'excavació. A Tanguy li donen una pala i el fan anar amb Gunther fins a l'excavació cantant el *Die fahne hoch*.

Són a l'excavació descansant ja que han passat força hores excavant quan un rus se'ls acosta i li diu unes paraules en rus. Gunther tradueix i li diu que l'home es diu Misha i que vol ser el seu amic. També li demana notícies sobre les tropes americanes a París. Tanguy no li diu el que desitjava escoltar i Misha se'n va rient però molt decebut. Mentre mengen, Tanguy i Gunther s'expliquen per què han estat deportats. Se sent el xiulet i agafen la pala per tal de posar-se a treballar.

Ara ell està sol a la latrina. Un home li diu que se li acosti. Li pregunta pel número de la seva barraca, la 12, i conversa una mica amb ell. Li dóna a conèixer que Gunther toca el piano per als alemanys.

Es troben a l'excavació. Gunther se n'ha anat un moment i estan repartint la sopa. Tanguy deixa al seu costat la ració de Gunther, i un deportat se li acosta i orina dins la sopa de Gunther. Tots els altres deportats esclaten a riure. En aquell moment torna Gunther, ensuma la carmanyola i de seguida entén el que ha passat. Dubta un moment i al final la llença a terra. Mira Tanguy, que està plorant, amb una mirada d'afamat. Tanguy li ofereix la meitat de la seva sopa i primer Gunther s'hi nega i al final accedeix. El deportat que havia orinat a la carmanyola diu al *kapo* que Gunther havia obligat Tanguy a donar-li la carmanyola. Tanguy defensa Gunther però el *kapo* els castiga fent que els dos li donin la seva ració de pa durant una setmana. Tanguy mira de fer-li veure que no han fet res i el *kapo* li dóna una bufetada i li diu que es posi a treballar. Tanguy agafa la pala i, plorant, comença a excavar. Gunther intenta consolar-lo. Li diu que a la nit anirà a tocar el piano per als alemanys i que li donaran menjar.

Ja és de nit. Gunther entra a la barraca i li ofereix el menjar a Tanguy. Aquest dubta i diu a Gunther que no és seu i que no pot agafar-lo. Gunther insisteix i tots dos mengen. Tanguy diu a Gunther que l'estima molt.

Ara han portat els deportats a treballar al carrer. Una senyora que torna a casa seva amb un paquet es fixa en Tanguy ja que uns nens li estaven tirant boles de neu. La senyora se li acosta,

li fa unes preguntes i li dóna menjar. Un *kapo* li diu que s'afanyi a menjar-s'ho, però se'n guarda una petita part per donar-ne a Gunther a l'hora de la "sopa".

Quan arriba l'hora de dinar, Tanguy li dóna la ració a Gunther. Aquest li diu que no guardi rancúnia als nois que li han fet mal.

Nadal de 1942. 30°C sota zero. Pels altaveus se sent cantar l'*Stille Nacht*. Tothom es veu feliç. Gunther i Tanguy es desitgen bon Nadal. Gunther li diu a Tanguy que si algun dia li passa res, miri sota la seva màrrega on trobarà un medalló d'or. Vol que se'l quedi. Gunther marxa a tocar el piano. Tanguy sent com el toca, i es veuen també els altres deportats com miren cap amunt i senten el dolç so del piano.

Encara és hivern. Van arribant nous combois de deportats que es volen instal·lar a les barraques. Quan demanen lloc a la de Tanguy, el cap de barraca els diu que no hi tenen lloc per als jueus. Aquests supliquen que els deixin entrar però el cap no hi accedeix. Al matí següent són tots morts. Es posen tots d'acord per nomenar un nou cap de barraca i diuen als *kapos* que l'antic cap els ha amenaçat de mort. Aquests el fusellen.

Pel camp corren rumors que s'està construint un forn per cremar els morts, i unes càmeres de gas pels deportats que no serveixin. Ja hi ha hagut alguns bombardejos i els oficials estan molt neguitosos. Gunther fa prometre a Tanguy que, passi el que passi, farà l'esforç d'aixecar-se cada dia i anar a treballar. Tanguy ho promet. En aquell moment entren uns oficials de les SS i fan aixecar uns quants deportats, entre ells Gunther. Aquest tapa Tanguy amb la manta per tal que no el vegin, li fa un petó, i baixa amb els altres. Quan ja han sortit de la barraca, un presoner s'aixeca i li treu la manta a Tanguy. Li diu que ha sigut Gunther que li ha dit que se la quedi. Llavors els altres deportats veuen la medalla de Gunther que porta Tanguy i també li prenen i es barallen per tenir-la. Tanguy plora per la medalla que el seu amic li ha donat.

Desembre de 1943. Hi ha un bombardeig molt fort i salten totes les sirenes. Els últims deportats del camp comencen a cantar els himnes dels seus països. Els oficials de les SS i els *kapos* es preparen per marxar, però intenten fer callar els deportats que canten. Tanguy no es mou, no fa res, resta sol a la màrrega esperant que callin les sirenes.

LES IL·LUSIONS DESTRUÏDES

Tanguy està assegut al tren que el porta a Sant Sebastià. El senyor que té al costat, el delegat de la Creu Roja, li explica que s'estarà a casa d'una tal "Senyora Lucienne" fins que tinguin

notícies de la seva àvia. La senyora Lucienne és una dona d'uns 60 anys, molt amable, que entén com es deu sentir Tanguy.

Ell surt a fer un volt per la ciutat, segueix el riu i observa la gent. Quan arriba a casa, la senyora Lucienne li diu que la seva àvia és a Barcelona i no a Madrid com es pensaven.

Tanguy ja ha arribat a Barcelona. A les mans hi duu una maleta i un paper on hi ha escrita l'adreça de la seva àvia. S'atura davant d'una porta, hi entra i veu una senyora gran, la portera, que l'observa. Tanguy no li fa cas, mira la bústia, hi localitza el nom de la seva àvia i es dirigeix cap a les escales.

A dalt, truca diverses vegades a la porta però no obre ningú i decideix anar-se'n. Quan torna a ser al vestíbul, la portera el crida i li pregunta si ell és el net de la senyora Bayos (l'àvia de Tanguy). Tanguy diu que sí. La senyora se n'alegra molt, li diu que ella era la portera a l'edifici on vivia la seva mare a Madrid, que el va veure néixer i que està molt contenta de tornar-lo a veure, però li dona una mala notícia. La seva àvia ja fa tres mesos que és morta i li han confiscat el pis. La portera li recomana que vagi a la policia i que allà sabran què han de fer.

Tanguy es troba davant d'una porta feta de barrots de ferro. A ambdós costats hi ha una paret molt alta i gruixuda feta de maons. Hi ha una placa on hi ha escrit "Asil Dumos Establiment Correccional". Un policia acompanya Tanguy fins a l'interior i el fa entrar en un despatx. Allà hi ha assegut un religiós vestit de negre, baixet, prim i vell, que acomiada el policia i fa seure Tanguy. Li demana les seves dades personals i fa que un altre germà el porti a la perruqueria. Li diuen que està a la divisió B-11.

Un cop a la perruqueria, un jove d'uns 17 anys li rapa els cabells. Li pregunta si a la maleta hi duu fruita. Tanguy li diu que sí i aleshores el perruquer li diu que el "tapa". Vol dir que quan s'acabi la fruita li haurà de donar les peles. Aquest noi es diu Antonio Maderas, però tothom li diu "el P". Aquest li diu que vol que siguin amics, és a dir, que aniran a mitges en tot. Quan estan menjant-se el que ha portat Tanguy, un noi li'n demana una mica. Tanguy li'n vol donar, però "el P" l'atura a temps perquè no ho faci. Li diu que si li'n dona, llavors n'haurà de donar a tots els altres. Tanguy mira al seu entorn i veu que altres nens s'havien anat ajuntant al seu voltant i ja li havien allargat la mà suplicant-li també una mica de menjar.

Tanguy és al pati amb "el P", el qual li descriu uns quants nois del correccional. Finalment, Tanguy es fixa en un noi de cara angelical. "El P" li diu que el xicot es diu Fermín i que va matar el seu pare; a causa d'això, el noi passarà tota la infància i adolescència al correccional i després anirà a la presó. Tanguy, que no s'ho acaba de creure, es dirigeix cap al noi, i li fa una

pregunta. El noi, grollerament, li diu que se'n vagi. Tanguy fa el gest de marxar, però sent el timbre i unes quantes amenaces dels germans.

Ara es veu una sala amb dues portes, il·luminada per dos finestrons. Un a un, els interns passen per una de les portes despulats. Tenen fred. Distribuïts pel passadís hi ha els germans amb una corretja cadascun. Fan passar els nois un a un per l'altra porta (que dóna a la sala de dutxes) i els fan ensabonar i rentar amb aigua gelada. De tant en tant donen cops de corretja a algun intern. Quan toca el torn de Tanguy, el germà Rojo li dóna un cop de corretja als peus, però Tanguy no plora; aleshores el germà Rojo li dóna més cops, però Tanguy continua sense plorar. Finalment, no pot més i deixa anar tot el que pensa sobre el correccional. Quan acaba, el germà Rojo, molt enfadat, ataca Tanguy fins que aquest es desmaia.

Han passat uns anys. Tanguy, que ja n'ha fet 16, es troba en una fàbrica treballant amb els altres interns i de sobte se sent un crit esgarrifós que prové d'una altra sala. Tots els interns corren a veure què passa. Resulta que a un noi d'uns 8 anys li ha quedat la mà atrapada a la planxa. Al cap d'uns minuts arriba una ambulància. Els metges pregunten com s'ho ha fet i els germans intenten excusar-se amb mentides. Aleshores Tanguy s'aixeca i explica als metges tot el que de debò havia passat. Un dels metges li diu que intentarà obrir una investigació, però que necessitaria un segon testimoni. Aleshores Fermín, el noi de la cara angelical, diu que ell serà el segon testimoni. Tots els altres es queden callats ja que tenen por dels germans. El metge se'n va prometent que mirarà de fer-hi alguna cosa.

A partir d'aquell incident, Fermín i Tanguy comencen a parlar-se. Fermín li explica a Tanguy que, quan era petit, s'havia de prostituir com la seva mare per tirar endavant a la família, ja que el seu pare sempre arribava a casa ebrí i pegava la seva mare. Li diu que va ser per això el va acabar matant. Aleshores expressa el seu desig de sortir del correccional. Li diu a Tanguy que té un pla, però que s'haurà d'esperar fins al dia en què el bisbe els faci una visita, i que haurà de col·laborar-hi. Tanguy li diu que s'ho pensarà i s'acomiaden.

A l'entrada del correccional els nois han format dues files rectes als costats de la porta per tal de fer un passadís perquè hi passi el bisbe. Aquest arriba i tots els interns criden lloant-lo. Tanguy, però, calla. El bisbe saluda i fa bons comentaris sobre el correccional.

Asseguts a taula, mengen carn i postres, cosa que mai no havien fet. De nit, els *kapos* s'emborratxen, i els germans entretenen al bisbe amb vi. Aquella mateixa nit algú diu a Tanguy que té una visita que l'espera al despatx. Resulta ser el metge amb qui havia parlat el dia de l'incident. Aquest li dóna una carta de recomanació i li diu que si aconsegueix sortir del correccional, porti la carta a la *Societat Protectora de Menors*, i que allà l'enviaran a un lloc

molt millor. Tanguy li dóna les gràcies i surt corrents. Va a veure Fermín i li pregunta si encara és a temps per executar el pla i saltar la tanca amb ell. Fermín li diu que sí i fa que el segueixi. Li diu que quan hagin trobat “el P” simuli tenir un atac epilèptic i que miri de caure entre tots dos i que quan Fermín li digui que s’aixequi, li segueixi el joc.

Hi van corrents i troben “el P” recolzat al tronc d’un arbre. Tanguy i Fermín passen per davant seu. En aquell moment, Tanguy simula l’atac. I els dos nois l’agafen. El *kapo* els diu que el portin a la infermeria. A mig camí, Fermín li demana al “P” que descansin perquè està cansat. Aleshores treu la navalla i l’amenaça. Diu a Tanguy que s’aixequi i que l’ajudi a lligar-lo a l’arbre. Quan han acabat, salten la tanca del correccional. Són lliures.

Es troben caminant per camins on només passen els tractors i el bestiar. Al voltant només s’hi veu camp i, de tant en tant, una casa de pagès. Tanguy li diu a Fermín que té gana. Aquest li diu que aniran a demanar a alguna casa. Com que a Tanguy li fa vergonya, hi va Fermín. Torna amb fruita, pa, aigua, vi i 25 pessetes. Més endavant veuen un rètol que indica la platja a 300 metres. Fermín diu que els convé anar-hi per no ser vistos per la policia. Un cop allà, s’estiren a la sorra i parlen sobre les seves mares.

Al dia següent arriben a l’estació i Fermín, contra la voluntat de Tanguy, el fa pujar a un tren que el portarà fins a Madrid.

Tanguy es troba a la *Societat Protectora de Menors*, davant d’una senyora vestida de negre que s’està llegint la carta que li havia donat el metge. La dona li fa unes preguntes i la torna a rellegir. Li diu que a partir d’ara no es preocupi ja que ella l’enviarà a casa d’un sant, un sant de debò. Li diu que vagi a l’estació i que agafi un tren cap a Andalusia.

Es veuen Tanguy i el pare Pardo parlant al despatx. Tanguy se sent realitzat perquè ha explicat al pare Pardo tot el que havia hagut de patir fins ara. Aquest li diu que on és ara serà lliure de marxar quan vulgui, que estudiarà i que l’ajudaran. És una escola de jesuïtes. Després li presenta el seu esquelet, Filiston, i li diu que vagi cap a classe.

Tanguy camina per un passadís fins arribar a una porta. Entra a l’aula i se’n va al seu lloc. Manolo, un noi andalús que ha conegut durant la seva estada a l’ “Obra”, el crida i li pregunta si vol anar a la plaça de toros a veure una “corrida” després de les classes juntament amb Platero, un apassionat pel futbol, i Joselín, un noi dolç i aficionat al cinema i a la música. Els quatre són amics inseparables. Tanguy diu que sí. Manolo continuava parlant amb Tanguy i no s’havia adonat que el professor de literatura, el germà Armando, havia entrat a la classe. Aquest discuteix amb Manolo sobre la pronunciació de les esses.

Són a la plaça de toros, s’asseuen, observen l’espectacle, criden i s’ho passen bé.

Tanguy té ja 18 anys i es troba a la seva habitació escrivint una carta. Quan ja l'ha tancada a dintre el sobre mira per la finestra. La seva finestra és l'única que dóna a un estany envoltat d'arbres amb un tros de terra per on es pot entrar a banyar-s'hi. Observa una jove noia de la neteja, que ja havia vist abans, que entra a l'aigua completament nua. Després de nedar una mica, la jove es fixa en Tanguy i veu que ell l'està mirant. Es contemplen tots dos als ulls durant uns instants fins que Tanguy gira de pressa amb la cara vermella, agafa la carta que acabava d'escriure, i surt de l'habitació.

Al dia següent, Tanguy passeja pels passadissos de l' "Obra" i veu com la noia estén llençols en un dels patis interiors. Tots dos es tornen a mirar als ulls. La noia deixa el que estava fent i, decidida, tanca la porta, agafa Tanguy d'una mà i el fa passar entre els llençols fins que arriben a la paret del final. Allà es besen apassionadament.

Tanguy entra a l'edifici i veu que a la seva bústia hi ha una carta. La llegeix, la torna a deixar al sobre i se'n va corrents cap al despatx del pare Pardo. Quan hi entra, la noia en surt amb un cubell de roba. Es miren, es somriuen quan es creuen, però no es diuen res.

El pare Pardo dóna permís a Tanguy perquè sigui. Ell ho fa i comença a parlar. Li diu, deixant-li la carta sobre la taula, que va escriure al seu pare que resideix a París demanant-li una invitació per poder passar la frontera. Li explica que n'ha rebut resposta i que el seu pare l'espera i que, per tant, haurà de deixar el col·legi. El pare Pardo, comprensiu, li diu que no és el més convenient per a ell però que si és el que ha decidit, que ho faci.

Tanguy puja al tren que el durà a retrobar-se amb el seu pare. Tots els seus companys són a l'andana acomiadant-se d'ell. Quan el tren marxa, Tanguy mira per la finestra desitjant veure-hi la noia. Una mica més endavant ella li diu adéu amb la mà. Tanguy fa el mateix i li diu que li escriurà de tant en tant.

ELS DOS MONS

A París, baixa del tren. L'altra gent que hi havia va marxant. Ell espera el seu pare perquè li havia dit que l'aniria a recollir a l'estació. Finalment arriba. El fa pujar al cotxe i se'n van i el deixen davant d'un hotel. El seu pare li diu que es trobaran a les 4 del dia següent en un cafè per parlar.

Tanguy i el seu pare són en una terrassa asseguts. El pare li explica que s'ha tornat a casar, que té una filla i li dóna a entendre que té una vida pròpia i que no se'n vol fer responsable.

També li diu, però, que ha vist la seva mare a París, que ha investigat, i que ara ella està vivint amb un home. Li dona un número de telèfon perquè contacti amb ella.

Tanguy camina per un carrer parisenc i veu una cabina. Treu el paper amb el número de telèfon de la butxaca dels pantalons i es dirigeix cap a la cabina telefònica. Despenja l'auricular i se'l posa a l'orella. Observa el número una estona, es treu l'auricular de l'orella, el penja al seu lloc i parteix el paper en quatre trossos. Els llença a les escombraries del costat i continua el seu camí.

FI

Guió Literari.

ESCENA 1

Despatx. Úbeda (Jaén). Interior. Nit.

Ens trobem en un despatx. La camera només pot veure Tanguy assegut en una cadira situada darrere d'una taula plena d'objectes i papers. Tanguy està parlant amb algú que no podem veure.

TANGUY: *(Amb veu decaiguda).* Dels primers dies en recordo molt poca cosa... Tot va començar el dia que vaig sentir aquella canonada, aleshores jo tenia sis anys...

ESCENA 2

Habitació. Madrid. Interior. Nit.

Canvia l'escenari: se sent una canonada. Molta gent corre espantada pels carrers de Madrid i cada dos per tres es troben ferits o morts estesos a terra. La càmera entra per una finestra i s'hi veu un noi (Tanguy) dormint tranquil·lament al seu llit amb el llum apagat. De sobte s'obre la porta i entra la mare amb un home:

MARE: *(Sacsejant-lo)* Tanguy, Tanguy! Aixeca't! *(El noi s'aixeca, ella el besa).* Afanya't i vesteix-te! Hem de marxar!

TANGUY: *(Mig adormit)* Què passa, mama?

MARE: *(Tanca les cortines, s'acosta cap a ell i s'asseu al seu cantó. Recolza el cap del noi al seu pit)* *(Dolçament i trista).* Hem perdut la guerra, fill meu, hem perdut.

ESCENA 3

Port. Barcelona. Exterior. Matí.

Canvia l'escenari: són al port. Hi ha molta gent esperant el seu vaixell. En aquell moment n'arriba un i Tanguy s'aixeca i agafa les maletes.

MARE: *(Dirigint-se a l'home i suplicant).* Si us plau, puja amb nosaltres, no sé què faré sense tu...

HOME: Ja saps que això no pot ser, au vés!

MARE: *(Li fa un petó als llavis i surt corrent agafant la mà del seu fill i les maletes).*
T'enyoraré molt! Adéu! *(Es veu com pugen les escales del vaixell i arriben a dalt de tot. Un cop a bord, s'acosten a la barana).*

HOME: *(Aixecant el puny i cridant).* Bona sort, camarades! Salut!

GENT DEL PORT: *(Cantant).* “Negras tormentas anuncian los aires,
Nubes oscuras nos impiden ver...”

ESCENA 4

Vaixell. Alta Mar. Exterior. Matí.

Canvia l'escenari: són a dalt del vaixell. Tanguy parla amb un cuiner anglès.

TANGUY: “How do you do”?

*<SUBTÍTOLS TANGUY: Com estàs?>

CUINER: *(Encaixant-li la mà).* “All right, boy. How are you”? *(Tanguy sense dir res se'n va corrents cap a la seva mare).*

*<SUBTÍTOLS CUINER: Tot bé, noi. I tu?>

SEQÜÈNCIA

Vaixell. Alta Mar. Exterior. Matí.

Tanguy és amb la seva mare a bord del vaixell.

MARE: (*Li besa el cap*). Tanguy, escolta això que t'haig de dir: ara anem a França, allà ens retrobarem amb el teu pare.

TANGUY: (*Sorprès*). El pare? A França? (*Rumia una mica*). Que sóc francès, jo?

MARE: (*Rient*). Sí, fill, sí. A més, ets la viva imatge del teu pare! (*Canvia el to de veu*). Escolta, has de ser amable amb ell; encara que ens deixés, continua essent el teu pare. Pensa que ens pot ajudar...

TANGUY: Mama...

MARE: Dignes.

TANGUY: A França també hi ha guerra?

MARE: No, (*contenta*) França és el país de la llibertat, allà la gent és amable i tothom et diu *merci* i *s'il vous plaît!* Són molt educats! (*Riuen*).

ESCENA 5

Port. Marsella. Exterior. Migdia.

Canvia l'escenari: baixen del vaixell.

MARE: (*Senyalant el pare*). Mira, mira, Tanguy! Allà hi ha el teu pare! Aquell és el teu pare! (*Corren cap a ell fins a ser davant seu*). Hola...

PARE: (Fredament). Seguiu-me. (*El pare es gira i se'n va. Passen pel costat dels gendarmes, que han fet fer dos grups: un d'homes i un de dones*).

TANGUY: (*Preocupat i agafant-se fort a la seva mare*). Mama, on se'ls enduen? (*La mare no sap què contestar*).

PARE: A un camp. (*Obrint la porta del cotxe*). Pugeu. (*Pugen*).

ESCENA 6

Cotxe. Marsella - Clermont-Ferrand. Exterior. Tarda.

Canvia l'escenari: són a dins d'un cotxe negre. El pare condueix, la mare seu al seu costat i Tanguy seu a la part de darrere amb les maletes.

PARE: (*Fredament*). Com ha anat el viatge?

MARE: (*Secament*). Molt bé.

PARE: (*Molest*). Suposo, és clar, que els vostres diners ja no valen per res, no?

MARE: És probable que no.

PARE: (*Enfadat*). Molt maco! I a més t'has tornat comunista, no?

MARE: T'he dit que jo no sóc comunista!

PARE: Sí, és clar, però tot i així t'hi barreges amb ells, no? O ja no et barreges amb aquella púrria? (*Fa una pausa*). Mira, provaré de treure't d'aquest mal pas, però t'aviso que no tinc gaires diners.

ESCENA 7

Casa. Interior. Nit.

Canvia l'escenari: es veu com el cotxe passa per un camí envoltat de camps. Davant hi ha una casa amb un jardí. Deixen el cotxe davant de la casa i baixen. La mare i Tanguy observen el seu nou habitatge. Ja és de nit.

MARE: Au, fill, vés a dormir, que demà aniràs a escola. *(Tanguy està tan content que puja les escales ràpidament, es desvesteix i s'estira al llit).*

ESCENA 8

Escola. Interior. Matí.

Canvia l'escenari: Tanguy es troba davant d'una porta. Al seu costat hi ha una senyora gran. Aquesta obre la porta.

SENYORA: *(Dirigint-se al professor).* Senyor La Fontaine, li porto el seu nou alumne.

SR. LA FONTAINE: Moltes gràcies, senyora directora *(se'n va).* *(Dirigint-se a Tanguy).* Passi senyor, passi, li presentaré els seus nous companys. De moment seguiu en aquell lloc buit i escolti atentament. *(Li senyala un lloc buit al costat d'un noi pèl-roig. Tanguy es dirigeix cap al lloc que li han dit. Tota la classe l'està mirant atentament. Seu).*

SR. LA FONTAINE: *(Amb autoritat).* Està bé, que tothom pari atenció! *(Explicant)* Bé, com us deia, si un home planta dues tomaqueres... *(La seva veu es transforma en veu de fons)*... i per cada tomaquera creixen 8 tomàquets...

ROBERT: *(Dirigint-se a Tanguy en veu baixa mentre el professor parla).* Pss, pss! Ei! *(Tanguy es gira).* Em dic Robert, vols que siguem amics?

TANGUY: *(Es rumia una estona la proposició).* *(En veu baixa).* D'acord! *(Robert somriu).*

SR. LA FONTAINE: *(Veü de fons).* Quants tomàquets tindrà quan hagin crescut les dues tomaqueres? *(Veü que Robert i Tanguy estan parlant).* *(Acaba la veü de fons. Amb autoritat).* Respongui'm vostè, senyor Vigny. *(Tota la classe es gira. Robert para atenció al professor i no sap què contestar).* Que no parava atenció, senyor Vigny? *(Cridant).* Faci el favor de fer alguna cosa de profit i deixi mirar el seu llibre al seu company!

ROBERT: *(Aixecant-se de sobte sobresaltat).* Sí, senyor!

COMPANYS: *(Riuem. Tanguy també riu i Robert se'l mira també rient).*

SR. LA FONTAINE: *(Cridant).* Calleu! *(Tots callen però sona el timbre).* Bé, bé, sortiu! *(Tots s'aixequen i surten ràpidament formant un col·lapse a la porta).*

ESCENA 9

Autobús. Interior. Tarda.

Canvia l'escenari: Han passat uns mesos. Veiem que Tanguy i Robert corren cap a l'autobús que ja s'ha posat en marxa. Aconsegueixen aturar-lo i pugen. Paguen al conductor i van a seure a dos llocs buits que hi ha al fons de l'autobús.

ROBERT: *(Esbufegant).* Per poc, eh? *(Tanguy, també esbufegant, assenteix amb el cap).* Ho has dit als teus pares?

TANGUY: *(Encara esbufegant).* Sí, sí. Em vindran a buscar a les 8.

ROBERT: D'acord. *(A cau d'orella).* Portes la munició? *(Tanguy es posa la mà a la butxaca i en treu un bon grapat de bales. Les mostra a Robert i aquest somriu, després es queda mirant endavant veient que l'autobús va parant).* Ja hi som. *(Tots dos agafen les carteres i tot just han sortit de l'autobús comencen a córrer cap al parc).*

ESCENA 10

Parc. Exterior. Tarda.

Canvia l'escenari: Tanguy i Robert arriben corrents al parc. Hi ha 4 nois que els esperen i que tenen 10 anys. També hi ha nois i noies jugant pel parc.

TANGUY I ROBERT: *(Primer un i després l'altre).* Hola.

NOI I: *(En to burleta).* Ja sou aquí marrecs? Us aviso, si perdeu no vull que aneu *(més burleta encara)* a buscar la mama per què us mami el dit. *(Imitant un nen que plora).* Mama, mama!! *(Els altres tres nois riuen mentre el noi I fa la imitació).*

ROBERT: *(Dolgut i volent que parin de riure).* Au, vinga, comencem d'una vegada! *(Els quatre nois paren de riure de cop i el noi I mira Tanguy i Robert i assenteix. S'ajupen per començar a jugar).*

SEQÜENCIA

Parc. Exterior. Tarda.

Han passat unes hores, ja són gairebé les 8. Robert es mira el rellotge. Està nerviós. Tanguy està ajupit a terra a punt de tirar.

ROBERT: *(Ajupit al costat de Tanguy, li dóna ànims).* Vinga, Tanguy, aquesta és l'última i no la pots fallar. Endavant! *(Se n'aparta. Tanguy tira i l'encerta).* Sí! *(Riu).* Ara ens haureu de donar totes les bales! *(Tanguy s'ha aixecat i ha anat a abraçar-se amb Robert. Tots dos riuen i salten d'alegria).*

NOI I: *(Ressentit i mig plorós).* Ja us les podeu confitar! Li diré a la mama que me'n compri el doble! *(S'acosta a Tanguy i li dóna una empenta).* *(Dirigint-se als seus tres amics)* Anem! *(Marxen).*

TANGUY: *(Quan cau a terra es fa mal).* Au! *(Es mig incorpora al cap d'uns segons i veu com els quatre nois marxen).*

ROBERT: *(Ajupint-se ràpidament preocupat per ajudar Tanguy).* Estàs bé? *(Tanguy assenteix).* *(Tranquil·litzant-lo).* No et preocupis, són uns estúpids, però has vist com els hem fet marxar? *(Riu).* I deien de nosaltres... *(Donant-li un cop al colze).* Tu i jo formem un bon equip, eh?

TANGUY: *(Ja incorporat del tot, somrient, però sentint encara el dolor de la caiguda).* Sí, un equipàs!

MARE DE ROBERT: *(Cridant des d'una finestra).* Robert! Puja, que ja tens el sopar a punt!

ROBERT: *(Acomiadant-se).* Bé, ja ho has sentit, haig de marxar. Fins demà! *(Surt corrents i es dirigeix cap a casa seva, a l'edifici del costat, deixant sol Tanguy. Aquest es recolza en un llum del carrer i espera que vingui la seva mare).*

MARE: *(Arriba arrossegant un gos).* *(Cridant per què Tanguy la senti).* Tanguy, fill, sóc aquí! *(Tanguy veu que és a l'altra banda del carrer i hi va).*

TANGUY: *(Acaronant content el gos).* De qui és, mama?

MARE: *(Dolçament).* Ara és teu fill.

TANGUY: *(Sorprès però molt content).* Sí? Com es diu?

MARE: Es diu Briac.

TANGUY: *(Descontent).* Briac? Que lleig!

MARE: *(Sospirant).* Bé, doncs posa-li el nom que vulguis...

TANGUY: *(Molt content)*. Tom, es dirà Tom! *(Agafa la corretja del gos)*. Anem, Tom! *(Se'n van caminant en direcció a casa seva)*.

ESCENA 11

Casa. Vichy. Interior. Nit.

Canvia l'escenari: Han passat uns quants dies. La família acaba de sopar i encara estan asseguts a la taula rodona. És una taula petita i a sobre hi ha tres plats amb les restes del sopar. La mare s'aixeca i comença a recollir.

MARE: *(Agafant un plat i posant-lo a sobre l'altre que duu a la mà)*. Au, Tanguy, ves a rentar-te les dents i a dormir que demà la mare marxarà d'hora i tu has d'anar a l'escola. *(Tanguy s'aixeca i camina cap a les escales. Abans d'arribar-hi s'atura i es gira cap a la seva mare)*.

TANGUY: *(Innocentment)*. Pujaràs a llegir-me un conte?

MARE: Si, fill, si, pujo de seguida que acabi amb els plats. *(Tanguy puja cap a la seva habitació)*.

PARE: *(Estranyat)*. I es pot saber on has d'anar tan d'hora demà?

MARE: Sí, aquesta tarda he anat a Clermont-Ferrand a buscar feina i me n'han donat en una merceria. Començo demà.

PARE: *(Enfadat)*. Et prohibeixo que vagis a Clermont.

MARE: *(Provocant)*. I amb quin dret m'ho prohibeixes si es pot saber?

PARE: *(Molt enfadat. Cridant)*. Amb el dret que em dona la gana! No vull que tota la ciutat sàpiga que tinc un fill!

MARE: *(També enfadada)*. Ah, no, això sí que no! No posis el teu fill com a excusa! També va ser culpa teua, no ho vaig fer jo sola això de tenir un fill! *(La camera enfoca a Tanguy que s'està davant del mirall rentant-se les dents i ho està escoltant tot. Baixa les escales per escoltar la discussió. S'asseu a l'altra banda de la porta i escolta atentament)*.

PARE: *(Suplicant enfadat)*. Però has d'entendre que jo vull refer la meua vida! Tinc altres aspiracions abans que ocupar-me del noi!

MARE: *(Parlant molt ràpidament estressada i enfadada)*. I et penses que jo no en tinc d'aspiracions? Em vull guanyar la meua vida i la del meu fill, i et recordo que també és el TEU fill!

PARE: *(Dubtant)*. Però si ni tan sols sé si és el meu fill!

MARE: Com en pots dubtar d'això? T'hauria de caure la cara de vergonya!

PARE: Bé, de totes maneres, si no em vols fer cas, fot el camp de casa meua i ves-te'n cap a Amèrica o allà on et sembli!

MARE: Sí, això! La millor solució! Fer fora el teu problema de casa! Covard més que covard! Doncs si vols que me'n vagi, me'n aniré demà mateix, no et necessito per res! Adéu! *(Tanguy sent que els passos de la mare es dirigeixen cap a on és ell, així que s'aixeca ràpidament)*.

SEQÜÈNCIA

Habitació de Tanguy. Vichy. Interior. Nit

No canvia l'escenari: Tanguy s'ha aixecat i està pujant el més ràpidament possible cap a la seva habitació. S'estira al llit i fa veure que dorm. Al cap d'una estona entra la seva mare.

MARE: *(Dolçament)*. Pobre fill meu... *(Li fa un petó i li acaricia els cabells. Després s'aixeca i se'n va)*.

ESCENA 12

Hotel de Clermont-Ferrand. Interior. Tarda/nit.

Canvia l'escenari: Han passat uns dies des que han arribat a Clermont-Ferrand. Tanguy està recolzat a la finestra de l'habitació de l'hotel mirant com passa la gent del carrer amb cara d'avorriment. S'obre la porta i arriba la mare cansada de treballar.

MARE: *(Molt cansada).* Hola fill, ja sóc aquí. *(S'estira al llit. Mira Tanguy i veu que l'està mirant amb cara de pena, amb cara d'esperar alguna cosa que la mare entén de seguida).* Si, fill, si. És dins la bossa. *(Tanguy s'hi dirigeix i de la bossa que li havia dit la mare, en treu un entrepà i una ampolla d'aigua. Obre l'entrepà i comença a menjar).* Què, és bo? *(Tanguy, amb la boca plena de menjar, assenteix. Al cap d'una estona truquen a la porta. Ella s'aixeca i obre. Davant hi ha dos "gendarmes" que li ensenyen la placa).* *(Estranyada i amb por).* Què passa? Qui són vostès? Qui els envia?

GENDARME I: *(Secament).* Ensenyi'ns el seu document d'identitat i el seu permís de feina si us plau. *(La mare ho va a buscar sense dir res).*

MARE: *(Fredament).* Aquí ho tenen. *(El "gendarme I" ho agafa i s'ho mira).*

GENDARME I: Ho sento però haurà de venir amb nosaltres, senyora, faci les maletes i no oposi resistència. *(La mare les va a fer).*

MARE: *(Mentre fa les maletes. Estranyada).* Però què volen? Què passa? Què he fet jo? *(Tanca la maleta. Tanguy observa i escolta des d'un costat del llit).*

GENDARME I: *(Agafant-la per un braç per tal d'endur-se-la).* Ja li ho diran a comissaria, anem!

GENDARME II: *(Ha caminat cap a Tanguy i l'ha agafat d'un braç amb força. L'estira quan es dirigeix a la sortida de l'habitació).* Vinga, anem!

SEQÜÈNCIA

Recepció de l'hotel de Clermont-Ferrand. Interior. Nit.

Canvia l'escenari: han baixat les escales de l'hotel i es troben a la recepció. Tanguy mira al recepcionista que els està insultant. La mare mira endavant com si no sentís res. Tots els clients que hi ha a recepció els miren.

RECEPCIONISTA: *(Amb mala intenció).* Si ja deia jo... Tots són iguals... Coi d'estrangers! *(Crida).* Bandarres! *(Surten de l'hotel).*

SEQÜÈNCIA

Davant de la porta de l'hotel de Clermont-Ferrand. Interior. Nit.

Canvia l'escenari: han sortit de l'hotel. Els fan pujar a un cotxe negre que està aturat davant seu.

GENDARME I: Pugi. *(Ajuda a entrar a la mare i després el "gendarme II" li dona Tanguy per què també el faci entrar).*

ESCENA 13

Camp de concentració femení. Sud de França. Interior. Migdia.

Es veu una imatge en picat de tot el camp de concentració, és a dir, unes quantes barraques de fusta, envoltades per una paret que a sobre duu filferro espinós. Mare i fill són dins d'una de les barraques. S'enfoca l'interior de les barraques: només hi ha presoneres polítiques (dones amb cares esquerpes, molt pàl·lides i molt primes a causa del fet d'estar-se al camp de concentració), Tanguy i la seva mare. Davant la mirada de totes les internes, deixen les seves maletes. Les dones fan comentaris:

DONA I: (*Dirigint-se a la seva companya a cau d'orella*). Guaita, un abric de pell! És una capitalista!

DONA II: (*Responent a la seva companya també a cau d'orella*). No t'hi amoïnis, aquesta no hi serà gaire temps aquí, ja veuràs!

DONA III: (*Ha escoltat el que han dit la Dona I i la Dona II, avança unes passes i parla en to burleta fent una reverència.*). Senyora, aquí no som al Ritz però mirarem d'atendre-us com és degut, a vós i al senyoret. Tenim una habitació que dóna al jardí que té bany adossat. (*Tota la barraca esclata a riure. De sobte entren unes dones uniformades amb autoritat. Una d'elles, la del centre, parla.*)

UNIFORMADA: (*Cridant amb autoritat per què totes les internes la sentin*). “Silence, s'il vous plait!” (*Al veure que les dones no callen, crida més*). “Silence”! (*Totes callen. Quan veu que tothom l'escolta, parla amb autoritat*). “Les nouvelles internes doivent savoir qu'ici on mange à 2 heures et à 6 heures! Les paquets sont reçus chaque jeudi à 5 heures! Il est interdit de recevoir des visites et de sortir du camp! C'est tout”! (*Es gira cap a les seves companyes i se'n va i cada dona torna al seu lloc murmurant. Tanguy s'estira a la llitera recolzant el cap a la bossa que portava. La mare s'asseu. La dona que tenen al costat, alta, rossa i d'ulls blaus, treu un paquet de tabac i n'encén un. La seva mare l'està mirant fixament i ella n'hi ofereix un.*)

*<SUBTÍTOLS UNIFORMADA: Silenci! Silenci, si us plau! Les noves internes han de saber que aquí dinem a les 2:00 i a les 6:00! Els paquets es reben cada dijous a les 5:00! Està prohibit rebre visites i sortir del camp! Això és tot!>

RACHEL: (*En una mà té la caixa de tabac oberta i amb l'altra s'està aguantant la cigarreta a la boca*). Que en vols un?

MARE: (*Amb tímidesa*). Gràcies. (*N'agafa una de la caixa. Se la posa a la boca i Rachel li encén amb l'encenedor*).

RACHEL: *(Deixa anar una fumarada. Despreocupada).* No et preocupis, sempre fan el mateix. Estan geloses. No els facis cas, són unes pobres dones. *(Fa una pausa).* Em dic Rachel, Rachel Linde, encantada. *(Encaixen les mans).*

MARE: *(Mentre encaixen les mans).* Bayos, Maria Bayos. *(Somriu).*

RACHEL: *(Amb la cigarreta a la mà i molt somrient).* Bé, Maria Bayos, que hi fa que siguis aquí?

MARE: *(Dirigeix la mirada a terra. Tristament).* El meu marit ens va denunciar quan vaig voler posar-me a treballar. Vaig marxar de casa... *(Aixeca el cap i mira Rachel. Canvia l'expressió trista que tenia per una de més despreocupada),* i aquí estic! *(Quan diu això aixeca una espatlla com a signe de timidesa i conformació).*

RACHEL: *(Volent animar-la. Parla despreocupadament).* Bah! No et preocupis! Tots fan el mateix! Primer t'estimen molt i quan et fiques en problemes... ja te'n sortiràs! *(Fa una petita pausa).* Mira'm a mi: fa dos mesos que estic aquí i no he rebut ni una trista carta del meu xicot! *(La mare es queda callada i Rachel continua parlant).* Pff... A vegades penso que si no estigués interna aquí, aplegaria unes quantes dones i muntaríem una revolució! *(Riuen totes dues).*

ESCENA 14

Camp de concentració femení. Sud de França. Interior. Matí.

Les internes tenen una estona de temps lliure. La mare es dirigeix cap a la seva barraca. Porta una manta plegada a les mans. Quan entra a la barraca, hi ha Rachel i Tanguy. També hi ha altres internes. Rachel està dibuixant i Tanguy l'observa fixament. La mare s'hi acosta i Tanguy la veu.

TANGUY: *(Content de veure-la).* Mira, mare! La Rachel dibuixa molt bé!

MARE: *(Contenta, s'hi acosta i s'asseu al costat de Tanguy. Observa el que fa Rachel).* Caram, Rachel! Que bonic! *(Tanguy somriu).* Ja n'és d'optimista vostè, eh? Si els diaris publicuessin els seus dibuixos, podrien dir en titulars: *(fa un gest com si hi hagués de resseguir el títol a l'aire amb les dues mans)* “Vegin com s'esplaien les internes als nostres camps”. *(Rachel i Tanguy riuen).*

RACHEL: *(Canvia l'expressió i mira el dibuix. Amb veu molt dolça).* Miri, totes les coses es poden veure de moltes maneres, totes tenen el seu costat bo. *(Mira la mare).* Fins i tot aquest camp, li dic de debò. *(La mare la mira estranyada).* És una sort que pugui estar aquí amb vosaltres. Pensa que jo ara hauria de ser en un camp nazi. Per sort vaig aconseguir deslliurar-me'n. *(Sona la sirena del camp. Això indica que s'ha acabat el descans).* Au anem! *(S'aixequen i surten. Rachel va davant i Tanguy i la seva mare van darrere, agafats de la mà).*

TANGUY: *(Preocupat).* Mama, com és que la Rachel és aquí? No ha fet res de dolent, no?

MARE: *(Comprendiva).* No, fill, però és jueva, i els alemanys persegueixen totes les jueves. Vinga, anem. *(Intenta avançar però veu que Tanguy s'ha posat a plorar i no avança. Ella s'ajup per veure què li passa).* Però, Tanguy, per què plores ara?

TANGUY: *(Amb veu plorosa).* És que no hi ha dret, mama, la Rachel no ha fet res! *(La mare l'abraça. Rachel es gira i veu la situació. Es dirigeix cap allà a veure què passa).*

RACHEL: *(Ajupida. Animant Tanguy).* Ei, Tanguy, què passa? *(Tanguy no respon i continua plorant).* Au, va, té. *(Rachel es treu un dibuix de la butxaca. Tanguy mira què té a la mà).* Vinga, et dono això si promets que no ploraràs més, d'acord? *(Tanguy assenteix).* Au, anem. *(Agafa Tanguy d'una mà. Es veu com marxen juntament amb altres internes. Tanguy va cap al centre. D'una mà l'agafa la seva mare i de l'altra, Rachel).*

ESCENA 15

Camp de concentració femení. Sud de França. Interior. Nit.

Han passat 18 mesos des que són al camp. Tanguy ja té 9 anys. Tanguy es troba estirat a la màrfega. Sent la seva mare com s'aixeca, s'asseu recolzant l'esquena a la paret i es tapa amb una manta. Està malalta. Tanguy es desperta.

TANGUY: *(Mig adormit).* Què et passa, mama?

MARE: *(Amb veu ronca i to autoritari).* Shhh! Dorm, que són més de les dues!

TANGUY: *(Desil·lusionat).* D'acord...

ESCENA 16

Camp de concentració femení. Sud de França. Interior. Són les sis de la matinada.

Tanguy dorm i Rachel el desperta perquè hi ha una vigilant que demana per ell. La vigilant espera impacient a l'entrada de la barraca que Rachel desperti el noi.

RACHEL: *(Insistent).* Tanguy, Tanguy, desperta.

TANGUY: *(Mig adormit, fregant-se un ull amb la mà i badallant).* Què passa?

RACHEL: Tens visita. *(Li fa un gest amb el cap perquè observi que a l'entrada de la barraca hi ha una vigilant. Tanguy mira, i després veu que no hi ha la seva mare, però no diu res i camina cap a la vigilant. Quan arriba allà on és ella, la vigilant s'ajup i comença a parlar).*

VIGILANT I: *(Ajupida).* Vous comprenez le français?

*<SUBTÍTOLS VIGILANT: Entens el francès?>

TANGUY: *(Una mica espantat i neguitós).* Oui, madame.

*<SUBTÍTOLS TANGUY: Sí, senyora>

VIGILANT I: D'accord, écoutez-moi: cette nuit votre mère a été transportée à l'hôpital de Montpellier parce qu'elle est tombée très malade. Préparez votre sac et restez dans le bureau de l'entrée.

**<SUBTÍTOLS VIGILANT: D'acord, escolta'm: aquesta nit la teva mare ha estat portada a l'hospital de Montpellier perquè s'ha posat molt malalta. Prepara la teva maleta i espera't al despatx de l'entrada.*

TANGUY: *(Espantat i sense comprendre res, fa que sí amb el cap i es dirigeix a la seva màrfega i comença a fer la maleta. Veu que Rachel l'està mirant. Mig plorant).* Me n'haig d'anar...

RACHEL: *(S'acosta a ell i s'abracen. Mig plorant).* Ja ho sé fill, ja ho sé...

TANGUY: *(Plorant).* No vull, Rachel, no vull!

RACHEL: *(Consolant-lo).* Au, Tanguy, fes el que et diuen... A mi també em costa separar-me de tu... *(intenta somriure).* D'ara endavant hauràs de ser un home!

TANGUY: *(Separant-se d'ella, la mira als ulls. Ell encara plora).* No t'oblidaré mai...

RACHEL: *(Mig plorant).* Jo tampoc, Tanguy, jo tampoc... *(L'abraça).* Tingues cura de la teva mare i fes cas del que et digui, m'ho promets? *(Tanguy se separa de Rachel, la mira als ulls i fa que sí amb el cap).*

ESCENA 17

Estació de trens. Montpellier. Exterior. Matí.

Ha passat un mes. La mare de Tanguy ja ha sortit de l'hospital. Li havien dit que quan es curés l'enviarien a un altre camp de concentració, però aquesta vegada a Alemanya. Ara tots dos són darrere d'una paret de davant de l'estació de trens, observant-la. La mare li explica el que faran.

MARE: (*Seriosa*). Escolta, Tanguy, ara ens separarem, d'acord? Té el teu bitllet. (*Li dona un bitllet de tren*). Vés tu primer i ajunta't amb la primera família que trobis. A partir d'ara et diràs Olivier, recorda, Olivier, oi? Quan arribis a Marsella, un home que es diu Puigdemívol et durà a una masia que té. Al cap d'uns dies ens trobarem a Madrid, t'ha quedat clar?

TANGUY: (*Plorós*). Però, per què?

MARE: (*Cansada de repetir-se*). Ai, Tanguy, quantes vegades t'ho hauré de repetir...? La policia busca una mare amb el seu fill de 9 anys. Si ens veiessin junts ens detindrien. Per això hem de creuar la frontera separats.

TANGUY: (*Preocupat*). Però si vas a Espanya... (*Li costa dir-ho*). Franco t'afusellarà!

MARE: (*Tendrament*). No, fill, passaré amb un passaport francès i amb altres francesos. (*Li fa un petó al front*). Au, vés!

TANGUY: (*A punt de plorar i parlant ràpidament*). No, mama, si us plau, aniré amb tu, et juro que no faré nosa... em tornaré petit i no em veurà ningú!... No...! No em deixis sol, mama! Si m'abandones em... em mataré...! Sí! Em mataré!

MARE: (*Tallant a Tanguy*). Vinga, Tanguy, no diguis més bajanades! (*Fa una pausa. Tendrament*). Jo no et deixo, amor meu. No et deixo... A mi em trobaràs a Madrid. Aleshores serem feliços. Aniràs a l'escola i podràs tenir amics... Et prometo que ens trobarem allà... (*Adonant-se del retard*) i marxa que el tren ja està a punt de sortir. (*Li fa un petó, li dona una bossa de mà i Tanguy, posant mala cara, marxa corrents cap a l'estació. Cridant preocupada amb una expressió molt trista*). Vés amb compte!

SEQÜÈNCIA

Estació de trens. Montpeller. Interior. Matí.

Tanguy ha entrat a l'estació. Observa al seu voltant i veu una noia rossa, de cabells llargs, recollits en dues trenes, que s'està menjant una lllaminadura asseguda en un dels bancs de l'estació. Tanguy s'hi acosta i s'asseu al seu costat.

TANGUY: *(Tímid).* Hola. *(La noia es treu la lllaminadura de la boca i mira Tanguy estranyada).* Que vas sola? *(Veu que no contesta i ho torna a intentar).* Com et dius?

ANNE-MARIE: *(Després de mirar-se Tanguy de dalt a baix es torna a posar la lllaminadura a la boca, la llepa una estona. Tanguy calla i espera. Finalment, la noia es treu la lllaminadura de la boca i respon indiferent).* No, he vingut amb els meus pares. *(Fa una pausa i torna a llepar la lllaminadura).* Em dic Anne-Marie.

TANGUY: Cap a on vas?

ANNE-MARIE: *(No deixa de llepar la lllaminadura. Parlant amb la boca plena).* A Marsella.

TANGUY: *(Alegrant-se'n).* Jo també.

ANNE-MARIE: *(Desconfiada).* Tu no ets de Marsella, oi?

TANGUY: *(Menteix).* No, sóc de París.

ANNE-MARIE: *(Bocabadada, es treu la lllaminadura de la boca).* De París?

TANGUY: Sí. Em dic Ta... Olivier. *(Anne-Marie queda admirada).*

PARES D'ANNE-MARIE: *(Cridant de lluny).* Anne-Marie, hem de marxar! *(Anne-Marie mira a Tanguy i aquest comprèn que ella se n'ha d'anar).*

TANGUY: *(Anne-Marie s'aixeca i llença el pal de la lllaminadura a les escombraries que té davant).* Que puc venir amb tu? *(Anne-Marie es mira Tanguy de dalt a baix).*

ANNE-MARIE: Si vols... *(Tanguy s'aixeca del banc, es col·loca al costat d'Anne-Marie, li agafa la mà i comencen a caminar cap on són els pares d'Anne-Marie. Passen per davant de dos policies. Tanguy està nerviós. Quan ja els han passat, sospira tranquil).*

ESCENA 18

Estació de trens. Marsella. Interior. Tarda.

Tanguy baixa del tren i observa l'estació de Marsella. Al seu costat hi ha Anne-Marie.

ANNE-MARIE: *(Trista).* Ja hem arribat. Ara me n'haig d'anar...

TANGUY: *(Trist).* Sí... Jo també... *(Hi ha una pausa llarga. Tots dos miren a terra. Finalment, Anne-Marie, amb molta vergonya fa un petó a la galta de Tanguy i marxa corrents).*

ANNE-MARIE: *(Corrents, es gira i crida).* Adéu!

TANGUY: *(Té una mà a la galta on Anne-Marie li ha fet el petó. Té la cara envermellida. Amb l'altra mà mou els dits volent dir adéu. Xiuxiueja mirant Anne-Marie).* Adéu... *(Veü desaparèixer Anne-Marie i els seus pares entre la gentada. Mentrestant, una dona de mitjana edat, grassa i ben vestida, se li ha acostat).*

SR. PUIGDELLÍVOL: *(Encuriosida).* Com et dius, maco?

TANGUY: *(Desconfia).* Ta... Olivier.

SR. PUIGDELLÍVOL: *(Com si volgués començar a parlar).* Ahh... *(El talla la seva dona).*

SRA. PUIGDELLÍVOL: *(Situada darrere del seu marit, se li avança).* Tu ets el noi que ha d'anar a Madrid, no? *(Tanguy fa que sí amb el cap, sense apartar la mirada del terra).* Au, doncs, anem. *(Comença a marxar. Tanguy agafa la bossa i la segueix).*

ESCENA 19

Masia. Marsella. Interior. Nit.

Han arribat a una masia. El senyor Puigdellívol obre la porta que estava tancada amb clau. La seva dona és al costat de Tanguy. En una mà hi porta la seva maleta i amb l'altra toca l'esquena de Tanguy, com si el dirigís. Fan unes passes cap a dins. Tanguy veu gent estirada o recolzada a la paret del llarg del passadís. Tots fan cara d'avorriment i miren el nouvingut. Tanguy se sent intimidat.

SRA. PUIGDELLÍVOL: *(Donant-li una suau empenta).* Au, passa, no tinguis por. *(Tanguy observa la gent).* Té, seu allà. *(Li dona la seva maleta i li senyala un tros de terra buit. Tanguy s'hi dirigeix i s'asseu).* Ara dorm una mica. *(Pausa).* Bona nit.

ESCENA 20

Masia. Marsella. Interior. Nit.

2 d'agost de 1942. L'endemà tindria 10 anys. Han passat dos dies des que Tanguy és allà. S'aixeca perquè sent soroll. Tothom està alarmat, però ell encara està mig adormit i no se n'adona de què està passant. Finalment troba una finestra per mirar a fora i veure què està passant. Un focus l'il·lumina i no li deixa veure res. Ell es tapa els ulls perquè la llum el molesta. Sent que a fora hi ha homes que criden i fan rebombori. També se senten alguns cotxes.

GENDARME III: *(Cridant als de dintre).* La casa està envoltada! Dispararem sobre qualsevol que no obeeixi les nostres ordres! Surtin d'un en un amb les mans enlaire. *(Tanguy, espantat però encara mig adormit, dona la volta i veu el panorama que hi ha a dintre. Tot és fosc i tothom està esverat i criden espantats. Finalment, la senyora Puigdellívol el troba).*

SRA. PUIGDELLÍVOL: *(Esverada i mig plorant. L'abraça).* Pobre filllet, pobret fill meu! *(Es calma una mica).* Has de venir amb mi. *(L'agafa de la mà i es posen a la fila).*

SEQÜÈNCIA

Masia. Marsella. Exterior. Matí

La fila avança lentament entre dues fileres de gendarmes armats. Tanguy ja no va agafat de la mà de la senyora Puigdellívol, que camina darrere seu, sinó que ha posat les mans darrere el clatell. Els altres gendarmes els fan fer tres files: homes, dones i jueus. La senyora Puigdellívol no para de plorar.

GENDARME IV: *(Escup al pres que va davant de Tanguy i a ell li dóna un cop amb l'escopeta). Gossos jueus! (Finalment Tanguy arriba al principi de la fila).*

GENDARME V: *(Porta una llibreta i un llapis a la mà). Nom!*

TANGUY: *(Ja li és igual què respondre). Tanguy.*

GENDARME V: *(Apunta a la llibreta i li crida). Tanguy, senyor! (To de veu normal). Edat?*

TANGUY: *(Dubta). Deu anys, se... senyor.*

GENDARME V: Què hi feies amb aquests jueus, a Marsella?

TANGUY: Havia de trobar-me amb la meva mare a Madrid, senyor.

GENDARME V: *(Desconfia). Ets espanyol?*

TANGUY: S...sí, senyor.

GENDARME V: *(S'està rumiant una estona en silenci). Què feia la teva mare? Quina professió tenia?*

TANGUY: Pe... periodista, senyor.

GENDARME V: (*S'interessa*). Refugiada política potser?

TANGUY: Sí...

GENDARME V: (*Enfadat*). Es diu "Sí, senyor!"

TANGUY: (*Repeteix*). Sí, senyor!

GENDARME V: (*Content. Tornant al que estava fent*). Bé, heu estat en un camp a França?

TANGUY: Sí... senyor...

GENDARME V: I la teva mare ha marxat cap a Londres, oi? (*Tanguy queda en silenci una estona. Cridant*). Respon! (*Li dóna una bufetada i la senyora Puigdellívol s'esvera. Tanguy es posa a plorar*).

TANGUY: (*Plorant amb la mà a la galta que li fa mal*). No, senyor!

GENDARME V: (*Burleta*). Ah, no? I com ho saps tu? Eh?

TANGUY: (*Encara plora i té la mà al mateix lloc*). Em va dir que volia anar a Mèxic, senyor.

GENDARME V: I et va dir per què havíeu d'anar a Espanya?

TANGUY: (*Dubta*). No ho sé, senyor, només sóc un nen...

GENDARME V: (*Més alt perquè tothom el senti. En to burleta*). Ja! La saps molt llarga, tu! Que potser et penses que la ruta de Mèxic passa per Madrid?

TANGUY: No ho sé... a Marsella no li van voler donar un visat... (*El gendarme V calla de cop*).

GENDARME V: (*Fa una pausa com si hagués de decidir alguna cosa*). Amb els jueus!

TANGUY: *(No ho entén).* Però jo no sóc jueu, senyor!

GENDARME V: *(Li dóna una altra bufetada i Tanguy cau a terra).* Calla i vés-te'n!
(Tanguy s'aixeca plorant i amb la mà a la galta. El gendarme V fa una pausa i mira la llibreta). Següent! *(La senyora Puigdellívol avança).*

SRA. PUIGDELLÍVOL: *(Veü Tanguy anant cap a la fila dels jueus. Murmura mig plorosa).*
Pobre noi...

ESCENA 21

Vagó d'un tren. Interior. Migdia.

Es veü la porta corredissa de fusta d'un tren que es tanca. Tot és fosc. El tren comença a marxar. Per fi, unes esclatxes de llum il·luminen el vagó. Tanguy es gira. El vagó és ple de gent. Ell té una expressió molt trista. S'obre pas i camina fins a l'altra banda. Veü un noi que està assegut i que recolza el cap a les seves mans. Està molt prim i sembla molt feble. Té uns anys menys que Tanguy. Aquest decideix seure al seu costat. El noi s'adona de la seva presència.

GUY: *(Té la veü força aguda. Per iniciar conversa).* No ets jueu, oi?

TANGUY: *(Sec).* No.

GUY: *(Continua).* Per què ets aquí, doncs?

TANGUY: *(Baluceja).* És un error. *(Fa una pausa i se'l mira bé).* Com et dius?

GUY: Guy, i tu?

TANGUY: *(Ha canviat l'expressió. Una mica més animat).* Jo tinc el teu nom dins el meu: Tan-guy! *(Fa una riallada i veü com Guy li esbossa un somriure tendre. Fa una pausa. Preocupat).* Guy, saps què faran amb nosaltres?

GUY: Se'ns emporten.

TANGUY: (*Encuriosit*). A on?

GUY: (*Parla content, com si no se n'adonés de la situació en què es troba*). A Alemanya, a uns camps!

TANGUY: (*Ja coneix els camps i es posa seriós. Està mort de por*). I... i tu com ho saps?

GUY: (*Continua content*). M'ho ha dit el meu pare. És allà, amb les persones grans. La meva mare també és allà. (*Fa una pausa*). I la meva tieta... se'ns emporten a tots.

TANGUY: (*Interessat*). I com és que no ets amb ells?

GUY: (*Fa morros*). No m'hi volen... diuen que han de parlar de coses importants...

TANGUY: (*Ho comprèn però intenta animar-lo rient*). No et preocupis, els grans sempre fan el mateix! La meva mare sempre ho feia!

GUY: (*Encuriosit*). Ah si? I on és la teva mare?

TANGUY: No és aquí...

GUY: (*Insistent*). I on ha anat?

TANGUY: A Mèxic...

GUY: I t'ha deixat sol?

TANGUY: Sí... (*Amb esperança*). Però ja veuràs que aviat em vindrà a buscar. (*Guy calla. Ha quedat admirat*).

ESCENA 22

Vagó de tren. Interior. Matí.

El tren s'atura en una estació al mig del no res. Ha passat un dia. Un soldat alemany puja. Els jueus s'aparten d'ell i s'acosten tots cap al lloc on hi ha Tanguy. Guy està estirat a terra. S'ha posat malalt. Fa molt mala cara. Tanguy és al seu costat agafant-li la mà.

OFICIAL: *(Cridant).* Zu hören! Ich werde jetzt Kontrolle fühnen! Steht alle auf! *(Mira la seva llibreta de notes i murmura).* Also... es sollten 34 Personen hier sein... mmm... *(mira la gent dreta del vagó i comença a moure el dit comptant).* Eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben...

*<SUBTITOLS OFICIAL: Escolteu! Ara passaré revista! Aixequiu-vos tots! A veure... aquí hi ha d'haver 34 persones...mmm... Un, dos, tres, quatre, cinc, sis, set...>

ISRAELITA: *(Tanguy el mira, aquest veu que Tanguy no entén l'alemany).* Diu que t'aixequis, que ara passarà revista.

TANGUY: *(S'aixeca, però veu que Guy no ho fa. En veu baixa).* Guy, Guy! Has sentit? Ens hem d'aixecar! Aixeca't! *(Mou el cap: primer mira Guy i després l'oficial continuament).*

GUY: *(Amb la veu ronca i morta).* Què passa...?

TANGUY: Aixeca't, que passen revista!

GUY: *(Ho intenta).* No puc...

OFICIAL: ...dreipig, ein-und-dreißig, zwei-und-dreißig, drei-und-dreißig... *(Mira la llibreta).* Es fehlt jemand!

*<SUBTITOLS OFICIAL: ...trenta, trenta-un, trenta-dos, trenta-tres... Falta una persona!>

ISRAELITA: *(Entén la mirada de Tanguy i tradueix).* Diu que falta una persona. *(L'oficial veu que xerren i es dirigeix cap on és Tanguy. Veu que Guy està estirat a terra).*

OFICIAL: Steh auf! (*Guy ho torna a intentar però no pot*). Ich habe gesagt du sollst aufstehen! (*L'oficial veu que no ho fa. Dirigint-se a algú de fora*). Hey! Hier ist jemand krark! Helft mir ihren rans zu tragen!

*<SUBTITOLS OFICIAL: Aixeca't. He dit que t'aixequis! Ei! Aquí hi ha un malalt! Que algú m'ajudi a treure'l fora!>

TANGUY: (*En veu baixa a l'israelita*). Què ha dit?

ISRAELITA: (*Trist*). El faran fora del vagó.

TANGUY: (*Cridant dirigint-se a l'oficial*). Que no veu que està malalt!? Porteu un metge!

OFICIAL: (*L'oficial es gira*). Ser rujig! (*Li dóna una bufetada tan forta que Tanguy cau a terra. Entren dos oficials de les SS i agafen el cos de Guy. La seva mare plora desesperadament. Tanguy s'aixeca i intenta seguir-lo però li tanquen la porta del vagó. Per una esclatxa veu que deixen el cos de Guy enmig de la via. Comença a plorar*).

*<SUBTITOLS OFICIAL: Calla!>

NEN I: (*Ho ha vist tot i crida plorant*). Mama, mama, hi ha un mort! (*Amaga el cap a la falda de la seva mare*).

NENA I: (*També plorant i abraçant-se a la seva mare*). Tinc por!

TANGUY: (*Canta amb llàgrimes als ulls per calmar els nens*). Au claire de la lune mon ami Pierrot...

TOTS ELS NENS: (*Segueixen Tanguy*). Prête moi ta lume pour écrire un mot... (*El tren comença a avançar. Quan passa per sobre de Guy se sent un crit de dolor. A Tanguy li cauen llàgrimes de dolor, però continua cantant més fort perquè els nens no sentin Guy*).

ESCENA 23

Camp de concentració. Auschwitz. Exterior. Matí.

Al matí següent ja han arribat al camp de concentració d'Auswitch. Es veu una fila molt llarga de gent que fa cua per entrar en un barracó. Se sent el soroll de la gent que parla. Al costat de la fila hi ha alguns kapos que vigilen els presos. No hi ha diàleg, només es veu com la fila avança lentament.

ESCENA 24

Camp de concentració. Auschwitz. Interior. Matí.

Ja és el torn de Tanguy. Hi ha una taula i tot d'homes i dones alemanys que desvesteixen els deportats i els fan deixar les coses de valor. Tanguy es troba davant d'una taula. Li parla una dona d'ulls blaus, rossa amb els cabells recollits i un barret militar. Ella intenta parlar a Tanguy en el seu idioma, però se li nota l'accent alemany.

SECRETÀRIA DE L'ENTRADA: *(Seca).* Deixa les teves coses a sobre la taula. *(Tanguy ho fa. Després es posa una mà a la butxaca i la dona s'hi fixa).* Què hi tens a la butxaca?

TANGUY: *(Amb por).* És una foto de la meva mare...

SECRETÀRIA DE L'ENTRADA: *(Després de pensar-s'ho una mica, parla secament).* Està bé. *(Es gira i mira un home que s'encarrega de donar vestits. Crida).* Un de nen! *(L'home li acosta).* Aquí el tens, vés a posar-te'l allà! *(Tanguy hi va i comença a desvestir-se).*

ESCENA 25

Barraca. Camp de concentració d' Auschwitz. Interior. Tarda/Nit.

Tanguy entra a la barraca juntament amb altres deportats. A dins només hi ha lliteres de quatre pisos fetes de fusta amb una màrrega a cada una, i molts deportats amb el cap rapat i molt prims. A ell també li han rapat el cabell i du a la mà una carmanyola. El cap de barraca col·loca els nouvinguts en diferents lliteres. És un home molt prim, baix i amb el nas gros i els ulls petits.

CAP DE BARRACA: *(Abans ha anat col·locant els deportats en lliteres i finalment li toca a Tanguy). Tu posa't allà. (Li senyala una llitera del segon pis. Tanguy, amb la mirada perduda, hi va. De sobte entren uns kapos: tots van armats excepte un, que parla).*

KAPO I: *(Amb autoritat). Holt jemarden zum übersetzen! (Un home que estava a prop seu se'ls acosta. Dirigint-se a l'home). Übersetz! (Respira per començar a parlar). Es soll euch klar sein dass ihr nicht zum ausruhen hier seit! Ihr seit hier zum arbeiten!*

**<SUBTITOLS KAPO I: Que vingui algú que entengui l'alemany! Tradueix! Primer de tot, que us quedi clar que aquí no hi veniu a descansar! Aquí veniu a treballar!>*

GUNTHER: *(Amb nervis). Diu que aquí no hi veniu a descansar, sinó a treballar.*

KAPO I: *Morgen werdet ihr auf die Arbeitszonen verteilt! (Fa una pausa perquè el traductor faci la seva feina).*

**<SUBTITOLS KAPO I: Demà us repartirem les zones de treball!>*

GUNTHER: *Demà us repartiran les zones de treball.*

KAPO I: *(Quan veu que el traductor ha acabat). Die Suppe wird zweimal am Tag verteilt! Die die über ist könnte ihr verkaufen und etwas Grebl verdienen!*

**<SUBTITOLS KAPO I: La sopa es reparteix dues vegades al dia! Amb el que us sobri, podeu fer diners venent-ho a qui us ho compri!>*

GUNTHER: *Diu que la sopa se us servirà dues vegades al dia i que amb el que us sobri en podeu fer diners. (Fa un senyal al Kapo I conforme ha acabat).*

KAPO I: *Wer gegen die Regeln verstößt wird schner bestraft! (Mira al traductor per què ho tradueixi).*

**<SUBTITOLS KAPO I: Qui intenti infringir les normes, serà castigat molt durament!>*

GUNTHER: *Qui intenti infringir les normes, serà castigat.*

KAPO I: Das is talles! Auf Wiedersehen! *(Se'n va, seguit dels altres kapos armats que hi havia amb ell).*

*<SUBTITOLS KAPO I: Això és tot. Adéu!>

SEQÜÈNCIA

Barraca. Camp de concentració d' Auschwitz. Interior. Tarda/Nit.

Tanguy deixa la carmanyola a la màrfeга i tot seguit puja a la llitera. S'estira i es tapa amb la màrfeга. S'adorm contemplant la fotografia de la seva mare.

ESCENA 26

Barraca. Camp de concentració d' Auschwitz. Interior. 5 de la matinada.

Són les 5 de la matinada i algú desperta Tanguy que està dormint profundament. És el traductor. A la barraca la majoria de deportats ja s'han llevat. Aquesta persona té accent alemany.

GUNTHER: *(En veu baixa).* Eh, tu! Aixeca't!

TANGUY: *(Es remou una mica entre les mantes i fa un badall).* No... no em trobo bé...

GUNTHER: Aquí ningú no es troba bé, però toca llevar-se. És l'hora de la sopa!

TANGUY: *(Amb veu ronca).* No puc més... de debò que no puc més...

GUNTHER: *(Seriosament).* Escolta'm bé, aquí, no menjar la sopa, vol dir morir-se, i aquí cal viure. *(Tanguy el mira amb cara de no entendre el que diu).* Sí, sí, noi, aquí tothom té ganes de deixar-se caure, però això només són moments d'abandó. *(Animant-se).* Cal sobreposar-se! Tirar endavant! *(Tanguy se'l mira impressionat. Gunther canvia l'expressió).* Au, vinga, que ara és l'hora de les notícies de passar revista i de la sopa. Ja veuràs la quantitat increïble de tancs que, d'ençà d'ahir al vespre, han destruït la *Wehrmacht*, i d'aparells que caces alemanys

han fet caure... Paga la pena d'anar-ho a veure! *(Tanguy somriu i s'aixeca. Hi ha una pausa perquè Tanguy s'ha d'incorporar)*. Ets francès?

TANGUY: Sí, i tu?

GUNTHER: Alemany. *(Tanguy s'estranya. Hi ha una pausa i se sent tres vegades la sirena)*. Au, anem, és el segon avís, ens hem d'afanyar. Mmm... mira, repenja't en mi. Posa'm el braç al voltant del coll. Així... molt bé... Vinga, dreta - esquerra - dreta... *(Tanguy riu. Surten de la barraca caminant junts imitant la marxa dels soldats. Tanguy continua rient)*.

SEQÜÈNCIA

Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior. 5 de la matinada.

Quan surten de la barraca, caminen amb normalitat. Parlen mentre caminen.

GUNTHER: *(Cansat de riure)*. Com et dius?

TANGUY: *(Esbufegant de tant riure)*. Tanguy.

GUNTHER: Jo, Gunther. *(Fa una pausa per respirar fort)*. Som a la mateixa barraca. Visc al damunt teu. Sóc veí del teu replà, si t'estimes més dir-ho així. Si tens algun problema, pica: *(imitant)*. Pum – pa – pa – pam – pum – pum...! I vindré a ajudar-te! *(Tanguy riu. Arriben al seu destí. Veuen com els homes s'han col·locat en unes quantes files. Ells es col·loquen de costat a l'última fila)*. Ja hi som! *(Burla en veu baixa i mirant endavant)*. Ara esperem l'arribada del nostre estimat comandant. En honor seu, cantarem el *Die Fahne hoch*. *(Tanguy riu per sota el nas ja que els kapos vigilen i ha de tenir el cap mirant endavant. Deixa de burlar-se'n)*. És un antic SA i té tirada pel seu himne, com els catòlics pel *Te Deum*. M'has de perdonar, que potser ets catòlic? *(Tanguy, aguantant-se el riure, fa que no amb el cap. Sona la sirena. Arriba el comandant seguit d'uns quants kapos armats i els presoners comencen a cantar)*.

TOTS ELS PRESONERS: *(Entonant la cançó)*. “*Die Fahne hoch!*”

Die Reihen fest geschlossen!

SA marschirt mit einem festen Shritt...”

**<SUBTITOLS TOTS ELS PRESONERS: Aixequiu la bandera! – Les files ben tancades! – Les SA marxen a pas tranquil i fort...>*

ESCENA 27

Camp de concentració d' Auschwitz. Interior. 5 de la matinada.

Ha arribat el dia següent. Gunther desperta Tanguy.

GUNTHER: Au, aixeca't, Tanguy! Que has d'anar a treballar?

TANGUY: *(No sap què li diu).* Treballar? A on?

GUNTHER: Ja pots estar content! Li he demanat a un kapo de treball, que és amic meu, que et deixi venir amb mi a l'excavació. Almenys estaràs millor que als tallers. *(S'adona que està xerrant massa).* De pressa, Tanguy, que farem tard. *(Tanguy s'aixeca i comença a marxar).* On és la carmanyola?

TANGUY: *(Mig adormit).* Sobre la màrrega.

GUNTHER: Agafa-la.

TANGUY: Per què? Que hi ha sopa?

GUNTHER: *(Somriu).* No, no hi ha sopa, però si no te l'emportes te la robaran i ja no tindràs res per menjar. *(Tanguy s'afanya a agafar-la. Marxen cap a l'excavació).*

ESCENA 28

Excavació. Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior. Migdia.

Tanguy, Gunther i els altres presos excaven les trinxeres amb unes pales de ferro molt grosses. De sobte, sona una sirena. Tanguy mira els altaveus per on sona la sirena. Els excavadors paren de treballar).

ESCENA 29

Excavació. Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior. Migdia.

Un home uniformat està abocant un líquid vermellós a la carmanyola de Tanguy. És la sopa. Aquest home agafa la sopa d'una olla gegantina que té al costat. Quan ja n'hi han posat prou, un altre home uniformat li dona un bocí de pa. Després, Tanguy es dirigeix cap a Gunther, que està assegut sobre una pedra i ja ha començat a menjar i ho fa molt ràpidament. Tanguy s'asseu a la pedra que hi ha al costat).

TANGUY: *(Asseient-se i vigilant que no li caigui la sopa). Ja sóc aquí. (Gunther fa que sí amb el cap. Ell s'incorpora i comença a menjar també ràpidament. De sobte, els ulls de Tanguy veuen un parell de sabatilles velles. La mirada de Tanguy va pujant fins arribar a veure el rostre de la persona que té davant).*

MISHA: *Привет меня зовут Миша, я твой друг. (Tanguy mira Gunther amb cara de no comprendre res).*

**<SUBTÍTOLS MISHA: Hola, em dic Misha, sóc el teu amic.>*

GUNTHER: *És rus. Et vol dir que el seu nom és Misha i que serà el teu amic. (Tanguy mira Misha i li esbossa un somriure. Encaixen les mans).*

MISHA: *Это правда что американцы находятся в 15 Км от Парижа и что войска Германии в подной разрухе. (Tanguy torna a mirar Gunther).*

**<SUBTÍTOLS MISHA: És veritat que els americans són a 15 Km de París i que l'exèrcit alemany es troba en plena desfeta?>*

GUNTHER: (*Tradueix*). Et demana si és veritat que els americans són a quinze quilòmetres de París i que l'exèrcit alemany es troba en plena desfeta. (*Tanguy mira Misha amb cara de no saber de què parla*).

MISHA: (*Continua parlant*). Ты из Парижа, га? Я узнал вчера в туалете, думаю что бомбаргировади.

*<SUBTÍTOLS MISHA: *Tu ets de París, oi? Me'n vaig assabentar ahir a la latrina, sembla que l'han bombardejat.*>

GUNTHER: (*Mira Tanguy i continua traduint lliurement*). Diu que es va assabentar de la notícia ahir al vespre a la latrina. Sembla ser que l'ha esbombada un dels nouvinguts.

TANGUY: (*Fa que no amb el cap*). No n'he sentit res. Quan vaig passar per París, els alemanys continuaven allà. Ocupen la meitat de França. No crec que sigui veritat, que els americans estiguin a prop de París.

GUNTHER: (*Mira Misha, que espera resposta*). Говорит что ничего не слышал, и когда прошёл через Париж, немцы там уже были. Что захватят, под франции и не поверю; американцы будут близко от Парижа. (*Misha sembla molt afectat, però somriu a Tanguy*).

*<SUBTÍTOLS GUNTHER: *Diu que no n'ha sentit res, que quan va passar per París els alemanys eren allà. Que ocupen la meitat de França i no creu que sigui veritat que els americans estiguin a prop de París.*>

MISHA: Хороший bye... (*Marxa a pas lent i amb el cap mirant a baix. Mormola*).

*<SUBTÍTOLS MISHA: *Adéu...*>

GUNTHER: (*Mira com marxa Misha fent una pausa. Després qüestiona Tanguy*). Per cert, què ho fa que t'hagin deportat? (*Tanguy mira a baix, com si estigués recordant. Posa una cara molt trista*). Bé, de fet, un cop ets aquí no té cap mena d'importància saber per què hi ets.

TANGUY: (*Després d'una petita pausa*). I tu?

GUNTHER: Jo? Començava a fer d'advocat a Hamburg... La policia em va detenir. Segons sembla, no era digne de formar part de la nova Alemanya, i per això he de purgar les meves culpes treballant per a la comunitat del *Herrenvolk*.

TANGUY: Què vol dir "*Herrenvolk*"?

GUNTHER: Res. És la paraula que utilitzem per dir Alemanya.

TANGUY: I com és que parles tan bé el francès?

GUNTHER: Vaig estudiar un temps a París... (*Pausa*). Més m'hauria valgut quedar-m'hi...

TANGUY: Coneixes París?

GUNTHER: Sí.

TANGUY: És bonic, oi?

GUNTHER: Molt... (*Recorda i somia una mica*). M'agradava fer el badoc al llarg dels molls durant els vespres de primavera, quan el cel s'asserena i l'aire escampa les seves olors... (*Sospira fent una pausa*). Anava al llarg del Sena, fullejava els llibres polsegosos i les imatges galants amb la punta dels dits; al meu davant (*s'aixeca, es posa de cares a Tanguy i fa un gest amb la mà, com si volgués tocar alguna cosa que hi ha davant seu*), les torres descobertes de Nôtre-Dame i la fletxa de la Sainte-Chapelle semblaven foradar l'aire tènue i suau com un teixit... (*De sobte la sirena l'interromp*). Bé, tot això ja és part del passat. Ara a treballar! (*S'aixeca i agafa la pala. Tanguy somriu i el segueix*).

ESCENA 30

Excavació. Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior. Nit.

Tanguy continua excavant al costat de Gunther. De tant en tant es miren i Gunther somriu tendrament a Tanguy. Finalment sona la sirena que indica el final de la jornada. Tanguy no

pot més. Quan puja de la fossa s'ha de repenjar a la sorra amb la mà. Gunther l'ajuda a no caure. Tanguy no diu res. S'incorporen a la fila i comencen a caminar marcant el pas.

ESCENA 31

Camí cap a la latrina. Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior/Interior. Nit.

Es veu com Tanguy corre cap a una de les barraques, la latrina. És fosc i no hi ha llum. Entra a la latrina. Només veu algun deportat ajupit en un dels múltiples forats que hi ha. Alguns estan drets. Ell es dirigeix cap a un dels forats, fa el que ha de fer i torna a sortir. De sobte sent que algú el crida.

ANTONIE DESPREZ: *(En veu baixa).* Eh, tu, noi, vine! *(L'home li fa un senyal per què hi vagi. Tanguy gira el cap i mira cap a un costat. Veu un home en la foscor. També té el cap rapat i els ulls sortits. Està assegut. Tanguy mira que no hi hagi ningú més al voltant i hi va. Desconfia).* Tens diners?

TANGUY: *(En veu baixa).* No.

ANTONIE DESPREZ: De quina barraca ets?

TANGUY: De la dotze.

ANTONIE DESPREZ: Digue'ls que si volen pa, jo en tinc. Demà em trobaran aquí mateix. I digue'ls que he sabut que els anglesos han desembarcat a l'Àfrica i que en Rommel ja ha begut oli. *(Agafa el braç de Tanguy i fa que li acosti l'orella perquè el senti millor).* M'ho ha dit un cap quadrat. *(El deixa anar. L'home es mira Tanguy de dalt a baix. Ara ja no parla en veu baixa).* Ets tu, el francès?

TANGUY: *(Tampoc parla en veu baixa, però sí que contesta secament a totes les preguntes).*
Sí

ANTONIE DESPREZ: Què ho fa, que t'hagin posat amb els "polítics"?

TANGUY: No ho sé.

ANTONIE DESPREZ: El teu pare és comunista?

TANGUY: No.

ANTONIE DESPREZ: Bé, això és igual. Jo també sóc francès. Bé, vaja, alsacià. (*S'adona que xerra massa*). Tant se val. I tu, d'on ets?

TANGUY: (*Triga a contestar*). De París.

ANTONIE DESPREZ: Vas arribar abans d'ahir, oi?

TANGUY: Sí.

ANTONIE DESPREZ: Com van les coses per París?

TANGUY: Malament.

ANTONIE DESPREZ: (*Intenta animar-lo*). No t'hi amoïnis, noi. A partir d'ara tot rutllarà millor. (*S'engresca*). No serà pas com el 1914. No, no, et juro que no ho oblidarem aviat. Éreu molta canalla?

TANGUY: Uns cinquanta. Gairebé tots eren jueus.

ANTONIE DESPREZ: Sí, ja els he vist. No hi va haver morts?

TANGUY: Un. Es deia Guy. (*S'entristeix*). Tenia set anys...

ANTONIE DESPREZ: I els seus pares anaven al mateix comboi?

TANGUY: Sí. (*De sobte el vigilant de la latrina els veu*).

VIGILANT DE LA LATRINA: *(Cridant de lluny).* Ei! Vosaltres! Què hi feu aquí?

ANTONIE DESPREZ: *(Aprofitant l'ocasió).* Vigilant!

VIGILANT DE LA LATRINA: *(Perdent la paciència).* Què passa?

ANTONIE DESPREZ: Vine!

VIGILANT DE LA LATRINA: *(Perdent encara més la paciència).* Què vols?

ANTONIE DESPREZ: Et dic que vinguis! Hi guanyaràs! *(El vigilant fa una ullada al voltant mirant que no hi hagi ningú i s'hi acosta corrent. S'ajup per poder estar a l'altura d'Antonie).*

VIGILANT DE LA LATRINA: *(Desconfia).* Què vols de mi?

ANTONIE DESPREZ: Tinc pa per tu.

VIGILANT DE LA LATRINA: Quant...? *(S'ho repensa).* De totes maneres, no tinc diners.

ANTONIE DESPREZ: És igual. Et fio i ja em pagaràs quan en tinguis.

VIGILANT DE LA LATRINA: A veure. *(Antonie treu un bon tros de pa de la seva butxaca. El vigilant s'ho pensa).* Quant en demanes?

ANTONIE DESPREZ: Cinc marcs.

VIGILANT DE LA LATRINA: *(S'esvera).* Cinc marcs? Que ets boig?

ANTONIE DESPREZ: Per què boig? El risc d'anar-lo a buscar no és pas teu. I a sobre te'l venc a crèdit.

VIGILANT DE LA ALTRINA: *(Convençut de fer el que creu que no hauria de fer).* Molt bé, entesos. *(Antonie li dóna el pa).*

ANTONIE DESPREZ: Ara, ves a menjar-te el pa i deixa'ns enraonar tranquils amb el vailet. Em porta notícies importants de París.

VIGILANT DE LA LATRINA: *(Pensa).* Ja sabeu que està prohibit parlar aquí.

ANTONIE DESPREZ: Au, va, que no ens sent ningú!

VIGILANT DE LA LATRINA: Sóc el responsable de la latrina i he de...

ANTONIE DESPREZ: *(L'interromp).* Sí, sí, ja ho sé... ets un funcionari modèlic. Però deixa'ns en pau d'una vegada. Et juro que no en tenim per gaire. *(No gaire convençut, marxa. Antonie es gira cap a Tanguy).* Per cert, em dic Antonie Desprez. I tu?

TANGUY: *(Ja no tan desconfiat).* Tanguy.

ANTONIE DESPREZ: Tanguy? Això no és cap nom!

TANGUY: *(No li ha agradat el comentari).* Que sí!

ANTONIE DESPREZ: Bé, tant se val. On treballes?

TANGUY: A l'excavació.

ANTONIE DESPREZ: *(S'estranya).* Als fossats?

TANGUY: Sí.

ANTONIE DESPREZ: Això és una bogeria! Et moriràs, allà! Faré que t'enviïn als tallers de llana, el kapo és amic meu.

TANGUY: *(Dubta)*. M'agradaria quedar-m'hi... M'agrada treballar a l'aire lliure...

ANTONIE DESPREZ: *(Pensa)*. Llavors, és veritat que et fas amb el pianista?

TANGUY: *(No ha entès la pregunta)*. Com?

ANTONIE DESPREZ: Sí, ja saps qui vull dir, el xicot alemany, aquell, el que toca per als SS cada dissabte al vespre. És amic teu?

TANGUY: No ho sé... Es diu Gunther...

ANTONIE DESPREZ: Llavors segur que és ell... *(Posa el cap entre les cames i fa que no amb el cap. Torna a aixecar el cap)*. Mira, el que és jo, no hi tinc res en contra. Sinó que no m'agraden els alemanyots. Fins i tot quan són amb nosaltres em fa una mica la impressió que és per casualitat, però que ja els agradaria enviar-nos a l'altre barri... *(Pausa)*. Jo penso això. *(Tanguy no contesta. S'estan una estona sense dir res)*. T'ha demanat algun kapo, ja?

TANGUY: *(No l'entén)*. Demanat què?

ANTONIE DESPREZ: Si t'ha fet cridar... Si no ho han fet, val més que ho sàpigues. Fa un quant temps que s'avorreixen. Bé, noi, sóc a la deu. *(S'aixeca i s'incorpora)*. Si hi ha alguna cosa que no rutlla o vols un cop de mà, només has de cridar-me. M'agradaria poder ajudar-te. *(Se'n va)*.

ESCENA 32

Excavació. Camp de concentració d' Auschwitz. Exterior. Migdia.

Tanguy i Gunther seuen en una roca i mengen la sopa tranquil·lament.

GUNTHER: *(S'aixeca)*. Espera, ara vinc. *(Deixa la sopa al costat de Tanguy, allà on estava assegut. Tanguy el mira. Al cap d'uns segons sent un soroll, com el d'una cascada. Mira la sopa vermella de Gunther i veu que algú li està abocant un líquid groc. Mira cap amunt i veu*

que és un deportat que hi està orinant. Els altres deportats riuen quan ho veuen. Tanguy no diu res. Quan el deportat acaba, se'n va. Tanguy comença a plorar. Al cap d'uns segons torna Gunther. Preocupat). Què et passa, Tanguy? Per què plores? (Tanguy, amb els ulls banyats de llàgrimes, mira la carmanyola de Gunther, que continua al seu costat. Aquest ho comprèn i agafa la carmanyola. L'ensuma i dubta. Finalment aboca el seu contingut a terra. Mentrestant, els deportats riuen maliciosament).

TANGUY: *(Continua menjant amb llàgrimes als ulls. Veu que Gunther el mira amb cara d'afamat. Li ofereix la carmanyola). Té, agafa-ho.*

GUNTHER: *(Ho rebutja somrient). Ni parlar-ne, Tanguy. Joestic d'allò més bé. Tu necessites la sopa més que jo.*

TANGUY: *(Mira Gunther de fit a fit). Per l'amor de Déu. (Fa una pausa). Fes-me el favor, menja una mica de sopa. (Li col·loca la carmanyola a les mans). T'ho demano.*

GUNTHER: *(S'ho pensa mirant la carmanyola que té a les mans. Finalment comença a menjar ràpidament). Gràcies.*

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ I: Kapo! Kapo! Vingui! Kapo!

KAPO DE L'EXCAVACIÓ: *(Enfadat). Què passa!?*

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ II: És l'alemany. Obliga el noi a donar-li la sopa. El xiquet està d'allò més prim i caurà malalt!

TANGUY: *(Crida mirant el kapo per defensar Gunther). Li he donada jo! He estat jo!*

KAPO DE L'EXCAVACIÓ: *(Dirigint-se a Gunther). I tu, què n'has de dir? (Gunther no diu res i mira al terra. Ha deixat de menjar).*

MISHA: *(Amb accent rus). “És vrritat”! “El noi ha donarr-li sopa”!*

DEPORTATS DE L'EXCAVACIÓ: *(Tots han sentit el que ha dit Misha i parlen desordenadament).* Calla, tu!, sí, calla!, rus de merda! *(Misha calla).*

DEPORTAT DE L'EXCAVACIÓ II: *(Intentant salvar la situació a favor seu).* Ha donat la sopa a l'alemany perquè li ha demanat. A la nit amanyaga el noi perquè li doni el pa o la sopa! No és la primera vegada que passa!

TANGUY: *(Cridant al kapo amb llàgrimes als ulls).* Mentida, mentida! Juro que no és veritat! Al contrari! És Gunther qui em dona pa, a vegades!

KAPO DE L'EXCAVACIÓ: *(Exaltat).* Ja n'hi ha prou d'aquest color! *(Pensa).* Tots dos em portareu la vostra ració de pa durant una setmana. Així ningú donarà pa a ningú. Vinga! A treballar! *(El kapo se'n va i els deportats riuen).*

TANGUY: *(Queixant-se).* Jo no he fet res...

KAPO DE L'EXCAVACIÓ: *(Ho sent).* Prou! A la feina! *(Tanguy, sense dir res, agafa la pala i baixa a la fossa. Comença a excavar amb força. Està molt enfadat i decebut. Gunther ha fet el mateix i s'ha col·locat al seu costat).*

TANGUY: *(Murmura plorant).* No hi ha dret... no hi ha dret...

GUNTHER: *(Ho ha sentit).* Au vinga, Tanguy. No ploris... Són una colla de desgraciats.

TANGUY: *(Plorant).* Ja ho sé, però...

GUNTHER: *(El talla).* Quan un és molt desgraciat pot tornar-se malvat. Hem de mirar d'entendre'ls. Jo sóc alemany i ells són deportats en un camp de concentració alemany... És natural que tinguin aquestes reaccions. Són tan febles...

TANGUY: *(Plorant més fort).* Però jo també ho sóc, de desgraciat i tu també... No hi tenen dret! Els odio!

GUNTHER: *(Deixa d'excavar)*. No, Tanguy, no has d'odiar! L'odi és una trista malaltia. Precisament perquè tu has sofert molt has de ser molt comprensiu i perdonar-ho tot. *(Pausa)*. Deixa l'odi per als que són massa febles per poder estimar. *(Tanguy deixa d'excavar i plora. Gunther el vol consolar)*. Bé, avui aniré a tocar. Ja fa dos mesos que el comandant no em reclama.

TANGUY: *(Encara plora, però menys. Amb curiositat)*. Tocar què?

GUNTHER: El piano. És l'aniversari del comandant. Els faig un recital. Hi tenen convidats.

TANGUY: *(Estranyat)*. Toques el piano?

GUNTHER: Sí. De jove volia ser pianista. Fins i tot vaig aprovar una oposició al conservatori... *(Recorda)*. Més tard em vaig decidir a estudiar dret.

TANGUY: *(Amb curiositat. Ha deixat de plorar)*. Li agrada el piano al comandant?

GUNTHER: Té adoració per la música. Sobretot Chopin. Aquest vespre tocaré per a ell cinc dels més bells nocturns.

TANGUY: T'agrada això de tocar per als alemanys?

GUNTHER: *(Somriu)*. Jo sóc alemany. *(Pausa)*. A més, no m'interessa saber per a qui toco. Estimo la música. La música no té pàtria... *(Tanguy el mira amb admiració)*.

ESCENA 33

Barraca. Camp de Concentració. Auschwitz. Interior. Nit.

Es veu tot fosc. Se sent una veu en la foscor.

GUNTHER: *(En veu baixa i sacsejant Tanguy).* Tanguy, Tanguy! *(Els ulls de Tanguy s'obren lentament, i amb això, la foscor va desapareixent. Finalment es frega els ulls i mira el rostre de qui l'està cridant).*

TANGUY: *(Amb la veu adormida i molest perquè l'han despertat).* Què vols?

GUNTHER: *(Li fa un senyal per que calli. En veu baixa).* Shhh! Que ens sentiran!

TANGUY: *(Encara adormit).* Qui ens ha de sentir? *(Gunther fa un gest indicant que qui els sentirà seran els que dormen al seu voltant. De tant en tant se sent algú que ronca o algú que es gira a la màrtega).*

GUNTHER: Té, t'he portat això. *(De darrere seu en treu una carmanyola amb pa, xocolata, pastís, galetes i diverses fruites. Tanguy ho mira impressionat).* No volia dir-te res per endavant perquè aquest cop no sabia si me'n donarien, i aleshores no haguessis pogut dormir i t'hauries endut una decepció. *(Fa una pausa i es mira Tanguy).* Mira tot el que he guanyat tocant Chopin, per què després diguin que els músics som uns morts de gana! *(Tanguy li esbossa un somriure).* Bé, ara mengem tant com puguem. Demà aniré a la latrina i barataré el que sobri. *(Agafa un tros de xocolata).* Té, menja.

TANGUY: *(No ho agafa).* No puc... No és meu... T'ho han donat a tu... Jo no en vull...

GUNTHER: *(Estranyat).* Com que no en vols? *(Somriu sarcàsticament).* Ja pots estar segur que en menjaràs tan sí com no! La xocolata, el pa, el plàtan i la meitat del pastís! Tot! *(Es tranquil·litza i li esbossa un somriure picaresc).* Au, va, que celebrarem plegats l'aniversari del comandant! *(Tanguy, amb tímidesa, agafa el tros de xocolata que Gunther té a la mà, quan en fa la primera queixalada, somriu a Gunther).*

ESCENA 34

Carrer. Auschwitz. Exterior. Migdia.

Desembre de 1942. Els carrers estan coberts de neu. Tanguy es troba, juntament amb altres deportats (entre ells, Misha), retirant la neu de la carretera. Dos kapos han col·locat una taula amb dues cadires (on estan asseguts) per deixar-li una ràdio per on hi sona l'Stille Nacht (Santa Nit). És un carrer ample amb cases adossades a ambdós costats. Dos nois alemanys ben abrigats surten d'una de les cases i comencen a llançar boles de neu a Tanguy mentre se'n riuen d'ell. Aquest no en fa cas i continua treballant. Una senyora ben vestida i també abrigada, que porta un paquet a la mà, els veu i els diu que parin.

NEN II: *(Llançant boles de neu a Tanguy). Russen! Russen! (Riu juntament amb l'altre noi que també li està llançant boles de neu. Els kapos també riuen. Amb una de les boles Tanguy cau a terra. Arriba la senyora).*

**<SUBTÍTOLS NEN II: Russos! Russos!>*

FRAU: *(Cridant). Kinder, nach hause! (Tanguy s'incorpora. La senyora mira Tanguy amb compassió. Ell li fa una mirada d'agraïment. La senyora parla un moment amb un dels kapos, que respon fent que sí amb el cap. La senyora treu del paquet un tros de pa i una poma. S'acosta a Tanguy per donar-li el menjar però aquest recula).*

**<SUBTÍTOLS FRAU: Nens, cap a casa!>*

TANGUY: *(Reculant mirant als kapos de reüll de tant en tant. Murmurant). Danke Schön, gnädige Frau. Danke...*

**<SUBTÍTOLS TANGUY: Moltes gràcies, estimada senyora. Moltes...>*

FRAU: *(Amablement). Bitte... (Tanguy mira el kapo amb qui la senyora havia parlat abans. Aquest li fa un senyal per què agafi el que la senyora li ofereix. Aleshores Tanguy ho agafa i la senyora se li acosta i li acaricia el cap). Wie heisst du?*

**<SUBTÍTOLS FRAU: Si us plau... / Com et dius?>*

TANGUY: *(Mig plorós). Tanguy, gnädige Frau.*

**<SUBTÍTOLS TANGUY: Tanguy, estimada senyora.>*

FRAU: *Tanguy? Das ist ein schöner Name. Wie alt bist du?*

**<SUBTÍTOLS FRAU: Tantuy? És un nom bonic. Quina edat tens?>*

TANGUY: Zehn jahre alt, gnädige Frau.

*<SUBTÍTOLS TANGUY: Deu anys, estimada senyora.>

FRAU: *(Sorpresada).* Zhen jahre!?! *(Rumia una mica).* Bist du Jude?

*<SUBTÍTOLS FRAU: Deu anys!?! Ets jueu?>

TANGUY: Nein, gnädige Frau. *(La senyora se'l mira durant una estona amb una expressió compassiva i finalment entra a casa. Tanguy se la queda mirant).*

*<SUBTÍTOLS TANGUY: No, estimada senyora.>

KAPO II: *(Cridant Tanguy, que s'havia quedat parat contemplant com la dona entrava a casa).* Au, vinga, menja't el que t'ha donat! O t'estimes més que ho doni als altres, eh? *(Tanguy el mira i s'afanya a menjar-s'ho tot. Guarda un tros de pa a la butxaca. Veu que Misha l'està mirant i quan el kapo està girat, corre a donar-li la meitat del tros de pa que s'ha guardat a la butxaca. Misha somriu, li dóna les gràcies i s'ho menja).*

MISHA: *(Somrient).* “Grràcies, grràcies, moltres grràcies”. *(L'Stille Nacht continua sonant per la ràdio i enllaça amb l'escena següent).*

ESCENA 35

Barraca. Camp de concentració. Auschwitz. Interior. Nit.

25 de desembre. Es veuen els altaveus grisos per on està sonant l'Stille Natch. La càmera entra a la barraca. Tothom dorm excepte Tanguy.

TANGUY: *(Cridant en veu baixa).* Gunther! *(Espera resposta).* Eh, Gunther!

GUNTHER: *(En veu baixa i mig adormit).* Què vols...?

TANGUY: *(En veu baixa).* Perdona, que dormies?

GUNTHER: *(Menteix).* No, no. *(Fa una pausa).* Què vols?

TANGUY: Baixa. *(Gunther baixa a la màrfega de Tanguy i s'asseu al seu costat). Té. (Tanguy ofereix a Gunther el tros de pa que s'ha guardat al matí).*

GUNTHER: *(Content).* Gràcies.

TANGUY: No. Gràcies a la bona senyora alemanya que m'ho ha donat. *(Gunther menja i s'està en silenci).*

GUNTHER: *(Veu que Tanguy té marques vermelles a la cara).* Què t'ha passat allà fora?

TANGUY: *(Es posa la mà a la cara).* Han sigut uns nois que s'han rigut de mi i m'han tirat boles de neu. *(Gunther s'està una estona en silenci, pensatiu).*

GUNTHER: *(Parla pausadament).* Ja veig... *(Pausa).* Escolta Tanguy, no els guardis rancor als nens que t'han fet mal, d'acord? Només fan el que els ensenyen. *(Pausa).* Són dolents perquè els eduquen en la maldat... El més trist és que ells seran la generació de demà: aquella de la qual hauríem d'esperar un món millor...

TANGUY: *(S'entristeix).* Ja ho sé, Gunther, però...

GUNTHER: *(Després d'una pausa).* Escolta, Tanguy... Volia dir-te... *(S'atura).*

TANGUY: *(Curiós).* Sí?

GUNTHER: *(Continua sense dubtar).* Mira... Si mai em passés res, puja a la meva màrfega i aixeca el primer tauló. *(Pausa).* A sota hi trobaràs una medalla d'or. La duia el dia que em van detenir; era un record de la meva mare. *(Pausa).* Te la regalo...

TANGUY: *(Estranyat).* Però, què vols que et passi?

GUNTHER: *(Intentant fugir del tema).* No ho sé... qualsevol cosa... per cert! Bon Nadal! *(Es posa la mà a la butxaca i en treu un llibre).* Mira, això és tot el que he pogut trobar per

regalar-te. *(Somriu)*. Que sigui com un símbol de la nostra amistat! *(Tanguy ho agafa i somriu. Li cauen llàgrimes)*.

TANGUY: *(Mig plorós, llegeix)*. Re-sur-rec-ció de Tols-toi.

GUNTHER: És un bon llibre. *(Recorda)*. A mi em va agradar molt quan el vaig llegir. *(Es miren amb tendresa i Tanguy s'hi abalança per abraçar-lo)*.

TANGUY: *(Mig plorós)*. Gràcies, Gunther! Moltes gràcies! *(Es torna a incorporar)*. Bon Nadal!

GUNTHER: *(Badallant)*. Sí, sí, bon Nadal. *(Deixa de badallar)*. I ara deixa'm anar a dormir que demà al matí haig d'anar a tocar el recital nadalenc. *(Tanguy somriu)*.

TANGUY: Gunther...

GUNTHER: *(Cansat)*. Sí?

TANGUY: És el primer Nadal a la meva vida que veig garlandes i flors de paper, i que algú em dóna un regal... saps?

GUNTHER: I què vols dir amb això?

TANGUY: Que... estic molt content de passar-lo amb tu. Jo... crec que em costarà molt oblidar aquesta nit...

GUNTHER: Altres l'oblidaran per tu. *(Puja a la màrrega)*. Au, bona nit i fins demà.

TANGUY: *(S'estira)*. Bona nit... *(Tanca els ulls)*.

ESCENA 36

Barraca. Camp de concentració. Auschwitz. Interior. Tarda/Nit.

Hivern de 1943. Fa molt fred. Han passat uns mesos i han arribat nous combois de deportats que tenen problemes per trobar allotjament.

CAP DE BARRACA: *(Ordena a dos deportats).* Vosaltres, tanqueu les portes! *(Els dos deportats ho fan. Al cap d'uns instants truquen a la porta).*

VEU I: *(Es tracta de la veu d'un home de la tercera edat. Suplicant).* Si us plau! Que teniu màrfegues? *(Ningú contesta).* Per pietat, si us plau, contesteu! *(Més fort).* Que teniu màrfegues!?

CAP DE BARRACA: *(Situat al costat de la porta. Cridant).* Ets jueu?

VEU I: *(Silenci).* Sí.

CAP DE BARRACA: No hi ha lloc. Aquí hi ha els polítics. Heu d'anar a baix; a la nou, la deu o l'onze!

VEU II: *(Es tracta de la veu d'un home jove. Dóna tres cops forts a la porta).* Si us plau! Allà ja no hi ha lloc! Hem aconseguit ficar-n'hi alguns, però ja no hi ha lloc!

CAP DE BARRACA: Aquí tampoc hi tenim lloc!

VEU II: Tan sols per una nit! Si us plau! Portem nens i es moriran de fred! Us ho prego, deixeu entrar els nens, si més no!

CAP DE BARRACA: Us he dit que no hi ha lloc!

VEU II: *(Truquen fort a la porta tres vegades).* Obriu, si us plau!

CAP DE BARRACA: Ja t'he dit que aquí no és lloc per als jueus! Nosaltres som polítics. A més, no hi ha lloc!

VEU II: Deixa'ns-ho veure!

ALTRES VEUS: *(Segueixen la veu II)*. Sí, sí, que ens ho deixi veure.

VEU II: *(Després del rebombori que fan les altres veus)*. Només entrarà un de nosaltres per comprovar si és veritat el que dius! Si us plau...! Els nens dormiran a terra, no demanem cap llit. Hem caminat durant dotze dies... Molts han mort... Per caritat, deixeu-nos passar a veure-ho...!

CAP DE BARRACA: He dit que no hi ha lloc. Fora! Deixeu-nos en pau! *(Pausa)*. Hem treballat tot el dia i no tenim lloc per als jueus. Aneu a veure els russos. Potser trobaran alguna cosa per a vosaltres!

VEU III: *(Es tracta d'una altra veu jove)*. Els russos ja n'han aollit alguns... en dormen quatre o cinc a cada màrrega... Feu com ells i deixeu-nos passar...

CAP DE BARRACA: Creu-t'ho! Per anar tots al canyet... no, gràcies! I ara, foteu el camp!

ALTRES VEUS: *(Picant a la porta. Suplicant)*. Obriu! Obriu! Si us plau! Obriu!

SEQÜÈNCIA

Barraca. Camp de concentració. Auschwitz. Interior. Matí.

El cap de barraca obre les portes. La barraca està envoltada de cadàvers congelats. Entre ells hi ha nens. Els deportats s'ho mirem amb horror.

CAP DE BARRACA: *(S'excusa)*. Eren ells o nosaltres! *(Pausa. Es mira els cadàvers. Amb fàstic)*. Al capdavant només són jueus! *(Tots els deportats es miren els cadàvers. Alguns baixen el cap en senyal de dol. Després d'un llarg silenci se sent una veu)*.

GUNTHER: *(Cridant, camuflat entre els deportats)*. Llàstima que no haguem mort nosaltres en comptes d'ells! *(Totes les mirades es dirigeixen cap a Gunther)*.

CAP DE BARRACA: *(Estranyat)*. Què vols dir?

GUNTHER: *(Molt tranquil).* Vull dir que, com a mínim, hauria tingut l'alegria de saber que la dinyaves amb mi.

CAP DE BARRACA: *(Riu sarcàsticament. Dirigint-se als altres deportats).* Amenaces de mort, eh? Ho heu sentit, oi? *(Es dirigeix a Gunther).* Tinc testimonis, amic meu. Ara aniré a veure el kapo. Ja li explicaràs aquesta història... Amenaces de mort... *(Es dirigeix a la sortida).*

TXEC: *(Surt una altra veu d'entre els deportats).* Però si qui l'ha amenaçat de mort ets tu! *(Tothom mira el txec. Després d'un silenci).* Ets tu que li has dit que faries els possibles per tal de matar-lo! Nosaltres en som testimonis! *(Gunther el mira estranyat. Després d'un llarg silenci).* A més, et vam veure ahir al vespre fent mercat negre!

CAP DE BARRACA: *(S'espanta).* Qui, jo? Que fas broma? *(Pausa).* Jo no n'he fet mai, de mercat negre! Només compleixo amb la meva obligació. *(Pausa).* Sóc el cap de barraca! Menteixes...! Menteixes...! Sé que menteixes...! Et veig les intencions... *(Pausa).* Vols que em facin fora, oi? Doncs no te'n sortiràs! No ets més que un porc comunista i ningú t'escoltarà. Però a mi sí, que m'escoltaran, quan expliqui que fas passar pasquins a la latrina!

TXEC: Però no sóc jo sol...! Mathias no és comunista! Ell t'ho pot dir. *(Es dirigeix a l'italià Mathias).* No és veritat, Mathias, que fa mercat negre i que m'acaba d'amenaçar amb la mort?

MATHIAS: *(Dramàtic).* “Per la santa Madonna...”! “Io... ho he sentit tutto”! Ell ha amenaçat de mort. “Per il papa”! “Io... ho visto mercat negre”! “Io... ho... visto tutto”!

CAP DE BARRACA: *(Cridant espantat).* No és veritat! No és veritat! Menteixes! *(Es dirigeix a Mathias).* No ets més que un porc jueu! Ara t'he entès! Vols acabar amb mi, oi?

MATHIAS: “Io”? *(Pausa).* “Per la santa Madonna...”! “Io...Papa pio...”! “Ma...”! “El nen é innocent...”! Ell dirà! *(Totes les mirades cauen sobre Tanguy).*

CAP DE BARRACA: *(Mira Tanguy i li crida espantat suplicant). Tu saps que això no és veritat! Saps que menteixen! No mentiràs pas, tu, oi...? (Tanguy dubta. Tanca els ulls, després mira els cadàvers i més tard Gunther. Finalment es decideix).*

TANGUY: *(Mort de ràbia). Has amenaçat de mort... Has fet mercat negre... (Un deportat surt a buscar els SS. El cap de barraca és a punt de plorar. Està quiet i mort de por. S'orina a sobre. Els altres deportats se'n riuen. Callen quan arriben tres SS amb el deportat que els havia anat a buscar i agafen el cap de barraca. Aquest s'hi resisteix).*

CAP DE BARRACA: *(Crida resistint-se a la brusquedat dels SS). Porcs jueus! Fastigosos comunistes! M'heu traït! No hi teniu dret! (Mirant els SS). Sóc innocent! Si us plau! Sóc innocent! (Aconsegueixen arrossegar-lo fins a fora. Es fa un llarg silenci. Els crits del cap de barraca es van ofegant fins que se senten els fusells dels SS).*

ESCENA 37

Camp de concentració/Barraca. Camp de concentració. Auschwitz. Exterior/Interior. Nit.

Novembre de 1943. Al camp hi ha dos nous edificis. D'un, el crematori, en surt fum negre. Es veu com dos deportats col·loquen un cadàver al tros de ferro i un altre l'empeny cap a les flames. A l'altre edifici, la cambra de gas, hi ha gent despallada i SS que fan que els que encara no ho estan, també es despallin. Els fan entrar en una sala on hi ha dutxes. Tanquen la porta i se sent el soroll de l'aigua quan cau. La gent de dintre crida, i pel vidre de la porta es pot veure com unes mans piquen desesperadament per poder sortir i cauen finalment. Després es veu com dos deportats arrosseguen un carretó ple de cadàvers nus fins a una fossa on hi ha més cadàvers. Se senten alguns bombardeigs. Finalment tornem a ser a la barraca de Tanguy. Gunther parla amb el txec. Tanguy dorm.

TXEC: *(En veu una mica baixa). Has sentit el que diuen?*

GUNTHER: N'he sentit algun rumor.

TXEC: Creus que pot ser veritat?

GUNTHER: Aquests són capaços de tot... i veient la seva situació...

TXEC: *(Espantat)*. Aleshores... Ens mataran a tots?

GUNTHER: *(Per tal que calli)*. Shhhh...! *(Senyalant Tanguy)*. Que ens pot sentir!

TXEC: *(Baixa la veu)*. Perdona...

GUNTHER: No podran matar tothom... S'enduran la gent que no els serveixi... I acabaran amb tots els que puguin...

TXEC: I ja han començat?

GUNTHER: Però, home, no has vist les baixes que hi ha hagut últimament? Ens estan matant en massa! *(De sobte se senten arribar uns oficials de les SS. Tanguy es desperta amb el soroll que fan. Gunther es col·loca al seu costat. En veu baixa)*. Escolta, Tanguy! *(Veu que no li fa cas)*. Tanguy, escolta: promet-me que d'ara endavant faràs esforços heroics per aixecar-te i anar a menjar la sopa cada dia, d'acord? *(Tanguy el mira estranyat. Gunther té pressa)*. Ho promets?

TANGUY: Sí, sí, t'ho prometo.

GUNTHER: Gràcies. *(Fa una pausa)*. Per cert, té *(li posa la cadena d'or a les mans)*, t'ho dono perquè és l'únic objecte de valor que conservo. Guarda-ho bé. *(Pausa)*. Tanguy, escolta això també: no guardis rancor a ningú, pensa que en una guerra no hi ha ni guanyadors, ni vençuts, només hi ha víctimes... per això no vull que odiïs ningú... recorda que l'odi és una cosa dolenta... *(Entren els oficials de les SS)*. Me n'haig d'anar!

OFICIAL SS: *(Dirigint-se a Gunther)*. Tu, baixa d'aquí! *(Gunther tapa Tanguy amb la manta i li fa un petó al cap)*.

GUNTHER: *(En veu baixa)*. Adéu. *(Baixa de la màrfega on hi ha Tanguy i es col·loca amb els altres deportats. Els SS trien uns quants deportats)*.

OFICIAL SS: *(Senyalant. A mesura que els van senyalant, els deportats fan un pas endavant). Tu, tu, tu, tu, tu, tu (senyala Gunther), tu, tu, tu i tu. (Mira tothom per veure si pot cridar algú més). Seguiu-me! (Surten de la barraca marcant el pas. Es fa un silenci i al cap d'una estona se senten les escopetes de l'afusellament).*

SEQÜÈNCIA

Camp de concentració. Auschwitz. Interior. Nit.

Ha passat una estona des que hi ha hagut l'afusellament. Tanguy plora sota la manta. Un deportat la hi estira. Aquest intenta agafar-la.

TANGUY: *(Cridant plorant). Torna-me-la! És meva!*

DEPORTAT DE LA BARRACA I: *Ara ja no és teva! El teu amic me l'ha donat! (Tanguy es queda quiet sense fer-hi res. Els altres deportats se'n riuen).*

DEPORTAT DE LA BARRACA II: *(Cridant els seus companys). Mireu! Té una cadena d'or! (Dirigint-se a Tanguy). Dóna-me-la! El teu amic, l'alemany, em va dir que me la donaria! (S'acosta a Tanguy i li arrenca la medalla d'or de les mans. Tanguy lluita per recuperar-la).*

TANGUY: *(Plorant intentant agafar-la). Torna-me-la! És l'únic record que em queda d'ell! Si us plau! Torna-me-la! (Els altres deportats se'n riuen d'ell).*

ESCENA 38

Camp de concentració. Auschwitz. Exterior/Interior. Nit.

Desembre de 1943. Cauen bombes a la vora del camp. Es pot veure el fum des de la barraca. Els alemanys estan esverats i es preparen per marxar. Les sirenes no paren de sonar. A les barraques hi ha molt de moviment ja que tots els deportats estan contents perquè els falta poc per ser alliberats. Tanguy resta sol a la màrfega, esperant que callin les sirenes.

LES IL·LUSIONS DESTRUÏDES

ESCENA 1

Tren. Camí de Sant Sebastià. Interior. Matí.

Tanguy té 13 anys. Està assegut al seient del vagó del tren que el porta a Sant Sebastià. Té la mirada fixa a terra. Al seu costat hi ha un home: un delegat de la Creu Roja. Aquest li explica on el porten i amb qui s'estarà. Tanguy no escolta, només diu que sí amb el cap.

DELEGAT C.R.: *(Hi ha una cartera al seu costat. Ell parla desinteressadament mentre mira uns documents). Bé, aniràs a Sant Sebastià, a casa de la senyora Lucienne fins que aconseguim localitzar la teva àvia, d'acord? (Tanguy, amb la mirada fixa a terra, fa que sí amb el cap. El delegat de la Creu Roja se'l mira, deixa els documents i sospira). Mira, noi, entenc que ho hagi passat malament, però més val que no li causis cap problema. És bona dona. (Tanguy no diu res i continua observant el terra).*

ESCENA 2

Casa de la Senyora Lucienne. Sant Sebastià. Interior. Tarda/Nit.

Tanguy i el delegat de la Creu Roja es troben davant de la porta del pis de la senyora Lucienne. L'home porta la seva cartera en una mà i la bossa de Tanguy a l'altra. S'obre la porta. La senyora Lucienne és una dona d'uns 60 anys. Duu els cabells blancs i recollits en un monyo.

DELEGAT C.R.: Buenas tardes.

**<SUBTÍTOLS DELEGAT C.R.: Bona tarda.>*

SRA. LUCIENNE: Buenas tardes.

**<SUBTÍTOLS SRA. LUCIENNE: Bona tarda.>*

DELEGAT C.R.: *(Pausa. Deslliurat).* Bueno, aquí le dejo al chico. *(La senyora Lucienne mira Tanguy de dalt a baix. Després mira el delegat de la Creu Roja. Aquest mira Tanguy, s'ajup de manera que pugui estar a la seva altura i li dóna la bossa).* Tè, porta't bé i fes tot el que la senyora et digui, d'acord? *(Tanguy fa que sí amb el cap. Nervió).* Bueno... Hasta la vista... *(Somriu tímidament, es dirigeix cap a les escales i desapareix deixant-los sols).*

*<SUBTÍTOLS DELEGAT C.R.: Bé, aquí li deixo el noi. Bé... A reveure.>

SRA. LUCIENNE: *(Pausa. Per trencar el gel).* En fin, pasa, pasa, no te quedes en la puerta... *(Tanguy entra sense dir res. Subjecta la bossa amb les mans).*

*<SUBTÍTOLS SRA. LUCIENNE: En fi, passa, passa, no et quedis a la porta...>

SEQÜÈNCIA

Casa de la Senyora Lucienne. Sant Sebastià. Interior. Tarda/Nit.

La senyora Lucienne li ensenya la casa a Tanguy, que encara aguanta la seva bossa.

SRA. LUCIENNE: *(Camina per la casa. Tanguy la segueix).* Aquí está el baño y, por último, tu habitación. *(Obre la porta de la cambra. Tanguy observa que és una habitació petita, poc decorada. Hi ha una finestra força gran al fons i, a sota d'aquesta, un llit individual acompanyat d'una tauleta de nit de fusta. Hi entra).* No es gran cosa pero... *(Tanguy, que s'ha acostat al llit, hi deixa la bossa a sobre).* Te he dejado un poco de ropa en el armario. Cámbiate mientras voy a hacer la cena, vale? *(Tanguy assenteix amb el cap).* Bueno, te dejo. *(El mira i lentament se'n va, deixant-lo sol a l'habitació. Tanguy, mentre es descorda els botons de la samarreta, plora en silenci).*

*<SUBTÍTOLS SRA. LUCIENNE: Aquí hi ha el bany i, per últim, la teva habitació. No és gran cosa però... T'he deixat una mica de roba a l'armari. Canvia't mentre vaig a fer el sopar, d'acord? Bé, et deixo.>

ESCENA 3

Sant Sebastià. Exterior. Nit.

Tanguy torna de fer un volt per Sant Sebastià. Duu les mans a la butxaca. Com que fa fred, porta una bufanda que li tapa mitja cara. Duu una boina. Es veu com entra al pis de la senyora Lucienne.

ESCENA 4

Pis de la senyora Lucienne. Interior. Nit.

La senyora Lucienne obre la porta a Tanguy. Aquest entra i deixa la bufanda i l'abric al penjador. Queda quiet. Veu com la senyora Lucienne entra a la cuina i ell, sense dir res, la segueix. A la cuina hi troba la taula parada per dues persones. S'asseu a taula i espera a que la senyora Lucienne porti la cassola i li serveixi un plat. Tanguy no parla.

SRA. LUCIENNE: *(Després de servir el menjar a Tanguy, se'n serveix ella. Comença a menjar i va fent pauses per parlar). ¿Cómo ha ido ese paseo? (Tanguy arronssa les espatlles per mostrar que no ha anat malament. Somrient). Es bonito, San Sebastián, ¿eh? (Tanguy fa el mateix gest que ha fet abans. La senyora Lucienne, en veure que Tanguy no riu ni diu res, deixa de somriure. Fa una pausa). Por cierto, me han dicho que tu abuela ya no está en Madrid sino en Barcelona. (Pausa per menjar). Parece ser que es una mujer muy distinguida. Sabe que vas a ir? (Menja. Tanguy fa que no amb el cap). Pues entonces vamos a hacer una cosa. (Pausa). Te quedarás aquí unos días más, hasta que engordes un poco. (Pausa). Entonces te dejaré en el tren e irás a Barcelona con tu abuela, ¿de acuerdo? (Tanguy assenteix amb el cap mentre està menjant).*

**<SUBTÍTOLS SRA. LUCIENNE: Com ha anat el passeig? És bonic, Sant Sebastià, oi? Per cert, m'han dit que la teva àvia ja no s'està a Madrid sinó a Barcelona. Sembla que és una dona molt distingida. Sap que hi vas? Doncs farem una cosa. Et quedaràs aquí uns dies més, fins que t'engreixis una mica. Llavors et deixaré al tren i aniràs a Barcelona amb la teva àvia, d'acord?>*

ESCENA 5

Andana del tren. Sant Sebastià. Exterior. Matí.

El tren que durà Tanguy a Barcelona ja ha arribat. La senyora Lucienne l'ha acompanyat. A l'andana hi ha molta més gent.

SRA. LUCIENNE: *(Amb un to trist).* Cuídate. *(Tanguy no diu res).* Anda, sube al tren que está a punto de partir.

**<SUBTÍTOLS SRA. LUCIENNE: Ves amb compte. Au, puja al tren que ja és a punt de marxar.>*

TANGUY: *(Després d'una llarga pausa).* Gr... gràcies... *(Deixa la bossa a terra i li fa una abraçada. I puja al tren. Es tanquen les portes i Tanguy li fa adéu amb la mà des de la finestra. La senyora Lucienne respon amb el mateix gest. Ella somriu).*

ESCENA 6

Pis de l'àvia. Barcelona. Interior. Tarda.

Tanguy truca a la porta unes quantes vegades. Veu que no hi ha ningú, es dirigeix cap a les escales i les baixa de pressa. Quan és al vestíbul de l'edifici, gira el cap i mira les escales. A un costat hi ha una dona que frega el terra, la portera, que se l'està mirant. És una dona menuda, morena i grassa. Tanguy obre la porta per tal de sortir.

PORTERA: *(El crida).* Eh! Esperí! *(Tanguy es gira).* Que busca la senyora Bayos?

TANGUY: *(Tímid).* S... Sí.

PORTERA: *(S'entristeix. Mira Tanguy de dalt a baix. Després d'una pausa).* La senyora Bayos ens va deixar fa tres mesos. *(Pausa. Observa la reacció de Tanguy, que s'ha quedat parat. Ara parla despreocupadament).* Era la propietària de l'edifici, vivia al segon pis. *(Pausa).* Ara, el procurador l'hi ha confiscat. *(Pausa).* I què volia, vostè?

TANGUY: *(Desesperançat).* Res.

PORTERA: Que és família seva, potser?

TANGUY: El seu nét.

PORTERA: (*S'esvera*). Verge santíssima! El que era als camps de concentració?

TANGUY: Sí.

PORTERA: (*S'esvera encara més*). Santa Maria Magdalena! Pobra senyora! Com deu sofrir en aquest moment! Si vostè sabés com em parlava de vostè! Tothom parlava de vostè! No es parlava d'una altra cosa! (*Pausa. La portera mira al seu voltant i veu dues cadires*). Vingui, seguei i descansi una estoneta, noiet! (*Ella fa que la segueixi fins a les cadires i s'asseuen*). Jo havia estat portera a Madrid, a casa de la seva mare... A vostè l'he vist néixer! (*Riu tot recordant i fent una pausa*). Era tan bufó! (*Riu*). El meu pare havia estat porter al palauet del seu avi, a Madrid, sap? El seu avi era de categoria, sap? Era de debò una persona de categoria! Ja pot ben dir que té una família vostè...! (*Pausa*). Era l'home més eixerit, el més intel·ligent, potser el més ric i tot de Madrid! (*Recorda. Pausa*). I quines festes que organitzava! Hi havia dos lacais a la porta i tot! (*Riu tot recordant. Tanguy ha començat a plorar i es tapa la cara amb les mans*). Que plores, noiet? No pot ser! Plora? Ai, senyor... Com deu haver patit vostè... (*Pausa*). I tot per culpa de la seva mare...! (*Tanguy continua plorant. Crida mig burleta*). La política!, la política! I miri què n'ha tret de tanta política! (*Mira Tanguy que encara plora. A punt de plorar*). Ai, noiet, no em faci plorar a mi també. (*S'eixuga una llàgrima*). És que veure'l a vostè en aquest estat... (*Pausa*). Qui ho havia de dir, senyoret... El seu avi s'hauria mort del disgust si hagués vist que el seu nét vindria a plorar un dia a ca la portera...! (*Pausa. Es torna a eixugar una llàgrima*). Santa Maria del Pilar! (*Pausa*). Au, noiet, què et passa?

TANGUY: (*Eixugant-se les llàgrimes*). No és res, no és res... (*Es torna a eixugar les llàgrimes. Pausa*). I ha tingut notícies de la meva mare?

PORTERA: (*S'estranya*). La senyoreta? (*Pensa*). Va passar per aquí el 1942. S'havia fet tenyir els cabells. Passava amb un comboi de francesos cap a Anglaterra... (*Pensa*). Però després no n'he tornat a saber res... (*Recorda*). No, res de res... (*Pausa*). Pobre senyor... Què podria fer per vostè?

TANGUY: *(Cansat de sentir la veu de la portera).* Res. Li ho agraeixo... Res. Moltes gràcies per tot. *(S'aixeca i es dirigeix cap a la porta. Quan és a mig camí, la portera torna a parlar).*

PORTERA: *(Alçant la veu perquè Tanguy la senti).* Jo, de vostè, aniria a la policia. Segur que el poden col·locar en algun lloc. No el poden deixar al carrer com si res... Vol que l'acompanyi?

TANGUY: No, gràcies. És molt amable. Passi-ho bé. *(Aconsegueix arribar a la porta).*

PORTERA: Passi-ho bé, senyoret. *(Pausa).* I Déu és testimoni que se m'encongeix el cor de veure'l així tan abandonat de tothom i de tot!

TANGUY: Gràcies... *(Per fi aconsegueix sortir al carrer. Mira a ambdues bandes del carrer i decideix anar cap a l'esquerra. Camina).*

ESCENA 7

Entrada del Correccional. Barcelona (Actual Centre Mèdic Teknon). Exterior. Matí.

Tanguy llegeix: "Asil Dumos Establiment Correccional". Ho llegeix en una placa penjada en un mur molt alt i gruixut. Ell es troba davant d'una porta feta de barrots de ferro. Tanguy porta una bossa verda i l'acompanya un policia. Un home se'ls acosta.

VIGILANT: *(Secament).* Què voleu?

POLICIA: Porto un noi nou.

VIGILANT: *(Desconfiat).* Té l'ordre d'admissió?

POLICIA: Sí. *(Es posa les mans a la butxaca i en treu un paper. Li dona al vigilant).* Aquí la té. *(El vigilant l'agafa enfadat i la llegeix).*

VIGILANT: *(Convençut però secament).* Està bé, passin. *(El vigilant obre la porta i ells entren).*

ESCENA 8

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

El vigilant, el policia i Tanguy es troben davant de la porta d'un despatx. El vigilant truca donant tres cops amb la mà.

GERMÀ ARMANDO: *(Des de dins. Molest).* Sí?

VIGILANT: *(Cridant).* Germà, porto el nou!

GERMÀ ARMANDO: *(Triga una estona a contestar. També des de dins).* Passin. *(El vigilant obre la porta i els fa passar. Després tanca la porta. El germà és un home vestit de negre, baixet, prim, i vell. Al despatx hi ha d'haver una taula d'estudi, amb una cadira negra i gran a joc, i una de més petita i de fusta a l'altre costat de la taula. Sobre el moble hi ha d'haver bolígrafs, llapis, etc. i, tant la taula com les cadires, han d'estar col·locats de tal manera que una persona els pugui rodejar sense topar amb res).*

POLICIA: Li porto...

GERMÀ ARMANDO: *(Talla el policia).* Vagi-se'n! Aquí ja no hi fa res. *(El policia, intimidat, se'n va de pressa. Quan se n'ha anat parla a Tanguy que s'està dret amb el cap baix. Amb autoritat).* Seu! *(Tanguy ho fa de pressa. El germà es passeja per la sala i parla sempre amb autoritat).* La seva última adreça?

TANGUY: *(Dubta. Amb por).* Sant Sebastià.

GERMÀ ARMANDO: Durant quant de temps hi ha viscut?

TANGUY: Vuit dies.

GERMÀ ARMANDO: L'adreça anterior?

TANGUY: Un camp de concentració a Alemanya. *(El germà el mira amb mala cara).*

GERMÀ ARMANDO: *(Amb fàstic).* Ets jueu?

TANGUY: N... No.

GERMÀ ARMANDO: Ets comunista?

TANGUY: No.

GERMÀ ARMANDO: *(S'estranya).* Doncs per què et van internar?

TANGUY: *(No sap què respondre).* Era la guerra...

GERMÀ ARMANDO: *(Amb autoritat).* Aquí no ets a França! *(Continua passejant-se per la sala. Amb fàstic).* Aquí, la púrria com tu la fem anar recta *(amençadorament)*, si no... *(Tanguy s'espanta però no diu res. Cridant).* Posa't dret! *(Tanguy, que tenia les espatlles caigudes, les posa rectes de seguida).* Segueix-me! *(Surt del despatx. Tanguy s'aixeca i el segueix).*

ESCENA 9

Asil Dumos. Barcelona. Exterior. Matí.

El germà fa que Tanguy el segueixi. Camina amb el cor encongit. Travessen un parc i pugen per una escala. Finalment arriben a un pati quadrat, molt extens, sense arbres i rodejat de bancs de gres andalús, on molts nens, tots rapats i vestits amb un uniforme format d'un pantaló de color caqui i una camisa sense coll, xerren, criden i corren. Hi ha dos nois vigilant. Cadascun duu un bastó a la mà. El germà, quan els veu, s'atura, espera que Tanguy arribi on és ell, l'agafa fort del braç i es dirigeix cap on són els dos vigilants. S'atura davant d'ells, aquests es giren. El germà els parla.

GERMÀ ARMANDO: *(Sec)*. Aquest és nou. Que el portin al perruquer per rapar-lo.

KAPO DE L'ASIL I: A quina divisió?

GERMÀ ARMANDO: La B-11. *(El noi que acaba de parlar l'agafa fort del braç i se l'enduu cap a la perruqueria)*.

ESCENA 10

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

El noi l'arrossega fins una porta i el fa entrar.

KAPO DE L'ASIL I: *(Crida dirigint-se al noi que hi ha dins)*. Eh, tu! Tens feina! *(Llança Tanguy cap dins. Aquest cau a terra. Un noi d'uns 17 anys, molt prim, d'ulls marrons i mirada d'animal acorralat l'ajuda a aixecar-se i el fa seure en una cadira. Comença a preparar els estris per rapar-li el cabell. Tanguy s'espera. Finalment comença a rapar. Al cap d'una estona parla)*.

EL P: *(Sobradament)*. Ets tu, l'alemany?

TANGUY: No, jo no sóc alemany. *(Remarca)*. Vinc *(torna a parlar normal)* d'Alemanya.

EL P: Què hi portes a la maleta?

TANGUY: *(No se'n refia)*. Roba i uns quants llibres.

EL P: *(Interessat)*. Res per menjar?

TANGUY: Sí, fruita, pa i una mica de llet condensada.

EL P: Quines fruites?

TANGUY: Plàtans i taronges. (*Pensa*). I mandarines.

EL P: Et “tapo” les peles.

TANGUY: (*No entén res*). El què?

EL P: Que et “tapo” les peles.

TANGUY: I què vol dir això?

EL P: Que jo sóc el primer que t’he “tapat” les peles i, per tant, ja no les pots donar a ningú més, entesos?

TANGUY: (*Amb fàstic*). Us mengeu les peles?

EL P: És clar que sí. Són bones... (*Pensa*). Les peles de taronja tenen vitamina B i amb aquestes i les de la mandarina es fabrica la pólvora... (*Pausa. Es mira Tanguy, que escolta i no entén res*). No ho sabies? (*Pausa per rapar*). I a la pela de la mandarina hi ha un munt de vitamines, també! (*Rapa. Murmura*). Això d’aquí i... (*Fa una última passada. Crida*). Ja està! (*Tanguy s’aixeca i El P li ofereix la mà. Aquest accepta, s’adrecen un somriure*).

TANGUY: Em dic Tanguy.

EL P: Jo, Antonio Maderas. Però tothom em diu El P.

TANGUY: (*Encuriosit*). Per què?

EL P: Perquè m’agafen “pilèsies”.

TANGUY: (*No ho ha entès*). El què?

EL P: Atacs. (*Pausa*). Caic a terra desmaiats, em mossego els llavis, m’ho faig a sobre... Saps què és?

TANGUY: Epilèpsia, sí... *(Pausa)*. Jo també he tingut atacs. Encara en tinc. Però no és per epilèpsia. *(El P mira Tanguy de dalt a baix admirat)*.

EL P: En saps moltes, de coses!

TANGUY: *(Amb vergonya)*. No, no gaires.

EL P: Saps escriure?

TANGUY: Sí.

EL P: Em podràs escriure una carta? *(Pausa)*. És per a la meva germana. És en un altre correccional. *(Pausa)*. M'ha escrit, però jo no sé contestar.

TANGUY: *(S'estranya)*. No saps escriure?

EL P: No.

TANGUY: I no sap escriure ningú, aquí?

EL P: Sí. *(Pensa)*. El secretari del germà Rojo escriu. *(Pausa)*. Però se li ha de donar alguna cosa a canvi. *(Pausa)*. Jo no tinc família i per tant no m'arriben paquets. No li puc donar res si no és que ho trec de la meva ració. *(Pausa)*. I això no ho vull. *(Pausa)*. S'ha de menjar, si no et mors. *(Pausa)*. Sobretot quan estàs malalt.

TANGUY: *(Rumia)*. T'escriuré aquesta carta.

EL P: *(Es diu a si mateix)*. Bé! *(A Tanguy)*. Ets un "manso" de primera! *(Pensa uns instants)*. Vols ser el meu amic?

TANGUY: *(S'ho rumia)*. Per què no?

EL P: *(L'atura i li explica bé)*. Vull dir: vols que anem a mitges en tot?

TANGUY: Què vols dir?

EL P: Mira, de tot el que tingui, a tu te'n donaré la meitat i de tot el que tinguis tu, me'n donaràs la meitat. *(Tanguy s'ho pensa. El P busca una mica de compassió per part de Tanguy)*. No tinc paquets. Com que sóc perruquer, els "pinxos", cada dijous, em donen menjar... Però ningú no vol anar a mitges amb mi. Només els "pinxos" s'arreglen per anar a mitges... *(Pausa)*. Els orfes no van mai a mitges. *(Riu. Tanguy esbossa un petit somriure per quedar bé)*. De què pots donar la meitat si no tens res? *(Per acabar-lo de convèncer)*. Però va bé anar amb algú a mitges: no estàs tan sol, ho entens?

TANGUY: *(S'ho pensa. Indiferent)*. Sí, anem a mitges, si vols.

EL P: Ens donem la mà?

TANGUY: Entesos. *(Encaixen)*.

EL P: Ara escup a terra i digues: "El primer que canviï d'opinió és un venut".

TANGUY: *(Repeteix)*. El primer que canviï d'opinió és un venut. *(El P es posa content i comença a xerrar)*.

EL P: Ai, moltes gràcies, no saps el favor que em fas sent el meu amic. Ja veuràs com no te'n desdiràs. *(Pausa)*. Per cert, has anat als vestidors, ja?

TANGUY: No, per què?

EL P: Hi has d'anar. *(Pausa)*. Treu el menjar de la teva maleta. Jo te'l guardaré. La gent dels vestidors te'l robaria. *(Pausa)*. T'esperaré aquí. *(Tanguy fa que sí amb el cap i surt de l'establiment. Al cap d'uns instants El P agafa la maleta per anar-la a deixar en un lloc segur però algú el crida)*.

TANGUY: *(Traient el cap per la porta)*. P! Ei, P!

EL P: *(Desinteressat).* Digues...

TANGUY: D'això... mmm... Per on s'hi va als vestidors? *(Somriu. El P fa el mateix. Deixa la maleta, se li acosta i li senyala el camí).*

ESCENA 11

Asil Dumos. Barcelona. Exterior. Migdia.

Tanguy ja vesteix l'uniforme de l'Asil Dumos i duu el cabell rapat. Ell i El P estan asseguts en un banc del pati quadrat menjant el que Tanguy portava a la maleta. Pel pati hi ha altres nois jugant o xerrant. El P explica a Tanguy algunes anècdotes.

EL P: *(Mentre menja una mandarina).* Aquell *(assenyala un noi que va amb una crossa)* es diu Miguel Augusto, és orfe. Ell assegura que és descendent d'un emperador romà, però jo no m'ho crec. *(S'estan una estona mirant el noi).* Un consell, no et fiquis amb la seva cama!

TANGUY: *(Encuriosit).* Per què? Què li passa?

EL P: En té una de més petita que l'altra i té complex. *(Riu. Tanguy també. El P busca algú més).* I, mira, veus aquell? *(Senyala un noi a qui li falta una orella. Tanguy el mira).* El germà Rojo li va tallar l'orella una vegada que va intentar escapar-se. *(Tanguy empassa saliva. Mira durant una estona els nois que hi ha pel pati fins que es fixa en un d'ells. Aquest està recolzat a la paret amb el cap baix. És un noi ros de cara angelical).*

TANGUY: I aquell? *(El senyala).*

EL P: *(Mira i després, sec).* Més val que no te li acostis! *(El P mira el noi).* Es diu Fermín. És un dels delinqüents.

TANGUY: I què va fer?

EL P: Va matar el seu pare. *(Pausa).* S'estarà aquí fins als vint-i-un. Després anirà a la presó.

TANGUY: *(Mira El P i torna a mirar Fermín). Vaig a veure...*

EL P: *(Intentant aturar Tanguy. Cridant-lo en veu baixa). Tanguy...! (Aquest no l'escolta i es dirigeix cap a Fermín).*

TANGUY: *(S'ha acostat a Fermín i s'ha posat al seu costat. El P l'observa des del banc. S'estan una estona callats fins que Tanguy decideix parlar). Com és que ens passem tot el dia al pati?*

FERMÍN: *(Mira Tanguy amb ulls d'odi. Enfadat). Que t'he dit alguna cosa jo?*

TANGUY: *(Mira cap a baix. Fluixet). Perdona... Només volia ser amable... No volia molestar-te...*

FERMÍN: No?

TANGUY: *(Fa que no amb el cap). No.*

FERMÍN: *(Bruscament). Doncs sigues amable fins al final i fot el camp! (Tanguy el mira amb ulls de pena i se'n torna corrents cap allà on és El P).*

EL P: *(Tanguy arriba corrents i s'asseu al seu costat. Agafa un tros de pa i comença a menjar. Cantant victòria). Què t'havia dit? No s'hi pot tractar amb aquest! (De sobte, un noi se'ls acosta. És un xicot d'uns 15 anys i de faccions estirades. De mica en mica comencen a arribar més nois).*

INTERN I: *(Allargant la mà). Si me'n dones, jo te'n donaré dijous. (Tanguy se'l mira i pensa. Finalment es decideix).*

TANGUY: *(Trencant un tros de pa). Té. (Tanguy li allarga el bocí de pa i El P l'atura amb un gest brusc).*

EL P: *(Acabant de fer el gest brusc. Cridant). No li donis res! (Tanguy se'l mira).*

TANGUY: *(Contradient-lo)*. Però si només és un tros! M'és igual si m'ho torna o no, li dono perquè té gana!

INTERN II: *(Sense que El P pugui dir res. D'entre els altres interns)*. Jo també tinc gana!
(Els altres interns el segueixen allargant la mà).

INTERN III: *(Entre altres interns que repeteixen el mateix)*. Jo també!

INTERN IV: *(Entre altres interns que repeteixen el mateix)*. Tinc gana! Sóc orfe!

INTERN V: *(Entre altres interns que repeteixen el mateix)*. Sóc de l'Ajuntament! Si us plau! Ningú no em dona res! *(Tanguy s'aixeca i puja de peus al banc intentant fugir de totes aquelles mans que li demanen pa. El P continua assegut al banc, menjant. Tanguy salta a l'altra banda de banc)*.

TANGUY: *(Cridant)*. Deixeu-me en pau!

INTERN I: *(Seguint Tanguy juntament amb els altres interns. Entre altres crits de súplica)*.
Només un trosset!

INTERN III: *(Entre altres crits de súplica)*. Les peles!

INTERN II: *(Entre altres crits de súplica)*. Un trosset de pela!

TANGUY: *(Corrent intentant fugir i cridant desesperat)*. Deixeu-me! Deixeu-me! *(De sobte se sent el xiulet que indica el final de l'esbarjo)*.

GERMÀ ANTONÍN: *(Tots els nois corren cap a la porta d'entrada a l'edifici)*. L'últim d'entrar es quedarà vuit dies sense pa! *(A mesura que van entrant, el germà Antonín pica el clatell d'alguns dels interns)*.

ESCENA 12

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

Es veu una sala estreta amb dues portes il·luminada per dos finestrons. Per una de les portes van entrant els interns un per un completament despullats. Els germans, que porten una corretja a les mans cadascun, han format un passadís perquè hi passin els nois. De tant en tant, donen un cop de corretja als peus d'algun nen que es posa a plorar. Se sent el soroll de les dutxes que prové de l'altra porta. Els interns criden perquè l'aigua està congelada.

GERMÀ ROJO: *(Donant un cop de corretja als peus d'un noi. Cridant). Vés més de pressa! (El noi plora).*

GERMÀ ARMANDO: *(Donant un cop de corretja als peus d'un altre noi. Cridant). Tu! Treu-te el mitjons! (El noi plora. Finalment arriba el torn de Tanguy. El germà Rojo li dona un cop de corretja i ell no plora).*

GERMÀ ROJO: *(Amenaçador. Cridant). Que te'n rius de mi? (Li engega un altre cop de corretja i Tanguy no diu res. Resisteix el dolor. Els altres dos germans també comencen a donar-li cops de corretja fins que cau a terra. Tanguy, ajupit, es tapa el cap amb les mans. Mentre li dona cops). Escòria...! Porc...! Més que porc...! Em vols plantar cara, eh? Ja t'ensenyaré jo a plantar cara...! Porc...! Comunista...! No creiem en Déu, eh? Ens passem de llestos! Porc...! (Li escup al damunt. Tanguy plora de dolor estirat a terra).*

ESCENA 13

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

Han passat uns anys, Tanguy ha complert els 16. Es troba treballant a la polidora d'una fàbrica amb altres interns. S'aixeca molta pols i costa respirar. Molts no paren d'estossegar. Al cap d'una estona se sent un crit de dolor esgarriós.

SEQÜÈNCIA

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

Al pati de la fàbrica hi ha una ambulància. Tots els interns estan allà reunits. Han format un passadís. Dos metges porten una llitera. A sobre d'aquesta hi ha un noi d'uns 15 anys recargolant-se de dolor. Amb una mà s'agafa el canell de l'altra, que se l'ha planxat amb les planxes de la fàbrica. El pugen a l'ambulància i un dels metges baixa per prendre declaració.

METGE: *(Dirigint-se a la multitud. Porta un formulari a les mans).* Algú em pot explicar què ha passat?

GERMÀ ROJO: *(Sortint de la multitud).* Deu haver fet una maniobra en fals.

GERMÀ ANTONÍN: *(Seguint el germà Rojo).* Segur... Segur... És esgarriós...

GERMÀ ROJO: Terrible! Terrible!

GERMÀ ANTONÍN: I tant, i tant...

METGE: *(Dirigint-se al germà Rojo).* I vostè és...?

GERMÀ ROJO: *(Nerviós. Fent veure que està preocupat).* Sóc el germà Rojo, un dels principals col·laboradors del centre. *(El metge escriu al formulari).*

METGE: *(Referint-se al noi).* Estava bé de salut?

GERMÀ ROJO: Excel·lent. *(Pausa).* Encara ahir corria pel pati...

TANGUY: *(Cridant interrompent el germà Rojo).* Mentida! *(Pausa).* És mentida! *(Tothom el mira. El metge queda impressionat. El germà Rojo camina cap a Tanguy).*

GERMÀ ROJO: *(En veu baixa a Tanguy).* Tu, torna-te'n al taller! *(Cridant perquè tothom el senti).* No us l'escolteu...! É... És comunista! Va... Va estar en un camp a Alemanya!

TANGUY: Teniu por, eh? *(Pausa).* Teniu por que el metge sàpiga la veritat...! Doncs bé! La diré jo aquesta veritat! *(Pausa).* Encara que hagueu de matar-me...! Encara que m'hagueu de fer trossos!

GERMÀ ROJO: *(Dirigint-se a un dels kapos que hi ha per allà. Furiós).* Tu! Emporta't aquest histèric cap als polidors! *(El kapo s'hi dirigeix i quan vol posar-li una mà al damunt per agafar-lo, Tanguy l'aparta violentament).*

TANGUY: *(Histèric. Cridant).* No em toqueu! Em feu fàstic! Em feu fàstic...!

METGE: *(Se sent la seva veu entre els crits de Tanguy).* Deixeu-lo parlar! *(Tothom calla i mira el metge).* Segur que té alguna cosa a dir.

TANGUY: *(Amb llàgrimes als ulls i donant cops a la mà del kapo que intenta agafar-lo constantment).* Gràcies. *(El kapo deixa d'intentar-ho. El germà Rojo s'ho mira nerviós).*

METGE: Parla... Com et dius?

TANGUY: Tanguy.

METGE: Diràs la veritat i res més que la veritat?

TANGUY: Sí.

METGE: Saps que el teu testimoni haurà de ser tingut en compte en la investigació, si mai s'hagués d'obrir una investigació?

TANGUY: Sí.

METGE: I no tens por de dir la veritat?

TANGUY: Sí.

METGE: I doncs... Per què la dius?

TANGUY: (*Dubta*). Miri, a mi...! Tant se me'n dóna...!

METGE: Ets delinqüent?

TANGUY: No, sóc orfe...

METGE: Bé, què ens has de dir?

GERMÀ ROJO: (*Cridant nerviós*). Que no se n'adona? És comunista! (*Pausa*). S'inventarà tot de mentides! No pot escoltar-se'l de cap manera! És comunista!

METGE: I com ho sap vostè que és comunista?

GERMÀ ROJO: Els alemanys el van internar en un camp.

METGE: Quina edat tenia aleshores?

GERMÀ ROJO: Deu... o dotze anys.

METGE: Comunista als deu anys...? (*El metge mira fixament el germà Rojo que s'està posant nerviós*).

GERMÀ ROJO: No creu en Déu ni en res sagrat...!

METGE: I com ho sap, vostè?

GERMÀ ROJO: No combrega...

METGE: Si estigués en una altra banda, potser combregaria. *(El germà Rojo calla. El metge es dirigeix a Tanguy)*. Ara, parla.

TANGUY: *(Mig plorós)*. Es deia Antonio Fuentes Mazos... Tenia quinze anys i sis mesos... Treballava en la matèria plàstica. *(Pausa)*. La setmana passada provà d'enviar una carta d'amagat a la seva família dient que passava molta gana i molt fred... Demanava a la seva mare que li enviés una manta de debò... *(Explica)*. Sé el que deia a la carta perquè Fuentes no sabia escriure i jo li vaig fer la carta... *(Pausa. Torna al to normal)*. Havia de lliurar-la a un kapo que semblava un bon amic. Havia promès al kapo que li donaria la seva propina de la setmana durant un mes... El kapo sortia per la ciutat i havia jurat que tiraria la carta a la bústia... *(Pausa. Explica)*. En realitat, va denunciar Fuentes... *(Pausa)*. Abans-d'ahir Fuentes va rebre una pallissa. Vam comptar els cops des del dormitori: *(empassa saliva)* cent deu... *(Pausa)*. Tenia l'esquena vermella i ben inflada... Em va venir a veure ahir... Aquí els meus companys recorren a mi perquè es pensen que jo ho sé tot perquè sé llegir i escriure... *(Petita pausa)*. Li vaig embenar l'esquena com vaig poder i vaig posar-hi una mica d'oli al damunt... *(Pausa)*. Ell... Fuentes... Em va confessar que la vista se li enterbolia... *(Pausa)*. Per desgràcia, jo no hi podia fer res... *(Pausa)*. Aquests últims dos dies no ha tingut res per menjar... *(Pausa. Mira el germà Rojo)*. El germà Rojo li deia que ahir encara corria pel pati... És veritat; però era per fer la sínia. *(Mira el metge)*. Sap què és...? *(El metge li fa un gest que li fa entendre que no. Explica)*. Bé. El germà Rojo i el kapo que el va denunciar s'havien situat a les cantonades del pati. Li fuetejaven les cames amb una corretja estreta que aquí en diuen un revifador... *(Pausa)*. Finalment, ahir, el germà Rojo el va traspasar de la matèria plàstica a les premses... *(Mira el metge)*. La resta ja la sap... *(Hi ha un llarg silenci. El metge ha quedat impressionat i el germà Rojo està més nerviós que mai)*.

METGE: *(Es reincorpora)*. Bé, li ho agraeixo... *(Pausa)*. De seguida examinaré el cos per constatar si presenta els signes que m'ha indicat. També faré que li examinin els ulls. *(Sospira)*. Malauradament, la seva declaració no és suficient. Cal un segon testimoni perquè pugui tenir un valor legal. *(Pausa)*. Podria trobar un segon testimoni? *(Mira el conjunt d'interns)*.

TANGUY: No ho crec. Tenen molta por...

METGE: Ho entenc... És una llàstima...

FERMÍN: *(De sobte)*. Jo seré el segon testimoni! *(Tothom es gira cap a Fermín. El germà Rojo el mira horroritzat. Comença a parlar)*. Sí, el que ha dit Tanguy és veritat. I li diré més: ell està castigat des de fa dos mesos; no ha menjat pa des de fa gairebé una setmana... No li ha dit res... *(El metge mira Tanguy que està amb el cap baix)*.

METGE: *(Mira Fermín)*. Moltes gràcies... El seu testimoni és molt important, li ho agraeixo...

GERMÀ ROJO: Però si és un delinqüent! I mai no va a l'església...! *(Els seus crits es van apagant poc a poc)*.

ESCENA 14

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Matí.

Els nois del correccional han format dues files rectes a l'entrada per tal de rebre el bisbe. Els tres germans han sortit per ajudar-lo a baixar del cotxe. El bisbe, vestit amb els seus hàbits, passa pel mig de les dues files i saluda els interns, que riuen i l'elogien. Tanguy mira el bisbe inexpressiu. El bisbe és un home vell, baix, gras i enjoiat amb molts anells.

SEQÜÈNCIA

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Migdia.

Hi ha una taula llarga ben parada al mig del menjador. El bisbe és el cap de taula, al seu costat hi ha els germans i els kapos. En una altra taula, també llarga, hi ha els interns. El bisbe s'aixeca i comença el seu discurs.

BISBE: *(En veu molt alta perquè el senti tot el menjador. Expressiu to de discurs)*. Estimats infants! *(Pausa)*. Ens sentim profundament commoguts per l'estimació de la qual feu prova envers el pastor d'aquesta riallera i generosa ciutat de Barcelona, fundada a l'època dels antics

romans. *(Pensa. Alça la veu)*. “Barcino”! *(Veu normal)*. Va ser el seu primer nom. *(Pausa)*. Barcelona i tota Catalunya han tingut un passat gloriós on la religió catòlica ha estat sempre vigent. *(Pausa)*. Barcelona és d’aquelles ciutats que un sent a prop del seu cor. *(Llarga pausa. Mira els germans)*. Aquests magnífics religiosos tenen cura del vostre cos i de la vostra ànima. *(Pausa)*. De vosaltres, en fan uns homes! *(Pausa. Mira els nois)*. Una mica a desgrat vostre. *(Pausa)*. És clar que vosaltres us queixeu... *(Pausa)*. Però el metall en brut, si pogués, no es queixaria quan el forjador pica; i, tanmateix, quin orgull el d’aquest metall, una vegada ha esdevingut un objecte preat...! *(Pausa)*. El mateix, estimats infants, s’esdevé amb vosaltres... *(El bisbe fa un llarg silenci. No sap què dir. Es mira els germans i després els nois)*. Bé, procedim a beneir la taula. *(Pausa)*. “Benedic, Domine, nos, et haec tua dona quae de tua largitate sumus sumpturi. Per Christum Dominum nostrum”.

TOTS: Amén.

BISBE: “Mensae coelestis participes faciat nos, Rex aeternae gloriae”.

TOTS: Amén.

SEQÜÈNCIA

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Migdia.

Mentre el bisbe està beneint la taula, Fermín comença a parlar a Tanguy, que seu al seu costat.

FERMÍN: *(Amb fàstic. Murmura mirant el bisbe, procurant que Tanguy el senti)*. És fastigós! *(Tanguy el mira)*. Em fa venir nàusees. *(Pausa. Mira Tanguy)*. L’has vist, amb aquesta panxa i els anells? I això és un deixeble de Jesucrist!? *(Irònic)*. La feia ballar grassa, Jesucrist, en tot cas!

TANGUY: I nosaltres també. Gràcies al bisbe hem pogut menjar carn. *(Il·lusionat)*. Fa tres anys que sóc aquí i és la primera vegada que ensumo la carn!

FERMÍN: *(Amb fàstic. Mira el seu plat).* M'estimaria més menjar farinetes que no veure tot això... *(Pausa. Mira Tanguy).* Que no t'adones, que se'ns ha rifat?

TANGUY: *(No ho entén).* Per què?

FERMÍN: *(Fent la burla).* Per què, per què...? *(L'ha ofès i parla enfadat).* Aquest romanço de metall que està content que el forgin! Tu t'ho empasses? A mi em sembla una bola. *(Pausa).* Una bola tan grossa com el bisbe! *(Pausa).* Ell ja ho sap, el que hi passa aquí. *(Tanguy el mira bocabadat).* No pas tot, és clar. Però en sap el principal. *(Pausa).* I hi està d'acord...! *(Pausa).* Per l'amor de Déu...! *(Pausa. Mira Tanguy).* Ho entens?

TANGUY: *(Bocabadat).* Sí.

FERMÍN: *(No entén que Tanguy digui tan poca cosa).* I aquest és tot l'efecte que et fa?

TANGUY: No... *(Mengen en silenci).*

FERMÍN: *(Al cap d'una estona acosta el seu cap al de Tanguy i li diu en veu molt baixa).* Avui saltaré la paret.

TANGUY: *(El mira impressionat i després continua menjant. Parla a Fermín en veu molt baixa).* T'enampanan.

FERMÍN: M'hi arriscaré... *(S'adona que hi ha molta gent).* Bé, després t'ho explicaré amb més calma.

ESCENA 15

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Després de dinar.

Tanguy i Fermín han entrat al pati. Tanguy vol sentir el pla de Fermín.

FERMÍN: *(Senyalant una de les parets on no hi ha ningú).* Acompanya'm fins a aquella paret. *(Caminen fins a la paret i s'asseuen recolzant-hi l'esquena).*

TANGUY: Jo de tu no ho faria. *(Pausa).* T'examparan.

FERMÍN: Doncs jo crec que cal arriscar-se. *(Pausa).* Qui no arrisca, res no té.

TANGUY: *(Somia).* Sortir... Potser és possible... *(Espatlla el somni).* Però després, un cop fora? Segur que t'exampen...

FERMÍN: Potser... *(S'explica).* Però si passo ni que sigui tres mesos en llibertat tot això que hauré guanyat!

TANGUY: *(Horroritzat).* I després, et clavaran una pallissa...!

FERMÍN: *(Li és igual).* Això rai...! *(Pausa).* Ja me n'he fet a la idea. *(Llarg silenci).*

TANGUY: *(Somiant).* Quin goig poder ser lliure...! *(Silenci).*

FERMÍN: Ets de l'Ajuntament, tu?

TANGUY: Sí.

FERMÍN: Encara et falta molt. T'hauràs d'esperar a fer els vint-i-un....

TANGUY: Ja ho sé...

FERMÍN: Quants en tens, ara?

TANGUY: Setze.

FERMÍN: Només et falten cinc anys de res...

TANGUY: Per mi és molt de temps! (*Fermín el mira i aixeca les espatlles. Després torna a mirar a terra. Llarg silenci*). É...és veritat que has matat el teu pare?

FERMÍN: Sí.

TANGUY: Per què?

FERMÍN: M'avorria... (*Pausa*). Plorava tota l'estona i cada vegada que bevia em venia a buscar fent el ploricó. (*Imitant*). "Fermín, fill meu... Ets el meu únic suport, el meu únic suport! Dóna'm una mica de diners! Només una mica...!" (*Pausa*). Un dia, me'n vaig afartar i...

TANGUY: Fa molt que ets aquí?

FERMÍN: Dos anys.

TANGUY: Què feies abans de m... (*Se'n desdiu*). De l'accident?

FERMÍN: (*Silenci. Pensa*). Jo era un bon noi, saps? Era maco... i n'era conscient. (*Pausa*). La meva mare sempre m'havia dit que era ben plantat. (*Pausa*). Així, com que hi ha gent que els agraden els xicots ben plantats i a casa hi faltaven diners...

TANGUY: (*Amb cara de fàstic*). I no ho trobaves fastigós?

FERMÍN: (*Evidenciant-ho*). És clar que sí...! (*Pausa*). Però tot ho és, de fastigós! (*Pausa*). Et penses que és divertit treballar d'obrer en una fàbrica? Et penses que és divertit descarregar vaixells al port?

TANGUY: (*Fa que no amb el cap. Pensa*). Però... Ho feies amb dones per diners?

FERMÍN: Amb dones... i amb tot! (*Silenci*).

TANGUY: Guanyaves diners?

FERMÍN: *(Desinteressat)*. A vegades... *(Pausa)*. Hi havia vespres que la cosa rutllava... Jo era l'únic que portava alguna cosa a casa... *(Silenci)*. I tu?

TANGUY: *(No s'ho esperava)*. Jo? *(Mira bocabadat Fermín. Aquest assenteix amb el cap)*. Jo adorava la meva mare... Era tan maca, tan intel·ligent! Jo li deia que era tan maca com una fada! *(Sospir)*. Em fa molt de mal pensar que des de fa set anys viu, parla, riu i beu, mentre jo era amb els deportats, a Alemanya, i després aquí, amb els germans...! *(Pausa)*. L'estimava tant...! *(Pausa)*. A vegades penso que m'ha oblidat... *(Pausa)*. O potser es pensa que he mort...

FERMÍN: Però potser no és culpa seva. Vull dir que potser hi pensa en tu. Qui sap?

TANGUY: No n'hi ha prou amb pensar! Quan em va deixar a Marsella... *(Pensa)*. En fi, la teva mare ho hauria fet?

FERMÍN: Mai.

TANGUY: *(S'entristeix)*. Ja m'ho pensava... *(Pausa)*. Ja veus... La meva mare estimava la humanitat, la fraternitat, la llibertat... I no tenia temps d'ocupar-se dels que l'envoltaven.

FERMÍN: *(El mira interessat)*. I el teu pare?

TANGUY: El meu pare? *(Fermín assenteix)*. El meu pare era un covard. *(Pausa)*. Gairebé no me'n recordo. No crec que fos dolent... *(Ho deixa ben clar)*. Però era un covard. *(Silenci)*.

FERMÍN: Ja veig... *(Pausa)*. Deu ser cruel dubtar de la teva pròpia mare... *(Tanguy assenteix. Silenci)*.

TANGUY: *(De sobte)*. Per què el primer dia no vas voler parlar amb mi?

FERMÍN: Perquè eres de l'Ajuntament. *(Pausa)*. Gairebé tots els de l'Ajuntament són uns bandarres. Tots acaben sent homes de confiança dels germans. *(Pensa)*. A més, portaves un paquet, i no m'agrada que la gent pensi que sóc company de ningú perquè té un paquet. Aquí, això és el pa de cada dia. *(Pausa)*. Ja has vist El P. *(Pausa)*. Ell fa la mateixa jugada cada

vegada: va a mitges amb tots els que arriben nous, els ajuda a empassar-se tot el que porten i, en acabat... *(Pausa)*. De desagraïts, el món n'és ple! *(Silenci)*.

TNAGUY: I ara, per què parles amb mi?

FERMÍN: No reps paquets i... ets un home...

TANGUY: *(No sap què dir)*. Ah... *(Es fa un llarg silenci)*.

INTERN VI: *(Cridant)*. Ei! Ets tu en Tanguy?

TANGUY: *(Cridant)*. Sí, per què?

INTERN VI: *(Cridant)*. Et criden al locutori!

TANGUY: *(Mira Fermín)*. Bé, me'n vaig...

ESCENA 16

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Tarda.

Tanguy camina cap al locutori. Veu que és el metge qui l'està esperant. Entra.

TANGUY: Hola.

METGE: *(S'aixeca i dona la mà a Tanguy)*. Hola. *(Hi ha una pausa perquè tots dos s'asseguin)*. Volia veure'l. *(Pausa)*. Vostè va ser molt valent quan hi hagué l'accident... *(Pausa)*. Vaig obrir una investigació. *(Tanguy somriu il·lusionat però el metge continua seriós)*. Malauradament, s'ha aturat. *(Tanguy es posa seriós)*. He rebut ordres formals... *(Pausa)*. Cregui'm que em sap molt de greu! *(Tanguy s'està amb el cap baix pensant)*.

TANGUY: Ho entenc... *(Silenci incòmode)*.

METGE: Mira... aquest no és lloc per tu. *(Pausa)*. He parlat amb una amiga meva que treballa a la *Societat Protectora de Menors*. Si tens alguna manera d'arribar a Madrid, vés-hi. Allà et podrien enviar a una bona escola... *(Pausa. Es treu una carta de la butxaca i la hi ofereix a Tanguy)*. Té, t'he fet una carta de recomanació. *(Pausa)*. Espero que et serveixi d'alguna cosa.

TANGUY: *(Suau)*. Moltes gràcies.

METGE: Mira... No cal que me les donis, les gràcies. *(Pausa)*. Ens sentim culpables cada vegada que venim aquí, ho entens? *(Pausa)*. T'ho dic de veritat, te n'has d'anar d'aquí.

TANGUY: Ho intentaré...

METGE: Bé, et desitjo bona sort. *(Pausa)*. Si arribes a Madrid, estic segur que estaràs en bones mans. *(Silenci)*. Has patit molt, veritat? *(Silenci)*.

TANGUY: Una mica...

METGE: Si, ja me n'adono. Bé, a reveure. I un cop més: bona sort.

TANGUY: Gràcies... *(El metge surt del locutori)*.

ESCENA 17

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Migdia.

Tanguy torna a ser al pati. Veu que Fermín no s'ha mogut de lloc i es dirigeix cap a ell. S'asseu al seu costat.

TANGUY: *(Mentre corre cap a ell)*. Fermín!

FERMÍN: *(Tanguy s'asseu al seu costat)*. Què?

TANGUY: (*Esbufegant*). Em vols al teu costat per saltar la paret?

FERMÍN: Entesos. (*Pausa*). Però què t'agafa?

TANGUY: (*Encara esbufega*). Res. (*Pensa*). M'acaben de fer una bona oferta. (*Silenci*). Tens un pla?

FERMÍN: Sí.

TANGUY: Quin? Per quan?

FERMÍN: Per aquest vespre. (*Pausa*). Hem d'aprofitar que el bisbe és aquí. Els kapos estan mig borratxos perquè s'han begut tot el vi. (*Pausa*). És una ocasió única. (*Pausa*). Tens atacs molt sovint?

TANGUY: Sí.

FERMÍN: Què fan amb tu quan et trobes així?

TANGUY: Em porten a la infermeria.

FERMÍN: Podries simular un atac? (*Tanguy fa que sí amb el cap*). Ells s'ho empassaran. Estan acostumats als de veritat i no distingiran que aquest serà fals...

TANGUY: Bé.

FERMÍN: T'ho muntaràs per caure entre El P i jo. Nosaltres t'agafarem i, com que és un noi de confiança, el kapo dirà que et portem a la infermeria. (*Pausa*). Quan travessem el parc, jo diré que estic cansat i et deixarem anar. (*Pausa*). Llavors trauré el ganivet i l'amenaçaré. El lligarem i el deixarem darrere un arbre i després saltarem la paret.

TANGUY: Sí. Però què faràs si el kapo et diu que em deixis anar i envia a buscar-ne un altre al teu lloc?

FERMÍN: Te'n sortiràs dient que només era un principi d'atac de nervis i haurem de deixar-ho per una altra ocasió... Però em penso que la cosa anirà bé.

TANGUY: *(Pensa)*. D'acord.

ESCENA 18

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Vespre.

Fermín i Tanguy observen El P amagats darrere un arbre.

FERMÍN: *(En veu baixa)*. Mira'l, és allà.

TANGUY: Sí, ja el veig. *(Pausa)*. Bé, me n'hi vaig.

FERMÍN: *(L'atura)*. No, deixa que hi vagi jo primer. *(Fermín comença a caminar. Quan ja hi és a prop, Tanguy surt de l'amagatall i es dirigeix corrent cap a Fermín. Quan és entremig d'ells dos, cau a terra simulant l'atac)*. Tanguy! Tanguy! Què et passa!? Tanguy! *(Mira al voltant)*. P! Ei, P! Ajuda'm! *(El P s'hi acosta i ajuda Fermín a carregar Tanguy)*.

KAPO DE L'ASIL II: *(S'ha acostat a ells. Mig ebri)*. Què passa?

EL P: És l'alemany. Ha caigut a terra.

KAPO DE L'ASIL I: Una altra vegada...! Porteu-lo a la infermeria, a veure si es mor d'una vegada! *(Remuga)*. Sempre malalt! *(El P i Fermín l'agafen i comencen a caminar)*.

SEQÜÈNCIA

Asil Dumos. Barcelona. Interior. Vespre.

Són a mig camí. No hi ha ningú als voltants, només arbres, el mur, i l'edifici, on tothom està de gresca.

FERMÍN: Espera't, descansem! Estic cansat. Deixem-lo a terra un moment. *(Quan l'han deixat a terra, Fermín s'estira mentre es treu el ganivet. De pressa, s'acosta al P i li posa el ganivet al coll. Tanguy obre els ulls i s'aixeca).* Té, agafa la corda! *(Pausa).* Lliga-li els punys a l'esquena. *(Tanguy ho fa. Es col·loca darrere El P i s'ajup per lligar-lo).* Això mateix, molt bé!

EL P: *(Amb molta por).* Què voleu fer!? No em voleu pas matar..., oi? No voleu pas saltar la paret...? *(Tanguy i Fermín es miren amb complicitat i es dediquen un somriure picaresc).* Em castigaran... Estic malalt... No m'ho podeu fer això!

FERMÍN: *(Mentre l'acaben de lligar).* Tu, calla!

TANGUY: *(Tanguy s'aixeca).* Ja està, Fermín?

FERMÍN: No, espera. *(Es treu un mocador de la butxaca).* No permetré que cridi. *(Fa una mena de bola amb el mocador i el posa dins la boca del P. Dirigint-se a ell).* Ho sento, noi, però cal el que cal... *(Riu).* Au, anem! *(Tots dos corren cap al mur. Fermín ajuda Tanguy a escalar-lo).*

TANGUY: *(Quan ja són tots dos a dalt).* No puc, Fermín. Tinc por...

FERMÍN: Ho has de fer!

TANGUY: *(Mig plorós).* No, no puc. Em trencaré una cama! *(Pausa).* Tinc por...

FERMÍN: *(Tranquil·litzant-lo).* S'ha de caure amb la punta dels peus i rebotar com una pilota. Au, tu primer. *(Tanguy mira Fermín i després tanca els ulls i salta. Després ho fa Fermín i comencen a córrer camps enllà).*

ESCENA 19

Estació. Sitges. Exterior. Tarda.

Tanguy i Fermín caminen ràpidament. Fermín va davant i Tanguy el segueix. Tanguy no sap per què són allà

TANGUY: *(No entén per què Fermín l'ha dut a l'estació).* Fermín, per què hem vingut aquí? *(Fermín no diu res. Mira endavant i continua caminant. Al cap d'una estona ja són davant d'un tren).* Fermín, Fermín, què vols ver? Digues-m'ho! *(De sobte Fermín es para darrera d'una columna de l'andana i amb un gest fa que Tanguy calli i s'amagui. Un policia passa per davant i no els veu).*

FERMÍN: *(Seriós).* Escolta, Tanguy. Ara pujaràs en aquest tren i aniràs a Madrid. Cal que arribis a Madrid, entens? Ja sé que és dur separar-se, però la policia ens enxamparà més fàcilment si som dos. *(Pausa. Tanguy ha començat a plorar).* Mira, jo sóc un assassí, i les meves dades deuen ser a totes les comissaries. En canvi, tu te'n podràs sortir molt bé.

TANGUY: *(Amb veu plorosa).* Encara no, Fermín! No ens separem encara! Demà, demà, si vols! Però avui no! No em deixis sol!

FERMÍN: No, ha de ser ara. Si no, no podrem mai. Ara és el moment!

TANGUY: No puc, la policia m'agafarà!

FERMÍN: *(Insistent).* No t'agafarà!

TANGUY: Però jo no sé viatjar d'aquesta manera!

FERMÍN: Sí, que en sabràs! Pujaràs a aquesta cabina. *(Senyala la que té davant seu).* T'asseuràs sense moure't i esperaràs que el tren es pari. *(Pausa).* Mira, al vagó hi ha escrit "Madrid" amb guix. És un tren directe. No hauràs de patir per res. *(Sona una sirena que indica que el tren és a punt de marxar).* Ara, puja!

TANGUY: *(Plorant).* No...! Demà, si vols.

FERMÍN: *(Enfadat).* Ara! *(Empeny Tanguy. Aquest, vigilant que no el vegin, puja al vagó i s'asseu amagat darrere d'una caixa. En veu baixa).* Adéu...

ESCENA 20

Despatx. Úbeda (Jaén). Interior. Nit.

Ens tornem a trobar en un despatx. La càmera només pot veure Tanguy assegut en una cadira situada darrere d'una taula plena d'objectes i papers. Tanguy encara està parlant amb algú que no podem veure.

TANGUY: *(Amb veu decaiguda).* Després vaig fer servir la carta que m'havia donat el metge i... Aquí estic. *(Mira la persona que té davant. Ara ja el podem veure. És un home de cabells grisos i mig calb. Té la mirada penetrant. Porta ulleres. Té més o menys 65 anys. Està assegut a la cadira, amb el cap recolzat sobre les dues mans escoltant Tanguy atentament).*

PARE PARDO: *(Somriu).* Bé, ho entenc... *(S'aixeca i es dirigeix cap a la finestra. Mira fora).* Aquí no tindràs murs ni vigilància. Seràs lliure. Si un dia vols marxar, ningú no t'ho impedirà. *(Pausa).* Però mentre no hagi trobat cap altre lloc, voldria que t'estiguessis aquí com si fos casa teva. *(Pausa).* Nosaltres no som aquí per castigar-te, sinó per ajudar-te en tot el que necessitis... *(Silenci. El mira).* No tot et serà fàcil, els nens que tinc aquí no han conegut altres problemes que els d'una misèria tan vella com Andalusia. No són dolents... Però potser els trobaràs "molt joves"... Allò que fa envellir una persona, *(remarca)* tingues-ho per segur, són els adéus; com més adéus has donat a la teva vida, més vell ets. Envellir és deixar algú o alguna cosa... *(Pausa).* Et sentiràs vell... Potser no t'entendran... *(Pausa).* Si veus que la cosa no va bé, vine a aquest despatx, vine-hi com aniries a l'església si fossis creient: per deslliurar-te. Sempre tindrem de què parlar... Estarem sols... *(Pausa. Mira un esquelet de juguina que hi ha penjat en un costat. Després torna a mirar Tanguy).* Amb Filiston.

TANGUY: *(Estranyat).* Filiston?

PARE PARDO: *(Content).* Filiston! El millor amic que tinc. *(Es dirigeix a l'esquelet, li agafa una mà i li besa. Torna a mirar Tanguy).* El vaig comprar quan feia tercer de Medicina.

Estava tant content que el primer dia de tenir-lo vaig dormir amb ell i tot! (*Tanguy fa un gest de protesta i quan ho veu, el Pare Pardo aixeca les celles*). Què...? No deus pas tenir por de Filiston, oi? És un xicot encantador i d'una discreció a prova de bomba. (*Tanguyriu. Seriosament*). Cosa que no es pot dir de molt éssers humans... (*Tanguy es posa seriós. Pausa*). Bé, t'ensenyaré la teva habitació. Acompanya'm. (*El Pare Pardo es dirigeix cap a la porta*).

ESCENA 21

Aula. Úbeda (Jaén). Interior. Matí.

Tanguy camina per un passadís estret fins arribar a una porta. Ell duu a la mà un parell de llibres i un llapis. Està aturat davant la porta i per fi l'obre i entra. És una de les aules on Tanguy va a classe. Hi ha força aldarull. Tanguy seu al seu lloc i deixa els llibres sobre el pupitre. Aquests estan col·locats en dues columnes de quatre pupitres cadascuna, una d'elles toca a la finestra. Hi ha vuit files per cada columna de pupitres. Ell seu a la quarta fila de la columna que està tocant a la finestra, al lloc que dona al passadís central de l'aula. Un noi que seu a la cinquena fila de l'altra columna, també al lloc que dona al passadís, el crida.

MANOLO: (*Cridant perquè Tanguy el senti amb tot l'aldarull que hi ha a l'aula*). Tanguy! Tanguy! (*Aquest es gira*). “Vindràh” a veure la “corrida”, “despréh” de classe?

TANGUY: (*S'ho pensa*). Qui hi va?

MANOLO: “Elh” de sempre: Platero, Joselín i jo.

PLATERO: (*Va acompanyat de Joselín. Ha sentit com Manolo parlava amb Tanguy*). Sí, jo vinc, però de totes maneres, crec que hauríem d'anar a veure el fútbol.

JOSELÍN: Doncs a mi m'agradaria més anar al cinema...

MANOLO: Sí, però ja en vam parlar l'altre dia d'això, no? Avui toquen “elh” toros! (*Mira Tanguy*). Així què, “vindràh”?

TANGUY: (S'ho pensa). D'acord!

MANOLO: Avui “éh” el millor dia, toreja Manolete! “Éh un delh milloh”!

TANGUY: Si? Què bé, serà la meva primera... (*Algú el talla*).

DON ARMANDO: (*El professor de llengua i literatura*). Està molt bé que vagin a veure els toros però haurien d'aprendre a torejar millor els verbs!

MANOLO: (*Protesta*). Però senyor! “Elh verfh” són molt... (*El talla don Armando*).

DON ARMANDO: Es pot saber què en fa vostè de les esses?

MANOLO: (*Divertit*). Me les menjo! (*S'explica*). Però no és culpa meva. Jo no escric en castellà, escric en andalús, i l'Acadèmia diu que la llengua s'escriu com es pronuncia. Jo escric igual que pronuncio.

DON ARMANDO: Vostè pronuncia malament, Manuel.

MANOLO: (*Ofès*). Malament...? Ja hi som...! Vostè també, don Armando...! Això ho diuen els castellans. Per a mi, l'autèntic espanyol és l'andalús!

DON ARMANDO: (*Mira Manolo enfadat. Amb severitat*). Procuri pronunciar-les. (*Es gira i camina fins a la pissarra. Quan està girat, Manolo li fa un llengot. Tanguy i els altres, que ja són al seu lloc, riuen de manera que don Armando no els pugui sentir*).

ESCENA 22

Plaça de toros. Linares. Exterior. Matí.

(*Imatges de l'època*). 28 d'agost de 1947. Els quatre amics són a la plaça de toros mirant la “corrida” de l'il·lustre Manolete. Al cap d'una estona, el toro l'envesteix i resulta greument ferit. Al dia següent mor dessagnat.

ESCENA 23

Habitació de Tanguy. Úbeda (Jaén). Interior. Migdia.

Tanguy, que ja té 18 anys, es troba a la seva habitació escrivint una carta. Quan ja l'ha tancada al sobre, mira per la finestra. La seva finestra és l'única que dona a un estany envoltat d'arbres amb un tros de terra per on es pot entrar a banyar-s'hi. De sobte veu una noia jove (dona de la neteja) que es desvesteix i entra a l'estany. Veu com la noia neda d'un costat a l'altre fins que aquesta s'adona que Tanguy l'està mirant. Es miren fixament als ulls durant una bona estona. Tanguy, de sobte, es posa vermell i es gira ràpidament. Agafa el sobre i surt de la cambra.

SEQÜÈNCIA

Entrada de l'“Obra”. Úbeda (Jaén). Interior. Migdia.

Tanguy tira la carta a la bústia.

ESCENA 24

Despatx del Pare Pardo. Úbeda (Jaén). Interior. Tarda.

Tanguy pica la porta del despatx.

PARE PARDO: *(Des de dins. Cridant perquè el senti). Passa! (Tanguy obre la porta i entra. Es creua amb la jove que havia vist abans. Es miren i es somriuen. Ella porta un cistell ple de llençols bruts. Quan ja no la pot veure, Tanguy mira el Pare Pardo). Seu, si us plau. (Tanguy ho fa. El Pare Pardo també s'asseu, i recolza els colzes sobre la taula, posant el cap sobre les mans). Dignes, de què vols parlar?*

TANGUY: *(No sap per on començar). Bé... mmm... Només volia comentar-li que he escrit una carta al meu pare, a França...*

PARE PARDO: Una carta?

TANGUY: Sí... (*S'explica*). Miri, per mi, la qüestió és situar les coses. M'entén?

PARE PARDO: No... No ben bé...

TANGUY: Vull dir que... A la meua vida tot ha estat sempre molt trencat... Crec que ja és hora de posar-hi una mica d'ordre... Si no ho faig, em tornaré boig... (*Pausa*). Quan era a l'orfenat... (*Li costa continuar. Sua molt i li tremola la veu*). Em deia sovint que la meua mare era... morta; fins i tot m'inventava els detalls! Ho explicava cada vegada d'una manera diferent... Era una necessitat... Necessitava matar la meua mare per estar en pau... Ho entén ara?

PARE PARDO: Sí... Però has de pensar, Tanguy, que ni l'ordre ni la pau no són d'aquest món. (*Tanguy el mira estranyat*). Sí, ni tan sols aquest ordre que tu necessites! (*Pausa*). Hi ha coses sobre els teus pares que mai podràs entendre... Els pares són humans, i els humans són incomprensibles, entens?

TANGUY: Sí, això m'ho he dit a mi mateix milers i milers de vegades, però tot i així, necessito veure'ls. M'ha costat molts esforços perdonar-los. (*Pausa*). Ara tinc divuit anys, i en tenia més o menys nou quan van començar a fer els possibles per destruir-me... (*Pausa*). No els ho retrec. Però voldria que em veiessin, sap?

PARE PARDO: Sí.

TANGUY: No és per rancúnia, (*emprenedor*), sinó perquè tinc ganes de posar-me davant d'ells i dir-los: (*Veü comediant*). “Pare, mare! Sóc jo, en Tanguy! Que no em reconeixeu?”

PARE PARDO: (*Després d'una estona de silenci*). Ho entenc... (*Pausa*). Ja et vaig dir que aquí no tindries cap mur que t'impedís sortir. Però vull que et quedis aquí fins que el teu pare et contesti, d'acord? (*Tanguy assenteix i somriu. Pausa*). En cas que... (*Tanguy es posa seriós*). No contestessin... M'agradaria que et quedessis aquí uns anys més... Ja saps que aquí tots t'apreciem molt... Hi estàs d'acord? (*Tanguy s'ho pensa*).

TANGUY: Sí.

ESCENA 25

Passadissos de l'“Obra”. Úbeda (Jaén). Interior. Matí.

Al dia següent, Tanguy passeja per l'“Obra” i veu com la jove estén llençols en un dels patis interiors. Tanguy entra al celobert. Es miren als ulls. La noia avança decidida cap a ell, tanca la porta i se situa davant seu. Es miren durant uns instants i amb un impuls sobtat comencen a besar-se apassionadament. Paren. Es tornen a mirar. La noia se l'emporta cap al final, darrere els llençols blancs. N'hi ha uns quants a terra i s'estiren allà sense deixar de besar-se.

ESCENA 26

Despatx del Pare Pardo. Úbeda (Jaén). Interior. Matí.

Han passat uns mesos. Tanguy ja ha complert els 19 anys. És a punt d'entrar a la seva habitació i veu una carta sota la porta. La mira. És del seu pare. L'obre i mentre la llegeix camina cap al despatx del Pare Pardo. Truca a la porta.

PARE PARDO: *(Des de dins).* Endavant! *(Tanguy obre la porta i entra. Mira per la finestra i veu la jove que, ajupida, frega el terra dels voltants del pati. El Pare Pardo se n'adona).* És bonica, oi?

TANGUY: *(Enamorat).* Sí...

PARE PARDO: Va arribar una tarda plujosa amb la seva mare, que buscava feina desesperadament i... Els vaig oferir de quedar-se aquí... *(Silenci. Mira Tanguy que ha abaixat el cap).* Últimament la veig molt contenta... *(Torna a mirar la noia).* Potser ha conegut algú...

TANGUY: *(Tímidament).* No... No ho sé...

PARE PARDO: Bé... Per què has vingut? (*Tanguy, que estava mirant la noia, mira de cop el Pare Pardo, avança cap a la taula i hi deixa la carta a sobre*).

TANGUY: He rebut això... És del meu pare...

PARE PARDO: Així doncs... Te'n tornes a França?

TANGUY: Sí... Hi he estat pensant molt aquests dies... Ho necessito...

PARE PARDO: D'acord, si és el que has decidit... (*Silenci*). Ho has dit als teus amics?

TANGUY: No, encara no. Volia que vostè fos el primer en saber-ho...

PARE PARDO: Ja saps que es posaran molt tristos?

TANGUY: Sí, suposo... Però crec que ho entendran...

ESCENA 27

Andana d'Úbeda (Jaén). Exterior. Migdia.

L'andana està plena de gent. Tanguy puja al tren. Tots els seus amics (gairebé tota l'"Obra" juntament amb els Pares li diuen adéu. Tanguy s'asseu i treu el cap per la finestra que hi ha al costat del vagó. Diu adéu. Els de l'"Obra" també li diuen adéu amb la mà. El tren comença a arrancar. Tanguy busca la jove per l'andana. Finalment la troba una mica més endavant. També es diuen adéu. Ell s'aixeca del seient i va recorrent vagons per tal de no perdre-la de vista.

ELS DOS MONS

ESCENA 1

Estació de trens. París. Interior. Nit.

El tren ha arribat a París. Baixa amb dues maletes a les mans. Es queda dret a l'andana. Veu com la gent marxa, com es retroben algunes parelles i alguns familiars. Ell resta dret. Quan gairebé tothom ha marxat, algú el crida.

MAJORDOM: *(És un home força vell, mig calb amb uns quants cabells blancs. S'acosta a Tanguy). Perdoni, és vostè Tanguy?*

TANGUY: Sí.

MAJORDOM: *Acompanyi'm, si us plau. (Agafa les maletes que Tanguy havia deixat a terra).*

TANGUY: *(Intenta aturar-lo). Deixi, jo les...*

MAJORDOM: *(El talla amb autoritat). No es preocupi, és la meva obligació. (Es gira i comença a caminar. En veure que Tanguy no avança). Ràpid, el seu pare l'espera. (Tanguy s'afanya a seguir-lo).*

SEQÜÈNCIA

Davant de l'estació de París. Exterior. Nit.

S'aturen davant d'un cotxe negre.

MAJORDOM: *(Deixa les maletes al maleter i després li obre la porta de darrere). Pugi, si us plau.*

TANGUY: *Gràcies. (Puja al cotxe. El majordom puja al seient del conductor i arranquen. El pare seu al lloc del al costat d'aquest).*

PARE: *(Al cap d'una estona).* Em va sorprendre molt la teva carta. *(Tanguy no diu res. Es mira els genolls).* De moment et quedaràs en un hotel. Demà t'esperaré a "La Rotonde" de Montparnasse a les 4. Hi sabràs arribar? *(El cotxe s'atura davant d'un hotel).*

TANGUY: *(Insegur).* Sí, crec que sí. *(El majordom obre la porta. Tanguy surt. El majordom obre la porta del maleters i en treu les maletes).*

PARE: *(Obre la finestra del cotxe i crida Tanguy, que ja es disposava a entrar a l'hotel).* Tanguy! *(Aquest es gira).* Bona nit!

TANGUY: *(No s'ho esperava).* Bo... Bona nit... *(Entra a l'hotel).*

ESCENA 2

Terrassa de "La Rotonde" de Montparnasse. París. Exterior. Cap a les 4.

Tanguy i el seu pare estan asseguts en una taula de la terrassa del bar. En una cantonada de la mateixa terrassa hi ha un grup de músics que toquen el "Danubi blau". Quan aquesta acabi, una dona que porta un vestit llarg, molt escotat i de color negre, es posarà a cantar "Les feuilles mortes" de Kosma i Prévert. Ells dos parlen.

PARE: *(Molt secament).* Tens documentació?

TANGUY: No...

PARE: Mira... Jo m'he tornat a casar, tinc una dona i una filla que aviat farà setze anys... No els he dit res de tot això i tampoc vull que ho sàpiguen. Ho entens? Jo ara estic massa ocupat per fer-me càrrec de tu... Entens?

TANGUY: *(Trist).* Ah...

PARE: Però he vist la teva mare a París.

TANGUY: *(Mira sobtat el seu pare)*. No pot ser. No... No m'ho crec...

PARE: Doncs creu-t'ho. Va fer veure que no em coneixia perquè em té por. Es pensa que vaig denunciar-la jo i que vaig fer que la internessin en un camp.

TANGUY: I no és veritat?

PARE: No exactament... La policia em va venir a veure i em va fer respondre unes preguntes.

TANGUY: I no pot ser que veiessis una altra persona?

PARE: No... *(Somriu amb orgull)*. Quan has viscut deu o dotze anys amb una dona... No oblides mai la seva cara! *(Recorda una cosa)*. Ah sí! *(Es treu un paper de la butxaca i el dóna a Tanguy)*. Té, vaig demanar a un amic que ho investigués. És el seu número de telèfon.

TANGUY: Però...

PARE: *(El talla)*. Sé que ha començat a viure amb un home, però encara té problemes amb la policia. *(Tanguy agafa el paper i llegeix els números)*. Podries provar de trucar-la i parlar amb ella, potser ella et voldrà. *(Riu amb malícia. Tanguy fa esforços per no cridar, però s'aixeca amenaçadorament)*. Què et passa?

TANGUY: Res. *(El pare també s'aixeca i ofereix la mà a Tanguy. Aquest l'accepta)*.

PARE: Bé, no sé si ens tornarem a veure. Et desitjo molta sort. *(Es fan una abraçada. Tanguy torna a seure mentre el pare agafa la jaqueta i deixa unes miques de diners. Tanguy busca a la seva butxaca per pagar la seva part)*. No cal, pago jo. *(Tanguy es treu la mà de la butxaca)*.

TANGUY: Moltes gràcies.

PARE: *(Després de quedar-se mirant una estona Tanguy)*. Estava pensant... No sé si de veritat ets fill meu... En aquells temps, la teva mare... Bé, és igual. Adéu!

TANGUY: Adéu.

ESCENA 3

Carrers de París. Exterior. Tarda.

Abril de 1955. Tanguy camina pels carrers de París i de sobte veu una cabina telefònica. Decideix acostar-s'hi. Hi entra. Treu el paper que li ha donat el seu pare, despenja l'auricular i se'l posa a l'orella. Observa el número durant una estona. Comença a riure sorollosament. Finalment penja l'auricular i parteix el paper en petits trossets. Surt de la cabina i els llança a les escombraries que hi ha al costat. Tanguy continua caminant pels carrers de París.

Cita de l'autor:

“Et maintenant, que va devenir notre Tanguy?... Nous allons le laisser dans la rue qu'il aime; parmi ses frères, en qui il a confiance. Nous ne chercherons pas à lui enlever ses dernières illusions. Nous voudrions pouvoir le laisser avec Dieu, mais nous ne sommes pas trop sûrs nous-même que Dieu existe. Aussi le laisserons-nous seul avec son grand amour pour une terre qui ne lui a jamais rien donné et qu'il s'obstine à chérir. Nous espérons seulement que de nouvelles Mme Lucienne et de nouveaux Père Pardo viendront lui tendre une main amie. Alors il esquissera son sourire et sera content. Peut-être ira-t-il jusqu'à la vie belle?”

**<SUBTÍTOLS DE LA CITA DE L'AUTOR: “I ara, què se'n farà del nostre Tanguy...?El deixarem al carrer que li agrada, entre els seus germans, en els quals confia. Deixem-lo fer. No provarem pas de prendre-li les darreres il·lusions. Ens agradaria poder-lo deixar amb Déu, però no estem gaire segurs que Déu existeixi. Així, el deixarem sol amb el seu gran amor per una terra que mai no li ha donat res i que ell s'entesta a estimar. Tan sols esperem que noves Sres. Lucienne i nous Pares Pardo li parin una mà amiga. Aleshores esbossarà un somriure i es posarà content. Potser fins i tot trobarà bella la vida?”*

FI

SOBRE LES CANÇONS

¡A las barricadas!

Negras tormentas agitan los aires,
nubes oscuras nos impiden ver;
aunque nos espere el dolor y la muerte,
contra el enemigo nos llama el deber.

El bien máspreciado es la libertad,
hay que defenderla con fe y valor.

Alza la bandera revolucionaria
que llevará al pueblo a la emancipación.
Alza la bandera revolucionaria
que llevará al pueblo a la emancipación.

En pie pueblo obrero a la batalla
hay que derrocar a la reacción.

¡ A las barricadas, a las barricadas,
por el triunfo de la confederación !
¡ A las barricadas, a las barricadas,
por el triunfo de la confederación !

(Himne de la C.N.T.)

Au claire de la lune.

Au clair de la lune,
Mon ami Pierrot
Prête moi ta lume
Pour écrire un mot
Ma chandelle est morte
Je n'ai plus de feu.

Ouvre-moi ta porte
Pour l'amour de Dieu!
Au clair de la lune
Pierrot répondit
Je n'ai pas de lume,
Je suis dans mon lit
Va chez la voisine
Je crois qu'elle y est
Car dans la cuisine
On bat le briquet.

Au clair de la lune
L'aimable Lubin
Frappe chez la brune
Ell' répond soudain
Qui frapp' de la sorte?
Il dit à son tour
Ouvrez votre porte
Pour le Dieu d'amour
Au clair de la lune
On n'y voit qu'un peu
On chercha la lume
On chercha du feu.

En cherchant d'la sorte
Je n'sais c'qu'on trouva
Mais j'sais que la porte
Sur eux se ferma.

Horst Wessel Lied.

Die Fahne hoch! Die Reihen dicht geschlossen!
SA marschiert mit ruhig festem Schritt.
Kameraden, die Rotfront und Reaktion erschossen,
Marschiern im Geist in unsern Reihen mit.

Die Straße frei den braunen Bataillonen!
Die Straße frei dem Sturmabteilungsmann!
Es schaun aufs Hakenkreuz voll Hoffnung schon Millionen,
Der Tag für Freiheit und für Brot bricht an.

Zum letztenmal wird nun Appell geblasen.
Zum Kampfe stehn wir alle schon bereit.
Bald flattern Hitlerfahnen über alle Straßen.
Die Knechtschaft dauert nur noch kurze Zeit.

(Himne Nazi)

Stille Nacht.

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Alles schläft; einsam wacht
Nur das traute hoch heilige Paar.
Holder Knab' im lockigten Haar,
|: Schlafe in himmlischer Ruh! :|

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Gottes Sohn, o wie lacht
Lieb' aus deinem göttlichen Mund,
Da uns schlägt die rettende Stund'.
|: Jesus in deiner Geburt! :|

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Die der Welt Heil gebracht,
Aus des Himmels goldenen Höhn,
Uns der Gnaden Fülle läßt sehn,
|: Jesum in Menschengestalt! :|

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Wo sich heut alle Macht
Väterlicher Liebe ergoß,
Und als Bruder huldvoll umschloß
|: Jesus die Völker der Welt! :|

Les feuilles mortes

Oh! je voudrais tant que tu te souviennes
Des jours heureux où nous étions amis
En ce temps-là la vie était plus belle,
Et le soleil plus brûlant qu'aujourd'hui
Les feuilles mortes se ramassent à la pelle
Tu vois, je n'ai pas oublié...
Les feuilles mortes se ramassent à la pelle,
Les souvenirs et les regrets aussi
Et le vent du nord les emporte
Dans la nuit froide de l'oubli.
Tu vois, je n'ai pas oublié
La chanson que tu me chantais.

C'est une chanson qui nous ressemble
Toi, tu m'aimais et je t'aimais
Et nous vivions tous deux ensemble
Toi qui m'aimais, moi qui t'aimais
Mais la vie sépare ceux qui s'aiment
Tout doucement, sans faire de bruit
Et la mer efface sur le sable
Les pas des amants désunis.

Les feuilles mortes se ramassent à la pelle,
Les souvenirs et les regrets aussi
Mais mon amour silencieux et fidèle
Sourit toujours et remercie la vie
Je t'aimais tant, tu étais si jolie,
Comment veux-tu que je t'oublie?
En ce temps-là, la vie était plus belle
Et le soleil plus brûlant qu'aujourd'hui
Tu étais ma plus douce amie

Mais je n'ai que faire des regrets
Et la chanson que tu chantais
Toujours, toujours je l'entendrai!

Lletra: Jacques Prévert

Música: Joseph Kosma

Conclusions.

Elaborar un guió cinematogràfic és una tasca complicada i que ocupa molt de temps. Després de tot l'esforç realitzat, però, se sent una gran satisfacció en veure que el guió ha estat assolit. Ha estat un treball força entretingut i he gaudit molt fent-lo perquè cada capítol era una nova aventura; compaginar-los ha estat una tasca difícil i m'ha sabut greu haver hagut de suprimir algunes escenes que m'agradaven.

He pogut observar que es produeixen molts canvis des de la novel·la fins al guió cinematogràfic: pots afegir i/o suprimir escenes al teu gust, podria haver-lo realitzat des del punt de vista de la mare o d'algun altre personatge, podria haver-hi afegit un narrador en primera o tercera persona, etc.; en definitiva, tota una sèrie de variacions que haguessin pogut fer un guió totalment diferent.

A més, aquest treball també m'ha servit per saber més coses sobre l'holocaust jueu que provocà Hitler, com a excusa per investigar sobre la Segona Guerra Mundial, sobre les conseqüències que tingué la Guerra Civil espanyola, així com els maltractaments que rebien alguns nens. La meva ment mai no podrà entendre per què l'ànima humana es va poder deixar arrossegar de tal manera, ni per què en l'actualitat un poble que ha sofert tant com el jueu, pot pagar amb la mateixa moneda un altre poble que pateix.

Fent aquest treball m'he pogut posar en la pell del mateix Tanguy: he sofert amb ell, he rigut amb ell i m'he emocionat amb ell i amb tots els bons personatges que l'envoltaven. Realitzar aquest guió ha estat, també, una manera d'obrir-me els ulls; analitzant totes les reaccions dels personatges he pogut obtenir algunes idees que potser, més endavant, m'ajudaran a actuar més humanament.

Veient com s'han anat acomplint els meus objectius, m'agradaria, en un futur, poder continuar escrivint guions cinematogràfics, però aquesta vegada podent-los representar. *“Sigui quin sigui el teu somni, segurament és alguna cosa que pots arribar a fer, Anònim”*.

Anna Martorano Oliver

Apèndix.

Llibres:

- CASTILLO, Michel del. *Tanguy, història d'un nen d'avui*. Andorra la Vella: editorial Límits, 1994. Ramon Lladó.
- CASTILLO, Michel del. *Tanguy, historia de un niño de hoy*. Vitoria: Ikusager Ediciones S.A., 1999. Olga Beltrán de Nanclaus. (Colección Correria; 9).
- CASTILLO, Michel del. *Tanguy, histoire d'un enfant d'aujourd'hui*. Saint-Amand (Cher): Éditions Gallimard, 1995. (Folio; 2872).

Articles:

- ALFARO, E. “De la Condición de Derrotado”. *El País*, 15/04/2000, p. 1.
- EFE. “Michel del Castillo es confessa «estranyat» pel fet que «Tanguy» no s’hagi traduït fins ara al castellà”. *El Punt*, 08/11/2000, p. 1.
- GRANGERAY, E. “Michel del Castillo en recherche d’humanité”. *Le Monde*, 16/05/2003, p. 1.
- SAGARRA, J. “Michel del Castillo”. *El País*, 02/04/2000, p. 1.
- SAGARRA, J. “Tanguy”. *El País*, 16/04/2000, p. 1.
- SAGARRA, J. “Fermín, el amigo de Tanguy”. *El País*, 05/11/2000, p. 1.
- SAGARRA, J. “Tanguy, Fermín y la Señora”. *El País*, 12/11/2000, p. 1.
- SICLIER, J. “La mort et le néant”. *Le Monde*, 16/03/2002, p. 1.
- MARTÍ FONT, J. M. “Los franceses tienen una gran pasión conflictiva por España”. *El País*, 16/10/2005, p. 4 – 5.

Pel·lícules de cinema o vídeos:

- *El Pianista*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Roman Polanski. França, Alemanya, Gran Bretanya i Polònia: R. Polansky, 2002.
- *El gran dictador*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Charles Chaplin. Estats Units: C. Chaplin, 1940.
- *Aimée y Jaguar*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Max Färberböck. Alemanya: M. Färberböck, 1999.

- *La zona gris*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Tim Blake Nelson. Estats Units: T. B. Nelson, 2001.
- *El Hundimiento*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Olivier Hirschbiegel. Alemanya: O. Hirschbiegel, 2004.
- *Nuremberg*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Yves Simoneau. Canadà i Estats Units: Y. Simoneau, 2000.
- *La vida es bella*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Roberto Benigni. Itàlia: R. Benigni, 1998.
- *Dragon Rapide*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. Jaime Camino. Espanya: J. Camino, 1986.
- *Los niños de rusia*. (Pel·lícula documental). Dir. Jaime Camino. Espanya: J. Camino, 2001.
- *El sueño derrotado*. (Pel·lícula documental). Dir. Jaume Serra i Daniel Serra. Espanya: J. Serra i D. Serra, 2003.
- *Oliver Twist*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. David Lean. Gran Bretanya: D. Lean, 1948.
- *Los 400 golpes*. (Pel·lícula cinematogràfica). Dir. François Truffaut. França: F. Truffaut, 1959.

Adreces d'Internet:

- <http://iris.cnice.mecd.es/media/cine/bloque9/>
- http://www.amigonianos.org/mediateca/documentos/centros_menores_europa/Europa.txt
- <http://www.wadhoo.com/t1/page1.asp?Id=23500&Rf=6>
- <http://www.pcc.es/realitat/directoris/articulos/51/ealham51.html>
- <http://sgm.zonadictos.net/galeria6.htm>
- <http://www.fmh.org.ar/revista/5/refsob.htm>
- <http://www.pachami.com/holocausto21.htm>
- <http://www.revistacontratiempo.com.ar/gesec.htm>
- http://empordaguia.com/mostrar_article.php?tipus=descobertes%20en%20bici

- <http://www.espacioluke.com/2000/Marzo2000/libros.html>
- <http://www.momes.net/comptines/auclairdelalune.html>

Música:

- FREDERICKS-GOLDMAN-JONES. *Né en 17 à leidenstadt*. (Cançó). 1990.
- MONTAND, Yves. *Les feuilles mortes* (J. Prévert – J. Kosma). (Cançó). 1950.
- MIRET, Ángel. *Marcha triunfal. ¡A las barricadas!*. (Cançó). 1933.
- HIMNE NAZI. *Horst Wessel*. (Cançó). 1927.
- NADALA. *Stille Nacht*. (Cançó).

Agraïments.

Vull donar les gràcies a totes aquelles persones que, d'alguna manera, m'han ajudat a realitzar aquest treball, especialment, a la meva tutora del treball Rosa Font, als professors de francès de l'IES Santiago Sobrequès i Vidal, Lluís Lucero i Françoise Berty, als meus amics Cristina Marquès, Pau Costal, Laura Broo i Alexander Mochalov i a la senyoreta Chrystele Delbos, assistenta de l'editorial Folio, per fer arribar l'entrevista a l'autor, tot i que aquest no la contestés.

Dono les gràcies, també, a Michel del Castillo, per haver escrit una novel·la tan enlluernadora.